

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 8. — Tel. 3392, 3492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
3124, 3125, 31266.
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan, razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopis se ne vračajo.

Sredi vozlov

Hude stiske se prehitujejo v zadnjih letih na področju evropske diplomacije. Ali nedvomno je med njimi največja ta, ki se je zapletla sedaj v veliki vozli. V vozli, ki ima žal to svojstvo, da sestoji iz vrste vozlov, samih zapletenih in zavozlanih na nenadkritljivo kompliciran način.

Razpletati ga poskušajo v Londonu. Nad vse značilno je, da se je zdelo potrebno sklicati ne le lokarnske podpisnike, marveč tudi svet Društva narodov tjakaj, v Londonu, da bo mogla britanska vlada čim neposredneje ostati v stiku s svetom, ki ima v sebi tako velike sile, da bi se lahko odločila o pomembnih zadevah. Drugič pa je s tem na vsi moč, in brez posebnega namena ali prizadevanja, podčrtano dejstvo, da leži odločitev — pri Angležih, kakor že tolikokrat, kadar je bilo treba v povojni dobi reševati probleme, ki so nastali v zvezi z rehabilitacijskimi težnjami Nemčije.

Javnost je danes o vsem podrobno poučena in situacija je prav za prav tako preprosta. Vozlavi se prične šele tamkaj, kjer bi bilo treba uvrstiti odgovor na postavljeno situacijo. Hitler je na delu povsem dosledno, da izrazi odnose med evropskimi silami, to se pravi, njihova medsebojna nesoglasja, seveda na ta način, da obnovi nemško pozicijo v Evropi in v svetu v starem obsegu in nekdanji moči. To je jasno postavljena politika, njen cilj pa je osvoboditev Nemčije vseh omejitev, ki jih ji je naložila versajska mirovna pogodba.

Dve tezi se postavljata na velikih razgovorih v Londonu. Eno zastopa Francija in se glasi nekako takole: Sklenjene pogodbe se morajo izpolnjevati; Nemčija ne sme enostransko, na podlagi samolastne odločbe spreminjati obveznosti mednarodnopravnega značaja, marveč kvečjemu šele na osnovi soglasja vseh prizadetih. Anglesko stališče je povsem tako, kakršnega Evropa pozna že v vsej povojni dobi v stičnih primerih. Angleži niso formalisti in že prvi komentariji k Hitlerjevemu smuku zoper Locarno so bili nad vse značilni. Naglašali so namreč, da nemške čete niso marširale v tuje ozemlje, temveč v svoje, pa da bi se omejitve glede demilitarizacije Porenja itak ne mogle večno držati, pa še podobnega obilo. Skratka, anglesko stališče je takoj pomenito razumevanje za nemški nastop, je bilo že pripravljeno za kompromis, za popuščanje, za ugoditev Nemčiji.

Razlika med francosko in anglesko tezo je očitna. Dejansko gre tu za ves povojni politični sistem v Evropi. Francija postavlja na koncu koncev sebi drugim, pred vsem Angliji, vprašanje: Kemu ves sistem paktov in pogodb, če se v praktičnih primerih ne ravnamo po njih? Locarno je bil eden najbolj trdnih med njimi, naravnost očitni kamen evropske politične zgradbe; ako resigniramo celo na to, da bi budno pazili, da se ne izpodnese ta temeljni pakt, nam zares ni treba več knjižiti vse te ropotije, ki nima večjega pomena in značaja kakor običajne krpe papirja. Ako se je v zvezi s tem imenovala cela namera Francije, da zapusti Društvo narodov, ako podpisniki Locarna sprejmejo nemški fait accompli, je to sicer samo izraz demonstrativne geste, toda kljub temu jako stvarni pojav. Zakaj v taki resnici bi se pravilno pojmovala situacija: tudi Društvo narodov ni nič učinkovitega in bolje je, da se raje danes ko jutri vrnemo nazaj v predvojno stanje političnih in vojaških zvez, ki se zanesajo samo še na svoje orožje.

Angleži s svoje strani pravijo, da je bolje, ako se Nemčija dokopje do onih svojih zahtev, ki jih šteje za minimum, ki jih smatra za znamenje enakopravnosti. V Londonu sodijo, da bo potem ustvarjena ona psihološka in politična osnova, na kateri šele more solidno sloveti evropska politična zgradba, s Nemčijo kot aktivnim sodelavcem. Ne da se tačiti, da bi ne bilo logike v tem sklepanju, toda zraven je še mnogo drugega. Pred vsem bi bilo zanimivo doznati britansko stališče za oni primer, ko bi Hitler stopil še korak dalje, korak, ki ga je pravkar že napovedal, ko je prijavil nemško zahtevo po kolonijah.

Italija doslej svojega stališča še ni javno označila. Tudi iz pisanja fašističnih listov ni razvidno, kaj mislijo v Rimu. Zato se ne da reči, ali je Italija za nemško ali francosko ali pa celo za anglesko tezo. Tudi zadnje je mogoče kljub vsem ostrim nasprotjem, ki so se med obema velešilama pojavila v zvezi z abesinskimi konfliktom. Za enkrat je jasno le odklonilo stališče Rima proti morebitnim sankcijam, ki naj bi se proglasile proti Nemčiji. Italija je v tem dosledna. Kakor se je načelno borila proti sankcijam, proglasenim proti njej, tako z načelnega stališča odklanja tudi morebitne sankcije proti Nemčiji kot sredstvo mednarodne borbe. Ravno izkušnje, ki jih je imela sama s sankcijami, so ji utemeljen povod, da se drži

NEMČIJA POVABLJENA V LONDON

Na včerajšnji seji sveta Društva narodov so podali zastopniki lokarnskih držav svoje izjave — Prihodnja seja bo v ponedeljek

London, 14. marca. b. V ospredju zanimanja vse politične javnosti je bila danes seja sveta Društva narodov. Točno ob 11. dopoldne so se zbrale v palači Saint James delegacije 14 držav, katerih načelniki so člani Društva narodov. Pred vzhodom v palačo se je zbrala velika množica ljudstva, ki je z zanimanjem pričakovala prihod evropskih državnikov.

Izredna seja sveta Društva narodov se je vršila v dvorani za avdienco. Kakor je bilo že v Ženevi določeno, je bila na dnevnem redu današnje seje le razprava o prekršitvi lokarnske pogodbe na osnovi protesta francoske in belgijske vlade.

Delegati so na tajni seji sklenili, da bodo Velika Britanija, Francija in Belgija obrazložile svoje stališče na javni seji, svet DN pa bi potem odgodil svoje razprave do ponedeljka popoldne.

Javna seja Društva narodov se je pričela ob 11.37 dopoldne. Ob koncu mize v dvorani je bil stol, določen za zastopnika Nemčije, prazen. Predsednik sveta Bruce se je po otvoritvi naprej zahvalil angleškemu kralju, ker je dal Društvu narodov palačo Saint James na razpolago za razpravo.

Prvi je govoril

angleski zunanji minister Eden

in med drugim izjavil: Zagrešila se je očitna in neustavljiva kršitev določb versajske mirovne pogodbe. Države, ki so skupno z nami podpisale lokarnsko pogodbo, in tovariši v Društvu narodov se lahko popolnoma zanesemo na sodelovanje angleške vlade pri poizkusih za udržitveni miru in sporazumu med evropskimi narodi in pri poizkusih, da se da miru in sporazumu trajna podlaga.

Francoski zunanji minister Flandin

je znova pojasnil stališče Francije ter opozarjal, da v poremskem pasu niso zgolj simbolične vojne sile, temveč nad 30.000 nemških vojakov. Francija je pripravljena predložiti haaskega razsodišču vprašanje, ali lokarnska pogodba in francosko-ruski pakt lahko obstojata drug poleg drugega ali ne. Ker Francija ni hotela na lastno pest zanesti v evropski položaj elemente nemira, je prostovoljno ostala rezervirana ter dala zgled spoštovanja mednarodnih pogodb. Gre za to, da se ve, ali naj se izvršena dejstva in enostranske odgovore pogodb trpijo kot politični sistem v Evropi, ali se smejo mednarodne pogodbe vedno izpreminjati in ali morejo vlade danes opustiti, kar so včeraj podpisale. Gre tudi za splošni mir in za obstoj Društva narodov samega. Če Društvo narodov v tem vprašanju ne bo nastopilo energično, bo njegov ugled utrpel škodo, ki se ne bo mogla popraviti. Glede na vse to prosim, naj svet Društva narodov sprejme na znanje, da je Nemčija prekršila čl. 43 versajske mirovne pogodbe, ter prosim v smislu čl. 4. pakta o Društvu narodov, da naj generalni tajnik o tem obvesti signatarnе države. To sporočilo bo omogočilo garantnim državam, da izpolnijo svoje obveznosti glede medsebojne pomoči. Društvo narodov pa bo s svoje strani lahko proučilo, kako naj podpre to akcijo.

Nato je govoril

belgijski ministrski predsednik Van Zeeland

ki je dejal, da je bilo demilitarizirano Porenje pogoj varnosti Belgije, ki ima z Nemčijo največje skupno in najbolj eksponirano mejo. Nihče ne more oporekati, da je položaj zelo resen za ves svet in morda odločilnega pomena za bodočo generacijo. Zato se ne more nihče čuditi, če trdim, da apelira Belgi-

rezervirano in si reklamira pravico politike svobodnih rok. Vsekakor je pozicija Italije danes v Evropi zaradi nastalega položaja neprimerno močnejša in važnejša, kakor je bila še pred štirinajstimi dnevi.

Rusija se je postavila na stran Francije, kakor drugače tudi ni bilo pričakovati. Enako je z Belgijo. Mala antanta in Balkanska zveza še nista objavili svojih stališč. Iz komunikacije, ki je bil izdan po petkovni seji predstavnikov Male antante v Londonu, izhaja samo to, da so zavezniške države tudi v tem važnem in koščitem položaju popolnoma solidarne. In to je za nas glavno.

Kako se bodo države odločile v Londonu, temu danes nipo pristuškuje ves svet. Odveč in brezplodno bi bilo o tem ugibati; počakajmo sklepov. Svet pa se bo oddahnil, ako bodo našli izhod, ki bo nastalo napetost odstranil in naraslo nezaupanje omilil.

ja na Društvo narodov s čuvstvi največje žalosti in zagrenjenosti. Izpolnjenjem žalostno dolžnost, da v smislu lokarnske pogodbe prosim Društvo narodov, naj sklene potrebne sklepe.

Svet Društva narodov je nato odgodil svoje razprave do ponedeljka popoldne.

Po javni seji se je vršila tajna, na kateri so v načelu sklenili v smislu določb pakta Društva narodov ponoviti povabilo Nemčiji, naj se udeleži sej sveta Društva narodov.

V ponedeljek bosta govorila Grandi in Eden. V političnih krogih navajajo kot rezultat današnjih posvetovanj dve alternativi.

1. Nemška pritožba proti francosko-ruski pogodbi, bi se predložila razsodišču, če Nemčija zniža svoje zasedbene čete v Porenju na simbolično število.

2. Svet DN bi zahteval strokovno mnenje haaskega razsodišča o francosko-ruski pogodbi, če se Nemčija obveže sprejeti odločitev razsodišča in če bi član DN, ako bi Nemčija to odločitev odklonila, uporabili neizogben sredstva proti Nemčiji.

Pri današnjih pogajanjih je prišlo tudi do razjasnitve stališča Italije. Grandi

di je odločno izjavil, da smatra Italija nemško akcijo za jasno kršitev lokarnske pogodbe in da Italija noče biti za preka kolektivni akciji.

Povabilo Nemčiji

Besedilo povabila, ki ga je generalni tajnik DN Avenol poslal Nemčiji, se glasi:

V zvezi z mojo nemški vladi poslano brzojavko od 8. marca, vabi svet DN nemško vlado, naj sodeluje pri proučitvi sporočila, ki sta ga predložila svetu francoska in belgijska vlada. Svet DN se sestal v ponedeljek 16. marca ob 15.30 v palači St. James.

Posvet Male antante

Tukajšnje rumunsko poslaštvo je objavilo naslednji komunikate:

Rumunski zunanji minister Titulescu, jugoslovanski poslanik dr. Purich in češkoslovaški poslanik Jan Masaryk so imeli včeraj daljšo izmenjavo misli, pri kateri so ugotovili popolno soglasje stališč Male antante v vseh aktualnih vprašanjih.

Kaj hoče Francija kaj pripravlja Anglija

Francoski bi radi angleško jamstvo za varnost svoje meje, Angleži pa pripravljajo nov načrt za ureditev miru

London, 14. marca. o. »Daily Telegraph« je danes objavil novo senzacionalno vest, da je angleška vlada pripravila velik načrt za ohranitev evropskega miru, ki bo, čim se bodo o njem sporazumeli zastopniki lokarnskih signatarnih sil, predložen v odobritev tudi nemški vladi. V načrtu so zajeti tudi vsi Hitlerjevi predlogi. Podrobnosti za enkrat sicer še niso znane, vendar list zavrača, da so njegove informacije popolnoma točne in da se bo v kratkem videlo, ali bo uspel ta britanski poizkus, zagotoviti Evropi za dalje časa mir.

Po drugih informacijah si je treba dosedanje francosko trdovratno stališče glede posledic, ki naj se izvajajo zaradi nemške prekršitve lokarnske in versajske pogodbe, razlagati le s francosko dosledno zahtevo, da bi Anglija dala naknadna jamstva za francosko varnost v Evropi. Čim bi angleška vlada pokazala, da je pripravljena sprejeti te francoske zahteve, bo Flandin popustil. Francija je sicer sklenila z raznimi evropskimi državami celovito prijateljskih in vojaških paktov, vendar se pa nanje mnogo tudi ne zanaša, česar doslej tudi ni prikrivala. Šele angleška jamstva, podobna onim iz leta 1914, bi Francijo popolnoma zadovoljila. Pravijo, da je odvisev ves uspeh sedanjih pogajanj le od tega, ali bo Anglija pristala na francoske zahteve.

Odločitev šele po nemških volitvah?

V novinarskih krogih so se danes razširile govorice, da se bodo pogajanja v Londonu zavlekla vsaj do konca meseca. Angleška vlada hoče baje spoznati sedanje razmere v Nemčiji po rezultatih napovedanih državnih volitev. Če bo narodnim socialistom uspelo doseči enak odstotek glasov, kakor so ga pri poslednjih volitvah, bo treba nemške zahteve vsekakor upoštevati, če bi pa znatno padel, bi se lahko mirne duše izvajale posledice zaradi prekršitve lokarnske pogodbe v smislu francoskih zahtev.

Posredovalni predlogi

London, 14. marca. o. Zvedelo se je, da je do zbližanja naziranj, o katerem govorijo službeno poročila o poteku pogajanj zastopnikov lokarnskih signatarnih držav, prišlo zato, ker je Francija pristala na simbolično izpraznitve Porenja v zameno za nova jamstva, ki bi jih dala angleška vlada za francosko varnost na vzhodni meji. Vprašanje je sedaj, ali bo Nemčija pristala na simbolični umik nemške vojske iz Porenja, ko je vendar Hitler v svojem poslednjem govoru, kakor tudi v deklaraciji nemške vlade kategorično izjavil, da se ne more odreči popolni suverenosti nad vsem nemškim ozemljem. Na drugi strani je tudi vprašanje, ali bodo jamstva, ki jih je objavila angleška vlada Franciji, zadostna za sporazum in udržitveni evropski miru.

Razširile so se tudi vesti o konkretnih angleških predlogih, ki jih namerava angleška vlada poslati v Berlin, čim bi se o njih sporazumeli zastopniki lokarnskih sil, ki so zbrani v Londonu. »Morningpost«

pravi, da je njihova vsebina v glavnem naslednja:

1. Francija in Belgija se odrečeta sankcijam proti Nemčiji.
2. Anglija, Francija in Belgija podajo dopolnilna varnostna jamstva, da se ojači oslabiljena varnost na francoski in belgijski meji zaradi remilitarizacije Porenja.
3. Porenje naj nemška vojska simbolično zapusti, kar naj se konkretno izvede tako, da se zniža kontingent vojaštva ali pa kako drugače.

Politični krogi so mnenja, da bi bil to edini izhod iz nastalega položaja. Seveda naglašajo pri tem, da bo Anglija lahko dala ta jamstva le v okviru nove lokarnske pogodbe, ker bi se mogla angleška javnost odločiti za nove obveznosti samo, če se vprašanje o evropski varnosti uredi na osnovi Hitlerjevih predlogov. Vsekakor je gotovo, da bosta zaradi najnovejših angleških predlogov še nočjo odpotovala v Pariz zunanji minister Flandin in minister brez portfelja Paul Boncour, da bi dobila od vlade potrebna pooblastila za ta-

Avstrijsko-madžarska konferenca

V razgovorih avstrijskih in madžarskih državnikov v Budimpešti je bilo ugotovljeno popolno soglasje v pre-sojanju položaja

Budimpešta, 14. marca. b. Avstrijski kancelar dr. Schuschnigg in zunanji minister Berger-Waldenegg sta položila dopoldne na grob Neznanega junaka venec, nakar sta odšla v predsedništvo ministrskega sveta, kjer sta govorila s predsednikom madžarske vlade Gömbösom in zunanjim ministrom Kanyo. Konferenca se je popoldne nadaljevala. O razgovorih je bil objavljen naslednji uradni komunikate:

Dvonedavno bivanje avstrijskega kancelarja in zunanjega ministra v Budimpešti je nudilo priliko za obširno razpravo o celotnem političnem položaju s šefom in člani madžarske vlade. Predsednika in zunanja ministra obeh vlad so smislu rimskih

ko ureditev spora. Zanimivo je, da podpira angleške predloge tudi Belgija. Oba ministra se bosta v ponedeljek ponovno vrnila v London. Če bodo angleški predlogi sprejeti, jih bo angleška vlada takoj poslala v Berlin, da zavzame svoje stališče tudi nemška vlada.

V iskanju sporazuma

Pariz, 14. marca. w. Listi ugotavljajo, da se nadaljuje iskanje kompromisa med francoskim in angleškim mnenjem in da bo prišlo najbrže do diplomatskih pogajanj z Nemčijo. V zvezi s tem poudarjajo sklep DN, da se povabi nemška vlada na konferenco v Londonu. »Intransigeant« doznava, da je bil ta sklep sprejet na današnji seji sveta DN na prizadevanje angleškega zunanjega ministra. V političnih krogih pričakujejo z veliko napetostjo povratek zunanjega ministra Flandina v Pariz. Po njegovem povratku bo sklican ministrski svet, da sprejme poročilo o londonskih pogajanjih in možnosti za ureditev konflikta in da določi stališče Francije v tem vprašanju.

Ukinitev sankcij proti Italiji?

Pariz, 14. marca. o. »Figaro« je objavil vest iz Londona, da sta se Baldwin in Eden na zahtevo francoskih delegatov pokazala pripravljena, da podpisata likvidacijsko italijansko-abesinskega spora. V prvi vrsti naj bi se ukinile sankcije proti Italiji, da bi se lahko obnovila fronta zapadnih sil, ki se je ustvarila na konferenci v Stresu. Italija bi potem lahko sodelovala pri sankcijah proti Nemčiji. Last naglašajo, da se je v zadnjem času angleška javnost popolnoma preorientirala v korist Italije in proti sankcionistom in da sedaj odkrito zahteva, naj se sankcije proti Italiji ukinejo.

Italija še vedno rezervirana

Rim, 14. marca. o. Italijansko stališče se glede na lokarnski spor tudi danes ne izpremenilo in vztraja italijanska vlada še nadalje pri svoji rezerviranosti. Grandi tudi s svojo novo izjavo ni šel preko formalne obsodbe Nemčije zaradi prekršitve versajske pogodbe in lokarnske pakta, ki jo je v imenu svoje vlade sporočil zastopnikom ostalih lokarnskih signatarnih držav že v četrtek. Grandi je v tem smislu podal zastopnikom Belgije, Francije in Anglije v Londonu sedaj še dopolnilno izjavo, ki ji pripisujejo tukajšnji listi vsekakor velik pomen, ker je ime pred tem daljši telefonski razgovor z Mussolinijem. V svoji izjavi je poudaril, da italijanska vlada zahteva, naj se sporedno s pogajanjmi zaradi prekršitve lokarnske pakta vršijo tudi pogajanja o abesinskem vprašanju. Sedanje evropsko krizo je izzvalo Društvo narodov s tem, da je proglasilo Italijo za napadalca. S to obsodbo je obenem kompromitiral solidarnost zapadnih evropskih vlad.

Glede na to izjavo, ki izključuje vsako aktivno sodelovanje Italije pri akciji za ureditev lokarnskega spora, je francoska delegacija, kakor zatrjujejo londonski poročevalci italijanskih listov, resno proučevala italijansko tezo in se zavzela za ugoditev italijanskim zahtevam na osnovi koncilantnega sklepa sveta Društva narodov.

protokolov izmenjali svoje ugotovitve in mnenja o sedanjem položaju ter so pri tem z zadovoljstvom ugotovili, da se mnenja o splošnem položaju in obojestranskim interesom ustrežajoča stališča strinjajo. Zlasti se je pokazalo, da vztrajata avstrijska in madžarska vlada stekoprej pri načelnih političnih smernicah, ki določajo odnose med obema državama. Tem razgovorom bo prihodnji teden logično sledil v Rimu sestanek vseh treh podpisnikov rimskih protokolov.

Velik del posvetovanj je bil posvečen tudi gospodarskim vprašanjem, posebno splošnemu gospodarskemu položaju v Podunavju.

Z abesinskih bojišč

Glavni cilj sedanje italijanske ofenzive je jezero Ašangi

Asmara, 14. marca. w. Čete I. armadnega zbora prodirajo z veliko naglie. Prihodnji cilj je kotlina jezera Ašangi. Tudi 3. armadni zbor je začel prodirati proti jugu.

Italijanske čete so 12. t. m. pričele prodirati v pokrajino Onager ter operirajo sedaj na vsem področju reke Tekaze. Zasedle so Elegin in važno križišče karavanskih cest Akadro. Sedaj prodirajo proti Nogari. Na južnem delu severne fronte je II. armijski zbor pričel prodirati proti Fennari ob reki Samari. I. armadni zbor pa je 13. t. m. pričel prodirati proti jezeru Ašangi.

Tudi na južni fronti so se pričele nove operacije, ki pa niso tako intenzivne kakor na severu. Pri Negeliju je stopilo v

akcijo letalstva, ki je izvršilo že več napadov na pokrajine Bale. Na Ogadenski fronti je prišlo do spopadov med prednjimi stražami, ker so se italijanske prednje straže upale predaleč od svojih postojank. Napostrojniki so na tej fronti tudi utrđili svoje postojanke. Fronta teče sedaj od Damane preko Melcika proti Dargobanedu.

Novi vpoklici vojaštva v Italiji

Rim, 14. marca. AA. Vlada je pozvala pod orožje letnik 1915, skupno okoli 260.000 mož.

Današnja številka ima 384 malih oglasov

Seja senata

Zoglasna izvolitev odborov za konvencije in za zakon o kmečki razdolžitvi

Beograd, 14. marca p. Današnja seja senata se je vršila pod vodstvom podpredsednika dr. Uroša Krulja. Pričela se je ob 10. Prisotno je bilo tudi večje število ministrov, med njimi notranji minister dr. Anton Korošec. Tajnik senatorja Glušac je prečital za pismnik večerjane seje, ki je bil brez pomembne odobren. Nato je prečital poročilo verifikacijskega odbora o verifikiranju mandata senatorja dr. Marka Krkvenice, zdravnika iz Krapine, ki je prišel v senat namesto pokojnega senatorja Petra Teslića.

Ko je senat prešel na dnevni red, je najprej prišla na vrsto izvolitev odborov za proučitev mednarodnih konvencij, ki jih je nedavno sprejela narodna skupščina. Ker je bila vložena samo ena kandidatna lista, se je glasovanje vršilo z akklamacijo in je bil izvoljen odbor, v katerem sta med drugimi dr. Albert Kramer in dr. Miroslav Ploj.

Druga točka dnevnega reda je bila izvolitev odbora za proučitev zakonskega načrta senatorjev Koste Timotijevića in tovarišev, glede razdolžitve kmetov. Tudi za ta odbor je bila predložena le ena kandidatna lista na čelu s senatorjem Timotijevićem. Odbor je bil zopet izvoljen z akklamacijo. V njem je med drugimi senator Ivan Pucelj. Dnevni red senata je bil s tem izrpan. Prihodnja seja bo v sredo 18. t. m. ob 9.

dopolodne. Na dnevnem redu je razprava o mednarodnih konvencijah.

Senat in proračun

Beograd, 14. marca p. Na željo vlade se je danes popoldne vršila v dvorani senata konferenca vseh senatorjev, kateri so prisostvovali tudi člani vlade z ministrskimi predsednikom dr. Stojadinovićem na čelu. Na konferenci so razpravljali o proračunski razpravi v senatu. Po konferenci je predsednik senatnega finančnega odbora sklical sejo finančnega odbora za ponedeljek ob 9. dopoldne.

Razen tega je bilo na današnji konferenci senatorjev v sporazumu z vlado sklenjeno, da se stavi interpelacija kluba senatorjev JNS o splošni politiki vlade, ki je bila vložena 12. novembra lanskega leta in za katero je predsednik vlade najljubše sprejel, na dnevni red prve prihodnje interpelacijske debate v senatu. To bo prihodnji četrtek.

Klub senatorjev JNS

Beograd, 14. marca p. Klub senatorjev JNS je imel po večerjani seji senata svojo splošni politični, gospodarski in socialni klubski sejo, na kateri je razpravljalo o njih priključitvi v državi. Razprava se je nadaljevala danes dopoldne pred sejo senata in tudi popoldne.

Beleške

Važna zagotovila

Te dni smo z zadovoljenjem zabeležili, kako je »Slovenec« kot glavno slovensko glasilo vladajoče JRZ zagotovilo, da se bosta še letos začeli graditi železnica Črnomelj-Vrbovsko in avtomobilska cesta Ljubljana-Sušak, tako da bo lahko našlo zaposlitve mnogo sto naših brezposelnih delavcev. Že dan kasneje je »Slovenec« objavil še nadaljnje razveseljive vesti. Poročal je, da so bili v Beogradu zastopniki delavstva z Jesenic, iz Zagorja in iz Maribora. Sprejeti so bili pri obeh slovenskih in pri pristojnih resornih ministrih. Odhajali so iz Beograda, kakor piše »Slovenec«, »z najboljšimi vtisi, ki so jih dobili pri sprejemu in z važnimi zagotovili ministrov.

Jesenjani so dobili zagotovilo, da kljub povečanju državne železarne v Zenici ne preti nikakoli nevarnost, da bi bilo potreba skriti obratovanje v jesenjskih tovarnah. Zagorci so intervirali, da bi se povisalo naročilo premoza za železnice pri TPD in bi se tako znižalo število brezposelnih v Zagorju. Tudi oni so dobili primerna zagotovila. Mariborčani končno so pod vodstvom g. Franja Žebota, tudi po poročilu »Slovenca«, dobili pri prometnem ministru dr. Spahu »zagotovilo, da ni nobene nevarnosti za demontažo, odnosno premostitev železniških delavnic iz Maribora v Kraljevo.

Spremembe občin

Notranji minister dr. Korošec je tedaj uredil, s katerima se izloči vsa Planina iz občine Leskovec in priključuje k občini Raka, kar imeno pa izloča iz občine Sedlarjevo in priključuje k občini Podčetrtek. S tretjo uredbo se na novo ustanovlja občina Gornjisko v celjskem srezu. Sestavljena bo iz bivših samostojnih občin Gornjisko, ki se odcepi od občine Braslovce, in Grajska vas, ki se odcepi od občine St. Jurij ob Taboru.

Premoženje bivših političnih strank

Med amandmani, ki jih je vlada predložila k finančnemu zakonu in ki jih je Narodna skupščina že odobrila, je tudi pooblastilo ministrskemu svetu, da more ne glede na obstoječe zakonske predpise izdajati odloke, kako naj se definitivno likvidira imovina bivših političnih strank, ki so bile leta 1929. razpuščene.

Zamera med zavezniki

V Hrvatskem domu v Banjalici je imel pred kratkim dr. Bičanić iz Zagreba predavanje o hrvatskih razmerah s posebnim ozirom na hrvatskega kmeta. Dr. Bičanić spada med prveke dr. Mačkovega pokreta, kljub temu pa se je v svojem predavanju zelo ostro izrazil proti hrvatskemu klerikalizmu, čeprav ta za enkrat na vsej črti podpira politiko dr. Mačka.

Sarajevski »Katočki tjeđnik« poroča o tem predavanju in o strogo napada dr. Bičanića. Tudi zagrebško klerikalno glasilo »Hrvatska straža« piše o Bičanićevem predavanju; vendar pa se vzdržuje vsake lastne kritike.

„Dušo hudiču, srce dekletu, življenje pa Hitlerju!“

Jezuitski pater Spicker se je moral pred kazenskim senatom v Kölnu zagovarjati radi »ograjanja javnega reda in mira«, ker je v svojih pridigah kritiziral narodnosocialistični režim v Nemčiji. Pater se je opravičeval, da ga je revoltirala izjava nekake vodje Hitlerjeve mladine, ki je javno izjavil, da ne more, marveč da raje mesto močite vzklik: »Dušo hudiču, srce dekletu, življenje pa Hitlerju!« Zato je govoril tudi ostreje, kakor bi bil sicer govoril. Sodišče je obsodilo Spickera na tri mesece ječe, češ da so bile njegove besede, da bo Bog že prišlih Nemčijo na kolena, naperjene proti nemškemu narodu, in da je bil žaljiv tudi njegov vzklik »Že 1900 let nimamo drugega voditelja, kakor Jezus«, ker se je lahko nanašal na »führerja« Hitlerja.

Zenica proti Jesenicam

Sarajevo, 14. marca. o. Vest o akciji delavstva KID na Jesenicah je povzročila v Bosni in Hercegovini, zlasti pa v Zenici veliko razburjenje in se je takoj pričela protiakcija. Jutri se bo v Zenici vršil velik protestni shod, na katerem se bodo zastopniki delavstva in mesta zavzemali za povečanje železarne v Zenici in protestirali proti jeseniškim zahtevam. Na shodu bo določena delegacija, ki bo odpotovala v Beograd ter se zglasila pri ministrskem predsedniku dr. Milanu Stojadinoviću in pristojnih ministrih, katerim bo predložila zahteve jeseniških kovinskih delavcev. Na jutranji shod je akcijski odbor povabil tudi zastopnike vseh gospodarskih ustanov v Bosni in Hercegovini ter jih pozval, naj vsaj z brozjavkami izrazijo svojo solidarnost z delavstvom in prebivalstvom, ker je vitalni interes vse Bosne in Hercegovine, da dobi težko železarsko industrijo.

Nova akcija Gospodarske sloge

Zagreb, 14. marca. o. Kakor poročajo iz Broda je »Gospodarska sloga« dosegla tudi tam velik uspeh. Njeni zastopniki so započeli akcijo, da se znižajo mestne užitnine na kmečke pridelke. Med zastopniki mesta in »Gospodarske sloge« je prišlo do sporazuma, s katerim je mesto v glavnem sprejelo zahteve kmetov. Od 1. aprila dalje se bo pobirala od kmečkih pridelkov ne glede na ceno stojnina le po 1 Din, vse ostale tržne takse pa se ukinejo. Užitnina na perutnino se zniža za 50 odstotkov. Tudi vse sejske takse se znižajo za polovico, zlasti tudi pristojbina za tehtanje. Za polovico se zniža uvoznina za drva, ki jih privaja v mesto kmetje iz okolice. Mestni dohodki, kakor so predvideni v proračunu, bodo sprito tega padli za 300.000 dinarjev. Mesto bo moralo zato zmanjšati investicijske postavke v proračunu.

Novi članski poslanik

Beograd, 14. marca. AA. Predsednik ministrskega sveta in zunanji minister dr. Milan Stojadinović je danes sprejel pooblaščenega poslanika čilске republike na našem dvoru Garcojo Silva. Pri tej priložnosti je ministrski predsednik dr. Stojadinović čestital čilskemu poslaniku k imenovanju in mu izjavil, da bo našel med nami povsod največjo podporo.

Po sprejemu je poslanik Garcia Silva izjavil poročevalcu Havas, da ga bo Nj. Vis. knez namestnik sprejel prihodnji teden v svečani nastopni avdiciji in da bo pri tej priložnosti izročil svoje poverljivce.

Francoski podzemeljski trdnjavski pas

Vsa francoska meja ob Nemčiji je izpremenjena v nevidne in nepremagljive podzemne trdnjave

V luči novega položaja, nastalega z nemško kršitvijo versajške in lokanske pogodbe, so dobile francoske obrambne utrdbe, zgrajene po svetovni vojni ob francosko-nemški meji, ves svoj pomen. Utrdbe imajo sicer čisto obramben značaj, tehnično so pa izdelane na novi sodobni osnovi, pri čemer se je upoštevalo novo orožje, ki bi ga Nemci pri morebitnem ponovnem napadu na Francijo utegnili rabiti.

V utrjenem pasu, ki se razteza 600 km daleč ob meji z Nemčijo, se na površju nam nečesar ne opazi. Vse utrdbe so pod zemljo. Nad njimi obdelujejo kmetje zemljo, kakor so jo prej obdelovali. Le tu pa tam opazijo jeklene stolpe. Vhod v podzemne utrdbe je dobro maskiran. Dobiš vtis, kakor da se spuščas v velikanse podzemne. Dolgi hodniki se raztezajo med debelimi betonskimi zidovi. Stopnice so zgrajene iz železa. Razen tega so na določenih krajih instalirane dvigala. Pod zemljo so urejene tudi spalne sobe za vojaše in častnike, kuhinja in ambulanta, skladišče za orožje in druga skladišča itd. Dejanjsko so to prave vojašnice, le da so zgrajene 50 do 60 m pod zemljo. Izbrljena je vsaka pod zemljo. Kdor koli bo v teh utrdbah, bo popolnoma na varnem. Tu se ne bo treba nikomur bati sovražnih granat. Prostora je tudi zadosti za potrebno količino hrane in streliva. Še več, zgrajeno so tudi posebne centre za elektriko in za razsvetljavo. Posebne naprave skrbijo za ventilacijo in za proizvodnjo kisika. Tudi za obrambo pred strupenimi plini je poskrbljeno in bo v skladiščih zadosti stisnjenega zraka. Toda namen teh utrdb ni samo varnost francoske vojske, temveč tudi nadzor nad mejo in obramba države. V tem pogledu bi se smelo reči, da je ta pas za sovražne čete neprehoden. Področje stolpov je tako izračunano da v tem pasu ni kvadratnega metra zemlje, ki ne bi prišel pri obrambi iz teh stolpov pod krilni ogenj.

Da se odstranijo vse zapreke za obrambo,

Težkoče v pokretu kmečke samopomoči

Poročali smo že, kako se je akcija za povečanje cen živil, ki jo je v sosedni Hrvatski uvedla »Gospodarska sloga«, razširila tudi na Slovenijo in ponekod obrodila že lepe sadove. Že takoj v početku smo ta pokret kmečke samopomoči pozdravili. Izrazili pa smo željo, da se akcija vodi ne le složno, marveč tudi dobro premišljeno, ker stvar ni tako enostavna, kakor se marmokamo na prvi pogled. Na kake težkoče lahko naleti in kako ima lahko tudi svoje senčne strani, nazorno kaže dopis, ki smo ga prejeli od uglednega kmečkega posestnika v brežiškem srezu. Glasi se:

»Ko so se zaradi kmečke samopomoči na zagrebških in drugih hrvatskih sejnih začele dvigati cene živil, je prišlo preko Sotle v brežiški srez vse polno prekupovalcev, ki so akusili pri nas poceni nakupiti živilo, da bi jo potem v Zagrebu prodajali po višjih cenah. Da se obvarujejo naši kmetovalci pred škodo, ki bi jo utrpeli po prenagljeni prodaji, je poslal sreki kmetijski odbor v Brežicah občine in vse gospodarske organizacije v srezu, naj svare ljudje pred prenagljeno prodajo živil raznim mešetarjem.

Ljudje so bili med tem že tudi poučeni o akciji hrvatskih kmetov. Pod tem dojmom je bil v tork žilvinski sejem v Kapehah. Kapeški sejm so od nekdanji znani kot dobro obiskani, tako po kupeh, kakor po blagu. Tudi sedanji sejem je bil po dogonu živine nad vse velik. Mnogo lepe živine je bilo vmes, po večini sopot stara od nekdanji v teh krajih utrjena siva mur-odolska pasma. Dogon živine je bil tem večji, ker so se ljudje nadejali, da bodo po dolgem času lahko enkrat sopot prodajali za boljše cene.

Po sejmščini in ob dohodih so bili razobešeni veliki plakati, ki so pozivali kmete k samopomoči in navajali cene, pod katerimi naj živine ne prodajajo. Kmetovalci so se teh cen tudi radi in složno držali. Na žalost pa so zaželele posledice izostale. Za tako ogromno ponudbo je bilo vse premalo kupecov. Na vtisih tako glasnem sejmu je zavladalo pravo mrtvilo. Zlasti ni bilo sanjnih ali oddaljenih kupcev, napram katerim bi prav za prav morala učinkovati samopomoči v določanju cen. Bilo pa je precej domaših kmetovalcev, ki so pred meseci ali tedni zaradi pomanjkanja krme morali odpredati svojo živino, pa bi sedaj ob prihodu pomladarji radi nakupili novo. Ti seveda s pozivi k povzvišanju cene niso bili zadovoljni. Ko so videli, da se prodajalec cen drže, niso kupovali, ali bolje rečeno, niti niso mogli kupovati, ker bi morali plačati skoro dvakratne zneske, kakršne so sami dobili za svojo prodano živino.

Tako skoro ni bilo nobene kupčije. Razumljivo je, da se je zato polotilo razočaranje tudi kmetov, ki so živino prignali na sejem in so jo morali sopot gnati domov, kjer ni krme, kjer čaka rodbina na

REUMATISME BOLEČINE
NIBOL
M. BAHOVEC
V lekarnah 20 tabl. Din 20—
ali pa 40 tabl. Din 34—
Proizvajalec
APOTHEKA M. BAHOVEC
LJUBLJANA

bo, so posekali več gozdov in srezali manjše hribe, tako da ni ostalo prav nič terena, ki bi se mogel rešiti pred ognjem iz teh stolpov.

Tudi obstreljevanje iz zraka ne more tem utrdbam do živga. Podzemeljske trdnjave imajo štiri metre debele zidove iz betona. Jekleni stolpi, ki se spajo iz zidov, so izdelani iz tako debele kovine, da jih niti topovski kroglo, pa čeprav bi jih več zadelo isto mesto, ne bi moglo prebiti. To so dokazale poskušnje. Stolpi so opremljeni s puškami in strojnicami s štiri rimi cevmi, ki tvorijo zelo učinkovito obrambno orožje, ker morejo v dveh minutah izstreliti po 600 strelkov 3500 m daleč. Nekateri izmed stolpov so opremljeni s posebnimi topovi za boj proti tankom.

Računati se sme, da Nemci, vsaj kar se kopne vojske tiče, ne bi mogli priti čez ta pas globlje v francosko ozemlje. Toda pozabiti se ne sme, da so ta nova obrambna sredstva vsakako dala pobudo, da se na drugi strani izmislijo tudi nova nepredelna sredstva. Tu pride v prvi vrsti v poštev napad iz zraka. A ne samo to! Računati je treba tudi s tem, da bi se Nemcem morda posrečilo izkoreniniti enega izmed teh obrambnih stolpov in tako ustvariti vrzel v pasu ter tako prodreti na francoska tla. Bati se je, da bi Nemci utegnili zgraditi takšne oklopne tanke, da jim vse orožje teh obrambnih stolpov ne bi moglo biti kos. Več takih tankov bi moglo obkrožiti te stolpe in popolnoma omrtviti njihovo obrambno akcijo.

Razume se, da so Francozi računali tudi s to možnostjo in da so pripravili ustrezajoče ukrepe, toda o njih bi se izvedlo še le tedaj, kadar — česar nikakor ni želeli — bi morali stopiti v akcijo. Francozi večkako posejajo velike nade v te moderne obrambne utrdbe, v prvi vrsti pa vendarle žele, da jim nikoli ne bi bilo treba priti v takšen položaj, da bi se jih morali poslužiti.

Pišem vam vse to, ker sem v vašem listu bral, kako je kmečki samopomočni pokret ponekod dosegel že lepe uspehe. V Kapehah pa se je pokazalo, da samozavest kmeta ne zadostuje in da tudi določitev cen na papirju ne zaležejo, ako ni nikogar, komur bi se dala živina prodati. Jas sam sem prepričan, čeprav sem bil tudi med onimi, ki svojih volov nisem mogel prodati, da je treba s tem prizadevanjem nadaljevati. Vem pač, da se ne bodo dale uresničiti sanje, katere so nekateri imeli, ko so sičeli o tem kmečkem gibanju, tega tudi ne moremo zahtevati. Vem pa tudi, da si kmetje sami ne bomo mogli pomagati, ako nas ne bo podpirala država. Kmečko vprašanje je tako zapleteno in težko, da odgovorni činitelji ne smejo računati samo na take akcije, marveč morajo tudi sami storiti vse, da kmeta pomagajo v njegovih razmerah, ki so postale res obupne.

Tako naš dopis. Seveda bi bilo neuporabno iz tega sklepati, da se pokret kmečke samopomoči za boljše cene živil sploh ne da izpeljati. Dopis le kaže, da je treba pokret povsod res dobro premisliti ter skrbno in enotno organizirati do vseh podrobnosti. Pa tudi potem bo še nujno potrebno močno sodelovanje državnih in benovinskih oblasti, ako naj res obrodijo trajne sadove.

Kiti žrtev viharja

Kopenhagen, 14. marca. AA. Na otokih Jutlandije so v petek ujeli 66 kitov. Nekateri so bili 6 m dolgi in so tehtali 1000 kg. Nekaj kitov so ribiči ubili, nekaj pa jih je poginilo. Tako bogataje lova ne pomenijo že 50 let. Kite je najbrže zagnalo na plitvino viharno morje.

Vremenska napoved

Zagrebška vremenska napoved za danes: Precej oblačno, zlasti v centralnih in vzhodnih krajih države, v Primorju bolj vedro, deževno morda v gorskih krajih. Dunajska vremenska napoved za nedeljo: V južnih Alpah jasno, nekoliko topleje, severozapadni vetrovi, v središčnih alpskih delih menjajoče oblačno in jasno, zmerna, temperaturna se bo dvigala.

Podražitev železnic

Službeno pojasnilo železniške uprave o vzrokih, zakaj se bodo 1. aprila povišale potniške tarife

Beograd, 14. marca. AA. Naši dnevniki so že objavili, da bodo 1. aprila t. l. na državnih železnicah povišane cene za prevoz potnikov. S tem v zvezi so ugibali o odstotnem povišanju novih potniških tarif, ki pa stvarnost ne ustrežajo. Da bi stvar postala jasna, je izdala železniška uprava o povišanju potniških tarif tole pojasnilo:

Povišanje znaša v tretjem razredu potniških vlakov za vse razdalje 10%, v tretjem razredu brzovlakov pri razdaljah do 100 km 9,09%, pri večjih razdaljah povprečno 7,55%. Ta razlika pri brzovlaku se pojavlja zato, ker se ravna tarifa za brzovlake v nasprotju s tarifno za potniške vlake po regresivni lestvici, to je z večjo razdaljo se zniža odstotek dodatka za brzovlak.

Ceprav povečanje tarife ni priljubljeno v normalnih razmerah, kaj šele v dobi sedanjih hude gospodarske stiske, je bila železniška uprava vendarle prisiljena, da to stori zato, da saj delno krije žrtve, ki jih je s svoje strani storila za zboljšanje splošnega gospodarskega stanja v državi. Slabo stanje prehrane med širokimi sloji našega ljudstva in s tem v zvezi vzdrževanje živega blaga naših kmečkih gospodarstev, je nalagalo železniški upravi, da s svoje strani prisloži na pomoč v mejah možnosti. To pomoč je dala v obliki občutno znižane voznine za prevoz živil in krme. Pri prevozu živil je popust dosegel 30% pri razdaljah do 50 km, 50% pa pri razdaljah nad 50 km, dočim je znašalo znižanje za prevoz krme do 15% normalne voznine. S tem je bila izdatno olajšana prehrana prebivalstva v pasivnih krajih. Vrh tega je železniška uprava dala pomoč tudi v obliki brezplačnega prevoza hrane. Naravno je, da je moralo to znižanje povzročiti znižanje železniških dohodkov od blagovnega prometa.

Zato je morala železniška uprava, ki vzdržuje ves promet s svojimi dohodki, skrbeti za kritje dohodkov ter misliti na povišanje tam, kjer bi bilo najmanj občutljivo. V tem oziru je treba priznati,

da prenese pred vsem potniška tarifa delno povišanje cen. Dne 1. marca 1935 je bila znižana za povprečno 28% in sicer za to, da bi se s tem dvignili razmah gospodarskega življenja. Glede na železniške dohodke pa je bilo to znižanje tudi za naše gospodarske razmere vsekakor preveliko. Zato je mogla železniška uprava po pravici potnikarje vire novih dohodkov s tem, da te nizke cene zviša, ne da bi pri tem presegle plačilno zmoglost prebivalstva.

Pribiti je treba dalje tudi okolnost, da ostane naša potniška tarifa tudi po tem povišanju še vedno najnižja od vseh evropskih tarif. Dočim po drugi strani ne moremo trditi, da bi bili življenjski pogoji v naši državi težji od pogojev v drugih državah. Radi primera navajamo, da znaša enota naše potniške tarife v tretjem razredu potniškega vlaka, ki tvori podlago za izračunavanje vseh cen, samo 0,33 Din, dočim znaša ta enota na Bolgarskem 0,40 Din, v Rumuniji 0,67, v Belgiji 0,37, na Poljskem 0,51, v Franciji 0,57, v Nemčiji 0,70, v Švici 1,07 Din.

S povišanjem normalnih voznih cen so povišane sorazmerno tudi cene za tedenske povratne listke, ki so doslej znašali 50% od normalne vozne cene. Železniška uprava je morala cene teh listkov povečati še s posebnim dodatkom v znesku okroglih 10%, ker so se s temi voznimi listki vršile s strani brezvestnih potnikov velike zlorabe s prodajo drugim osebam po končani vožnji v eni smeri. Sedaj bo popust za nedeljske in tedenske povratne listke znašal od 1. aprila t. l. povprečno 40% normalne vozne cene. Ta popust je še vedno večji od popusta za tedenske povratne listke v drugih državah, kjer znaša komaj 35% normalne vozne cene, ki je vrh tega še mnogo višja od naše.

Na kraju navajamo, da so se posebne vozne cene za luksuzne vlake, ki so bile uvedene 1. marca 1935, izkazale za nepraktične in bodo zato 1. aprila t. l. ukinitene. Zato bo v bodoče za potovanja z luksuznimi vlaki kakor prej veljala vznočna cena brzovlakov z doklado, ki jo pobira družba Wagons Lits.

Zagoneten dogodek v vlaku

Beograd, 14. marca. AA. Dne 3. marca popoldne so našli blizu železniške postaje v Predejanih angleškega diplomatskega kurirja Johna Morgoly-Bela, ki je potoval iz Londona v Atene. Bil je brez zavesti. Dali so mu takoj zdravniško pomoč, nato pa so ga prepeljali v bolnišnico v Leskovcu. Oblasti so uvedle podrobno in strogo preiskavo, da bi dognale, ali je kurir padel sam iz vlaka ali pa so ga iz vlaka vrgli, da bi torej ugotovile, ali gre za nesrečo ali pa za zločin.

Angleškega kurirja dolgo niso mogli zasilati, ker je bil v nezavesti. Ko pa se mu je zdravstveno stanje zboljšalo in je prišel zopet k zavesti, so ga preiskovalne oblasti pozvale, naj pojasni, kako je padel iz vlaka in ali so ga morda drugi vrgli iz voza. Na ta vprašanja kurir odklanja odgovore ter pravi samo, da ni nihče kriv.

Po dosedanjih preiskavi je ugotovljeno, da je angleški kurir potoval v družbi neke dame do Beograda, odtod dalje pa je pot nadaljeval sam v družbi s to damo je bil angleški kurir zelo dobre volje, ko se je od nje ločil, pa je bil slabo razpoložen. Tudi imena navedene dame noče izdati. Preiskovalne oblasti načeljujejo preiskavo.

Po dosedanjih preiskavi je ugotovljeno, da je angleški kurir potoval v družbi neke dame do Beograda, odtod dalje pa je pot nadaljeval sam v družbi s to damo je bil angleški kurir zelo dobre volje, ko se je od nje ločil, pa je bil slabo razpoložen. Tudi imena navedene dame noče izdati. Preiskovalne oblasti načeljujejo preiskavo.

Po dosedanjih preiskavi je ugotovljeno, da je angleški kurir potoval v družbi neke dame do Beograda, odtod dalje pa je pot nadaljeval sam v družbi s to damo je bil angleški kurir zelo dobre volje, ko se je od nje ločil, pa je bil slabo razpoložen. Tudi imena navedene dame noče izdati. Preiskovalne oblasti načeljujejo preiskavo.

Po dosedanjih preiskavi je ugotovljeno, da je angleški kurir potoval v družbi neke dame do Beograda, odtod dalje pa je pot nadaljeval sam v družbi s to damo je bil angleški kurir zelo dobre volje, ko se je od nje ločil, pa je bil slabo razpoložen. Tudi imena navedene dame noče izdati. Preiskovalne oblasti načeljujejo preiskavo.

Po dosedanjih preiskavi je ugotovljeno, da je angleški kurir potoval v družbi neke dame do Beograda, odtod dalje pa je pot nadaljeval sam v družbi s to damo je bil angleški kurir zelo dobre volje, ko se je od nje ločil, pa je bil slabo razpoložen. Tudi imena navedene dame noče izdati. Preiskovalne oblasti načeljujejo preiskavo.

Po dosedanjih preiskavi je ugotovljeno, da je angleški kurir potoval v družbi neke dame do Beograda, odtod dalje pa je pot nadaljeval sam v družbi s to damo je bil angleški kurir zelo dobre volje, ko se je od nje ločil, pa je bil slabo razpoložen. Tudi imena navedene dame noče izdati. Preiskovalne oblasti načeljujejo preiskavo.

Po dosedanjih preiskavi je ugotovljeno, da je angleški kurir potoval v družbi neke dame do Beograda, odtod dalje pa je pot nadaljeval sam v družbi s to damo je bil angleški kurir zelo dobre volje, ko se je od nje ločil, pa je bil slabo razpoložen. Tudi imena navedene dame noče izdati. Preiskovalne oblasti načeljujejo preiskavo.

Po dosedanjih preiskavi je ugotovljeno, da je angleški kurir potoval v družbi neke dame do Beograda, odtod dalje pa je pot nadaljeval sam v družbi s to damo je bil angleški kurir zelo dobre volje, ko se je od nje ločil, pa je bil slabo razpoložen. Tudi imena navedene dame noče izdati. Preiskovalne oblasti načeljujejo preiskavo.

Po dosedanjih preiskavi je ugotovljeno, da je angleški kurir potoval v družbi neke dame do Beograda, odtod dalje pa je pot nadaljeval sam v družbi s to damo je bil angleški kurir zelo dobre volje, ko se je od nje ločil, pa je bil slabo razpoložen. Tudi imena navedene dame noče izdati. Preiskovalne oblasti načeljujejo preiskavo.

Po dosedanjih preiskavi je ugotovljeno, da je angleški kurir potoval v družbi neke dame do Beograda, odtod dalje pa je pot nadaljeval sam v družbi s to damo je bil angleški kurir zelo dobre volje, ko se je od nje ločil, pa je bil slabo razpoložen. Tudi imena navedene dame noče izdati. Preiskovalne oblasti načeljujejo preiskavo.

Po dosedanjih preiskavi je ugotovljeno, da je angleški kurir potoval v družbi neke dame do Beograda, odtod dalje pa je pot nadaljeval sam v družbi s to damo je bil angleški kurir zelo dobre volje, ko se je od nje ločil, pa je bil slabo razpoložen. Tudi imena navedene dame noče izdati. Preiskovalne oblasti načeljujejo preiskavo.

Po dosedanjih preiskavi je ugotovljeno, da je angleški kurir potoval v družbi neke dame do Beograda, odtod dalje pa je pot nadaljeval sam v družbi s to damo je bil angleški kurir zelo dobre volje, ko se je od nje ločil, pa je bil slabo razpoložen. Tudi imena navedene dame noče izdati. Preiskovalne oblasti načeljujejo preiskavo.

Po dosedanjih preiskavi je ugotovljeno, da je angleški kurir potoval v družbi neke dame do Beograda, odtod dalje pa je pot nadaljeval sam v družbi s to damo je bil angleški kurir zelo dobre volje, ko se je od nje ločil, pa je bil slabo razpoložen. Tudi imena navedene dame noče izdati. Preiskovalne oblasti načeljujejo preiskavo.

Po dosedanjih preiskavi je ugotovljeno, da je angleški kurir potoval v družbi neke dame do Beograda, odtod dalje pa je pot nadaljeval sam v družbi s to damo je bil angleški kurir zelo dobre volje, ko se je od nje ločil, pa je bil slabo razpoložen. Tudi imena navedene dame noče izdati. Preiskovalne oblasti načeljujejo preiskavo.

Po dosedanjih preiskavi je ugotovljeno, da je angleški kurir potoval v družbi neke dame do Beograda, odtod dalje pa je pot nadaljeval sam v družbi s to damo je bil angleški kurir zelo dobre volje, ko se je od nje ločil, pa je bil slabo razpoložen. Tudi imena navedene dame noče izdati. Preiskovalne oblasti načeljujejo preiskavo.

Po dosedanjih preiskavi je ugotovljeno, da je angleški kurir potoval v družbi neke dame do Beograda, odtod dalje pa je pot nadaljeval sam v družbi s to damo je bil angleški kurir zelo dobre volje, ko se je od nje ločil, pa je bil slabo razpoložen. Tudi imena navedene dame noče izdati. Preiskovalne oblasti načeljujejo preiskavo.

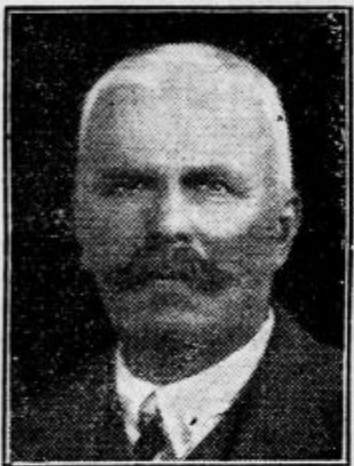
Po dosedanjih preiskavi je ugotovljeno, da je angleški kurir potoval v družbi neke dame do Beograda, odtod dalje pa je pot nadaljeval sam v družbi s to damo je bil angleški kurir zelo dobre volje, ko se je od nje ločil, pa je bil slabo razpoložen. Tudi imena

Naši kraji in ljudje

Od delavca do industrijca

Medvode, 14. marca.

Danes popoldne ob 15. so položili na pokopališču v Preski k večnemu počitku lesnega trgovca, gostilničarja in posestnika Ivana Bohinca, starejšega. Pokojnik, rodom iz Zapog, je učkal samo 69 let in je bil širok Gorenjske znana osebnost, čislana posebno zaradi svoje marljivosti in preudarnosti. Te vrline značaja so mu tudi pomagale, da se je povzpela od navadnega delavca do uglednega posestnika ter industrijca.

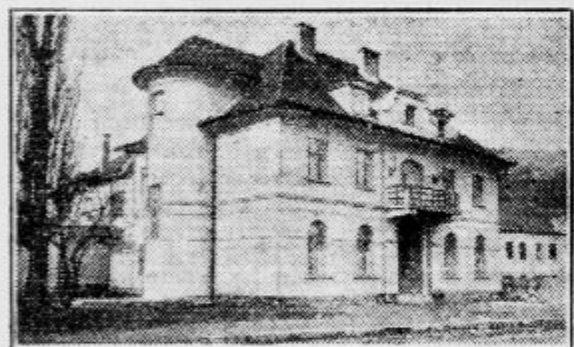
Pred dva in štiridesetimi leti si je pokojnik kupil hišo v Brodu pod Smlednikom. Odprl je gostilno in začel trgovati z lesom. Trinajst let pozneje se je pomaknil k cesti Kranj-Ljubljana in sezidal novo hišo z gospodarskimi poslopji v Svetjah pri Medvodah, kjer gospodari in vodi gostilničarsko obrt zdaj njegov sin Filip. Letos pred trinaestimi leti je Bohinc še enkrat dokazal svojo tvorno silo s tem, da je tik postaje v Medvodah postavil novo poslopje, v katerem je zopet odprl gostilno, zraven pa tudi žago na paro.

Nihče, ki je poznal Bohinčovo krepko postavo, ni pričakoval, da bo smrt pobrala tega čvrstega moža že pred 70. letom starosti. Zdag ga ni več. Za njim žaluje druga žena, pet sinov in tri hčere. Tudi mi jim izrekamo k nenadomestljivi izgubi iskreno sožalje.

Sokolski dom v Slovenjgradcu

Slovenjgradec, 14. marca

Ko je bilo leta 1919 ustanovljeno v Slovenjgradcu Sokolsko društvo, so bili njegovi člani navezani na tujo gostoljubnost in večkrat so prav bradico pogrešali lastnih prostorov. S pripravi za gradnjo lastnega doma so začeli že leta 1920. Takrat je bilo sklenjeno, naj se gradi društveni dom, ki bi vzel pod svojo streho vsa slovenjgradska nacionalna društva. Po daljšem razmisletju je bil ta sklep opravljen in leta 1926 je odbor Sokola sklenil, da si bo zgradil lasten sokolski dom. Takoj po tem sklepu je šel odbor z vso

vzelo na delo. Kupil je najlepše stavbišče v mestu, naročil je načrte, izmed katerih je osvojil po raznih posvetovalnih projektih arhitekta G. Ivana Ledla iz Ljubljane, ki je šel društvo v vsakem oziru ugledno, poštreno in nesebično na roko.

Uvedena je bila živahna nabiralna akcija in s hvaležnostjo ter zadovoljenjem lahko ugotovimo, da je gradbeni odsek s

svojo prošnjo za prispevke nikjer naletel na gluha ušesa. Prispevali so vsi, ki nacionalno čutijo, in s ponosom smemo trditi, da je naš sokolski dom v pravem pomenu besede ljudski dom. Ni namreč stanu, ki ne bi bil po svojih močeh zanj prispeval. Prispevki so prihajali v gotovini, v lesu in drugem materialu, da je gradbeni odsek že pomladi 1929 lahko oddal delo stavbenemu podjetniku g. Alojziju Kališniku iz Celja.

Kljub vsem prispevkom pa ni bilo mogoče dograditi doma naenkrat, marveč se je gradil postopoma, tako da bo popolnoma dograjen šele letošnjo pomlad. Zrtve članstva in prijateljev Sokola so bile ogromne, saj je društvo doslej že izplačalo okoli 600.000 Din, vendar pa se znaša dolg okoli 300.000 Din. S ponosom zre društvo na stavbo, sad dolgoletnega truda in požrtvovanja vsega članstva, a tudi poštovanja vseh nacionalnih ljudi Slovenjgradca in okolice. Velikostna stavba je v okras mesta in največji sokolski dom ob meji proti Avstriji.

Zavedajoč se pomena sokolskega doma za ves nacionalni živelj od Slovenjgradca tja do meje, je društvo sklenilo prosti za dovoljenje, da bi se sokolski dom imenoval po našem nepoznanem prvem Sokolu, kralju Aleksandru I. Ureditelju. Tej prošnji je bilo ugodeno, ugodno pa je rešena tudi druga prošnja, da prevzame pokroviteljstvo nad slavnostno otvoritvijo junija Nj. Vel. kralj Peter II. Sokolsko društvo je ponosno na ti dve visoki odklonitvi. Storiло bo vse, da bo otvoritev veličastne stavbe pravi praznik za vse Sokolstvo in da bo vredno najvišjega odklonitvi in najvišjega zaupanja v sokolsko delo ter v sokolsko zvestobo kralju in domovini.

Kratka beseda o reklamni umetnosti

Kakor po večini v vsem, capljamo dozdaj tudi v reklamni umetnosti še vedno ponizno in s pretiranim spoštovanjem za nemškimi vzorci in vzorci. Nemec ima težko kri, ljubi strogo resnost, solidnost in skrajno dognanost. Včasih rafiniranost v tehnični izvedbi, sam vedno odvisen od tujih vzorcev in pobud, ki jih o svoji du-

Pomlad bo spet... (Fotografija, lanska)

ševnosti uporablja in izrablja ter svojemu pojmovanju prilagaja. Zato dostikrat opazimo, da Nemci in njihovi nekritični posnemovalci žrtvujejo težke denarje za sicer estetsko brezhibno, v tehničnem pogledu včasih zelo rafinirano reklamo, ki pa ne dosega prav vselej pravih, glavnih reklamnih učinkov in uspehov.

Celo desetletje sem se v mladosti trudil, da bi našim ljudem dopovedal, da reklama nima namena prepričevati občinstvo o kvaliteti izdelkov (pridelkov), niti mu dajati estetske užitke, nego le, kolikor se da, ljudi zanimati, se vsiliti z vso silo v njih spomin, z eno besedo — sugerirati. Lahko se pohvalim s svojim dosedanjim delom

in s pričevanjem onih redkih podjetnikov, ki so moje reklamne osnutke uporabili, da sem vselej dosegel zaželeni uspeh, to je: neizbrisna sugestivni vtis. Dokazala je to tudi blagajna, in ta ahi oni podjetnik in trgovec se mi je še posebej zahvalil za dobro delo.

Rajna inž. Horthy (Juhan) mi je nekoč pravil značilno zgodbo: Nekoč je videl podnevi mojo reklamno risbo, pa ga je ponoči prebudil spomin nanjo, da se je, zbudiši se, še na glas grohotal. Dovolj močna sugestivna moč, ali ne?

KLOBUKE
fine
in
moderne
po
najnižji
ceni
nudi

Sterncecki

Spomin na požrtvovanje naših vojnih dobrovoljcev

Ob 20 letnici tragedije v Dobruddži

Pred 20 leti se je v našem narodnem življenju obistnila nada, da tudi iz grobov in smrti klije novo, močno življenje. Najboljše sile našega zatiranega naroda so vstale ter se združile v pokretu vojnih dobrovoljcev. Ustanovljena je bila I. srbska dobrovoljska divizija v Odesi, vse njene borbe pa je združila ideja svobodne jugoslovenske nedinjene države, na kateri takrat niso mogli več misliti niti najvnetejši slovanofili. V jeseni 1915 je legla strašna mora na arca vseh Slovanov pod tujim jarmom. Ves optimizem je bil na tleh kakor Srbija, ki je bila od sovražne nemoci obkoljena od vseh strani in je imela iz ognja edini izhod preko alpskih gor. Vero v bodočnost slovanstva so jemali še drugi nesrečni dogodki. Centralne sile so imele velike uspehe, zavezniki pa hude težave na vseh frontah. V tej tragični dobi pa se je spet obistnilo, da Jugoslovenom tudi smrt teše zibelke novega življenja. Ustanovitev prve divizije jugoslovenskih vojnih dobrovoljcev je bil začetek svetle epopeje junštva in požrtvovanja.

O temeljih divizije jugoslovenskih vojnih dobrovoljcev je »Jutro« že obširno poročalo v začetku leta. Ti temelji so bili položeni še v času, ko med Rusijo in Srbijo ni bilo nobenih zvez. Zveze so bile urejene šele januarja 1916. ko se je srbska vlada nastanila na Krfu. V Odesi je bil tedaj že prvi kader jugoslovenskih dobrovoljcev, ki je štel 7 oficirjev in 249 vojakov. V začetku leta 1916 je ta kader narasel na 11 oficirjev in 560 podoficirjev in vojakov. V kratkem času pa se je zbralo okrog 40.000 borcev. Zastopani so bili vsi slovanski narodi. Mnogi dobrovoljci so vodili dolge mesece in celo leta žilavo borbo, da so prišli v legijo, ker so bili ovirani od nemških špijonov, ki jih je bilo mnogo v Rusiji celo na najvažnejših mestih, ter od drugih zaprek, izvirajočih iz izdajstva, sabotaže in tudi iz naivnosti zaveznikov.

Večji razmah je zavzel dobrovoljski po-

Tako vidimo pri nas dan za dnem lepe, čudovite v lepotnem oziru vsega priznanja, hvale in slave vredne, zelo moderno, komplicirano in rafinirano izvedene in zato drago plačane, a od tujih vplivov odvisne neizvirne neuduhovite reklamne tiskovine, ki pa občinstva ne zamamijo dosti ali vsaj ne zadosti, in še to le morda za hip, a ne za trajno. Reklamne table pač niso paradna, elitna razstava slikarske in tiskarske umetnosti, tudi ne revija raznih modnih struj v likovni umetnosti, nego pač reklama v takem smislu in s takim namenom ter pomenom, kakor sem to zgoraj očitel. Tako se nerodko dogaja, da zelo enostavno narejen, a tudi estetsko zadovoljujoč in preprosto tiskan, pravilno pojmovan in premišljen plakat dosti krepkeje učinkuje kakor zapletanje mučno pretuhane slikovite delikatese.

Francozi znajo združevati delikatnost, šarm in dovornost, a mojstri vseh mojstrov reklame so le Američani, to bo vsak rad priznal. Meni je ameriški način prirojen, a žal sem mlad izgubil celih 10 let, preden sem našel med našimi podjetniki, ki so bili takisto »nemške« krvi, ljudi, ki so moje pravo pojmovanje reklame odobrili. Večina njih pa se je bala očitka, da bodo ljudje rekli, da se sami iz svojih izdelkov norca delajo!

Pojmovanje se je sicer temeljito izboljšalo, poudarim pa še enkrat, da je oziroma lepota sicer neizogibno potreben, da pa lepotne vrline niso edino zadržavne, odločujoče in da same brez drugih potrebnih kvalitete, predvsem brez izvirnosti ideje v vsebini in formi ne zadostujejo, posebno če je reklama tudi v forma nem oziru neizvirna, šablonska, po tujih šolskih, modnih, milijonkrat premetlih vzornih prirejenih, vseskozi in povsod enosmerna in enolična.

Malo številce svojih vzorcev, trenutno še dosegljivih, sem predložil pt. interesantom na vpogled v igračnišni kavarni »Zvezde«.

Hinko Smrekar

kret, ko je bil v Londonu ustanovljen jugoslovenski odbor. Srbski poslanik v Petrogradu Spaljaković je v sporazumu s srbsko vlado na Krfu 6. januarja 1916 predložil ruski vrhovni vojni komandi predloge o zbiranju vojnih ujetnikov Jugoslovenov in rusko vrhovno poveljstvo je 11. januarja 1916 večino teh predlogov sprejelo. Ta dan je bil rojstni dan prve naše dobrovoljske divizije. Srbska vlada na Krfu je določila za poveljnika dobrovoljske divizije polkovnika Stevana Hadžića ter poslala z njim v Odeso tudi oficirje za štab divizije. Od 3. marca od 14. aprila 1916 je poveljnik Hadžić s svojimi štabom potoval v Odeso. Tam je našel že lepo število iz raznih taborišč zbranih dobrovoljcev. Oficirjev je bilo 262 — po narodnosti 120 Srbov, 90 Hrvatov, 40 Slovencev, 9 Čehov in 3 Rusi. Do sredi junija 1916 je bila divizija formirana in 18. junija 1916 je sloveno prevzela zastavo, ki jih je delegacija prinesla s Krfu. Nj. Vel. kralj Peter I. je k tej slavnosti poslal s Krfu brzojavko, v kateri so bile tudi naslednje pomembne besede: V slavnih zastavah, ki so jih naši dični vojak tako visoko dvigali s svojo krvjo, imajo čete dobrovoljske divizije sveto znamenje, pod katerim se bodo borile za svobodo svojega plemena, moja stalna pozornost pa jih bo spremljala na potu, na katerega so se tako srčno podali.

Ta pot je bila kmalu prepojena s krvjo jugoslovenskih junakov. Bolgarija je 2. avgusta 1916 napovedala vojno Rumuniji in njena vojska je prestopila mejo Dobruddže. Bolgari so v kratkem ujeli 28.000 Rumunov in nastalo praznino na fronti je moral zamašiti 45. rusko-srbski korpus iz Medžidije. Nekajkrat so dobrovoljci odbili bolgarske napade, z največjimi žrtvami pa so plačali zavzetje Dobriča. Strašne borbe so se vršile tudi 5., 6. in 8. septembra pri Kordži in Ali Beju, kjer je divizija v treh dneh izgubila 120 oficirjev in 3970 vojakov. Tam je dobil strel skozi oči sedanjí predsednik Zveze vojnih dobrovoljcev, ta-

Vaša koža
rabi podlago
za puder

ELIDA
KREMA IDEAL

kratni podporočnik Lujo Lovrič, ki si je na duševni način rešil golo življenje, a je ostal slep. V pretresljivi knjigi »Solzna jesen« je opisal strašne borbe.

Hrabrost dobrovoljcev ni poznala meja, toda v važnem trenutku, ko bi bili lahko prebili bolgarsko fronto, je ostala divizija popolnoma osamljena. V noči 11. oktobra 1916 so se ruske in rumunske čete umaknile brez vsakega obvestila, sovražnik pa je obkolil na levo krilo divizije ter jo napadel naravnost v bok. Divizija pa se je s nadležno silo in seveda z velikimi žrtvami pretekla skoz jekleni obroč. V treh velikih bitkah je izgubila skoraj polovico borcev. Hude izgube so imeli tudi Bolgari. Ena sama dobrovoljska divizija je premagala celo bolgarsko armado in bog-zna, kakšen izid bi imele borbe na solninski fronti, če bi stala tam popolna tretja bolgarska armada, ki so jo naši dobrovoljci v Dobruddži premagali.

V strašnih borbah so sodelovali tudi številni Slovenci. Slovenski rod je tudi razsopal svoje žive sile za našo svobodo. Premnogi slovenski fantje spijo v Dobruddži svoje večno spanje, objeti z vojnimi tovarši Sibi, Hrvati, Čehi in Rusi. Te žrtve so dale jugom našim voditeljem, ko so v danjskem parlamentu skupno v Cehi zahtevali narodno svobodo, ter slovenskim materam in ženam, ki so podpisovale majsko deklaracijo.

Zveza naših vojnih dobrovoljcev bo letos dostojno počastila spomin junakov prve dobrovoljske divizije ob 20-letnici njene ustanovitve. Sreška organizacija vojnih dobrovoljcev Jugoslavije v Ljubljani pa bo kot uvod k svečanostim priredila 17. t. m. ob 20. v veliki dvorani »Zvezde« spominsko akademijo, h kateri imajo prost vstop vsi brez razlike. Važna je ta prireditev in važni so vsi spomini na dobrovoljsko epopejo, zakaj dobrovoljski pokret je ogledalo za vse, ki jim primanjkuje v težkem življenju ljubezni, navdušenja in nade. Če bi bilo več tistega živega dobrovoljskega ognja kakor pred 20 leti, bi bilo drugače in bolje. V ogledalu dobrovoljskega pokreta bi morali vsi spoznati veliko resnic, čim vrednejši si svoboda, tem več pravice imajo do nje!

Zahvala

Ob priliki moje 80-letnice mi je dobro srčnost kulturno probujenih slojev naroda izkazala toliko pozornosti priznanja, da mi ni možno na dobe obline, mile mi čestitke odzvati se vsaki posebej. Bodi mi torej dovoljeno, da izrekam na tem mestu — pa prav kakor iz oči v oči — svojo najtoplejšo zahvalo vsem, ki so moj veliki življenjski praznik proslavili toli toplo in prisrčno. Mnja častna mi naklonjenost izpričuje, da je stremenje mojega delovnega dne obrnilo obline plodove. Ta dobrodejna zavest bodi svetla zarja življenjskemu večeru, ki mi je sedaj napočil.

Novo mesto, 12. marca 1936. Ford. Seidl.

Od enajstih zvečer — do šestih zjutraj

Spredaj na podiju tri pevačice. Dve dopetni obleki iz kričeve rdeče svile, tretja nežno rožasta. Ta, ki stoji in poje, še nima šestnajst let. Dvoje veselih oči, bela roka, ki dviga dajre. Oster sopran.

— Piši mi, mati — i — il —
— Jaz... jaz... saj me poznaš, ne — gospodična, na vaše zdravje! —

Pijan obraz se naslanja na grudi natakarike. Skuštrani lasje, kalne oči.

Zadaj diskretno sedita dve in hčerk. Dvoje poševnih oči, dve ostrji gubi po celem licu. Dve grenki potezi v kotu ust. Svetlo siva suknja in prav take hlače, ki se jim pozna, da so že

dolgo edina »boljša« obleka. Roke trde, žuljave, leže na mizi. Hčerka — dve debeli ustnici, dve zarez v kotih ust — vse kakor pri očetu. Obleka iz navadnega barhenta, na svetlih, gladko počesanih laseh temno modra beretka.

Včasih se pogledata in se drug drugemu hvaležno nasmehneta. Pred njima na mizi dve čaši sodavice.

V zadnji loži sedita dva gospoda. Tam so vrata odprta na stranski hodnik. Po hodniku hodijo »one« in poljaci. Pohotni obrazi, brezizrazni pogledi, plašči srednje kakovosti. Včasih pride katera v lokal, pogleda po mizah, prisede k temu ali onemu, izpregovori dve, tri besede. Kmalu za njo se dvigne ta ali oni in odide skozi vrata na hodnik.

— Ne pla — či — i mi — i — i... poje dajre in oster sopran na podiju.

V ložo za vratmi je prisedel tretji. Hčerka se je ozrla v očeta, oče se ji je komaj vidno nasmehnul.

Brez šuma je vstala in prisledla k tretjemu v ložo. Tretji ji daje čašo. Oče gleda svoje roke. Včasih vztrpetajo mišice njegovega obraza. Zapre oči in grenki zarez v kotih ust se poglobita. Potem pogleda proti tej ali oni mizi. Včasih se ozre s pritrjeno skrbjo proti loži za vratmi. Tudi hčerka ga išče z očmi, na njenih licih je

smehljaj, ki pravi: — Vse je dobro, oče. — Drug drugemu pošiljata hvaležen pogled.

Za očetovskim hrbtom sede dobro oblečeni meščanje. Dvoje oči, topeh se sreče, je zapicnih v sosedu. Ta dviga čašo, vpilje. Usta razteguje v pohoten smeh, roka ravno tako pohotno išče roko sosedu. Očev je oblečen v lepo sivo obleko, nežne, skoraj ženske roke, hrepeneč pogled, uprt v sosedu — tipičen obraz nepravega moškega. Sepečeta, nasmiha se, vstaja ta. Prinesli so jima plašče.

Hčerka sedi spet pri očetu. Priporoča mu. Oče jo hvaležno gleda. Nato molčita; stisnjena drug k drugemu. Ko je prisedel v ložo za vratmi peti,

hčerka ravno tako neslišno vstane in gre proti loži. Od vrat ji nekdo namiguje s prstom. Smukne skozi pol odprta vrata. Dve, tri minute. — Ze je nazaj, njen pogled se sreča z očevim, priklina in prisede k petemu. Naslanja se na njegovo ramo in jemlje čašo.

Po polnoči se lokal polni. Dva gospoda naročata pesem.

— Mene glej, mala, meni se smehljaj! — prosil nekdo iz prve lože.

— Ne smem, — moram gledati tistega, ki naroči pesem — razlega šest najslabša pevačica.

— Ti... ti si me prevaril! — vpilje »ona« nad pristojno oblečenim tujcem in ga hoče udariti.

— Kaj boš!... jo odriva ta.

»Ona« mu pokaže jezik, sune ga s palcem v glavo in odide na hodnik.

— Na, hudič!

Sredi lokala se pobira visok fant. Kri mu teče iz ust. V rokah se mu zasveti nož... Stražnik. Skozi široko odprta vrata letita dva na cesto.

Po lokalu se vleče dim cigaret. Pevčica hodi s krožnikom od mize do mize. Nekdo je vrgl vanj desetdinarski novček.

Gospodična, kako ste lepi! — Nekdo v prvi loži plačuje račun. Ti soč in nekaj dinarjev.

— Ah, mala, ti moraš biti moja... »Ona« gre mimo in kaže jezik.

Med mizami se preriva oče. Z očmi nemirno išče od mize do mize. Tam v kotu jo je uzrl. Njene roke so pod mizo, v rokah tolstega človeka. Očev in hčerin pogled sta se srečala.

— Dobro? — s skrbjo sprašuje nekdo.

— Dobro, oče — hvaležno odvrta njen.

— Cr — ven — fe — sič — ma — a — mo — o — o...

Za veliko mizo kvantajo pijani glasovi. Delavske trajce, suhi obrazi, v očeh skrb.

Dolg, koščen možki prodaja šopke. Postavi se k mizi, podrži košarico proti gostom in čaka. Včasih se sploh ne zmenijo zanj. Včasih mu zamahnejo z roko — ni treba, a niti ne dvigne pogleda do koščenega lica, do žakstnih oči.

Vso noč ponujajo od mize do mize — vijolice, nageljčke, ljubezen, telesa. Najbolj povprašujejo po telesih, teh se največ proda.

Bela rok pevačice dviga dajre: — Cr — ven — fe — sič — ma — mi — ce —

Važne določbe novega finančnega zakona

Včeraj smo objavili one določbe novega zakona, ki se nanašajo na davke, takse in trošarine. Celo vrsta potom amandmanov vstavljenih določb pa obravnava za deva socialno politične zakonodaje. V glavnem gre za pooblastila, ki se dajejo ministru za socialno politiko in narodno zdravje, da uredi razne zadeve z uredbami, ki bodo imele zakonsko moč. Najvažnejše so naslednje določbe:

Na področju socialne politike in zdravstva

Minister za socialno politiko in narodno zdravje se pooblašča, da izda z odobrenjem ministrskega sveta uredbu o načinu določevanja minimalnih mezd v zvezi z obveznim sklepanjem kolektivnih pogodb. Z uredbu naj se določijo tudi denarne kazni od 100 do 10.000 Din za kršitve sklenjenih pogodb. Denarne kazni se bodo stekale v fond za nadzorstvo nad izvrševanjem določil te uredbe, ki se bodo osnovali pri bankih upravah in ki jih bodo upravljal bani po odobrenju ministra za socialno politiko.

Minister se pooblašča, da z uredbu določi obliko in način izdajanja legitimacij za delavce in nameščence, predpiše obvezno uporabo teh legitimacij ter tudi kazni od 50 do 500 Din za kršitve določil te uredbe. Minister se pooblašča, da izda uredbu o ureditvi razmerja med novinarji in lastniki listov in o zavarovanju novinarjev za primer starosti in onemoglosti.

Minister se pooblašča, da more, ako smatra, da gospodarske prilike to dopuščajo, razširiti na vso državo penzijsko zavarovanje nameščencev po določilih prečiščenega teksta zakona o Pokojninskem zavodu za nameščence v Ljubljani. Zavarovanje lahko obvezno razširi bodisi na vse, bodisi na posamezne gospodarske panoge, odnosno na skupine nameščencev. V to svrhu more izdati predpise o ustanoovitvi, organizaciji in medsebojnem odnosu novih samostojnih nosilcev penzijskega zavarovanja nameščencev in o njihovem razmerju do Pokojninskega zavoda v Ljubljani, kateremu se sme poveriti izvedba potrebnih priprav za osnovevanje novih nosilcev penzijskega zavarovanja.

Minister je dalje pooblaščen, da uvede zavarovanje za onemoglost, starost in smrt po zakonu o zavarovanju delavcev bodisi za vse ali samo za posamezne gospodarske stroke; v zvezi s tem je pooblaščen, da izda predpise o medsebojnih odnosih med tem in penzijskim zavarovanjem nameščencev in rudarjev. (Vežanje delavskega zavarovanja z nameščenskimi zavarovanjem more postati nevarno za Pokojninski zavod v Ljubljani, ker ni dvoma, da bo imel pri ureditvi tega razmerja večji vpliv SUZOR kakor Pokojninski zavod v Ljubljani).

Posebno važno pa je, da sme minister za socialno politiko in narodno zdravje z uredbu:

- 1) določiti teritorialno razmejitve med obstoječimi privatno društvenimi bolniškimi blagajnam in
- 2) uvesti pri Središnjemu uradu za zavarovanje delavcev (SUZOR) in njegovih krajevnih organih prostovoljno dopolnilno zavarovanje za višje dajatve. (Višje zavarovanje je vršilo doslej v dravski banovini Trgovsko bolnišnico in podporno društvo in polno zadolžnost nameščentva. Obstoj tega društva bo ogrožen, če se bo višje zavarovanje izvajalo tudi pri OUZD, Trgovsko-bolniško in pod-

porno društvo bo s tem izgubilo svoj delokrog in postalo brezpredmetno).

S finančnim zakonom se je izpremenilo deloma določilo točke 2. 1. odst. § 11 zakona o zavarovanju delavcev, ki predvi, deva regresna plačila delodajalcev v primeru netočne ali neresnične prijave. Z izpremembo se je deloma omilila rigoroznost dosedanjih zakonskih določil.

Ukine se letna subvencija po § 136 zakona o zavarovanju delavcev, ki bi jo morala dati država delavskemu zavarovanju. Te subvencije država že tudi doslej ni plačevala.

Državna bolnica za ženske bolezni v Ljubljani se priključi kot oddelk splošni državnim bolnicam v Ljubljani. Njen proračun se vstavi kot sestavni del proračuna splošne državne bolnice v Ljubljani.

Za uradništvo

Novi finančni zakon na splošno pooblašča ministrski svet, da izdaja uredbu z zakonsko močjo v svrhu zmanjšanja državnih izdatkov in v svrhu ustvaritve trajnih pogojev za sistematično in racionalno štedenje v državnem in samoupravnem gospodarstvu. Z uredbami naj se določijo trajne osnove za državne in samoupravne izdatke.

Ministrski svet se dalje pooblašča, da izvrši revizijo posebnih dodatkov, honorarjev, nagrad in drugih postranskih prejemkov, ki jih prejemajo državni uslužbenci po sedaj veljavnih posebnih predpisih poleg svojih rednih prejemkov. Ti postranski dohodki ne smejo v nobenem primeru presegati polovice rednih prejemkov.

Posebno pooblastilo se nanaša na sistematizacijo službenih mest v državnih uradih. Izvršen bo pregled vsega osebja in proučen obseg poslov posameznih državnih uradov. Uradi, ki se bodo izkazali za nepotrebne, bodo ukinjeni, drugi pa združeni, ako se bo pokazalo, da bi bilo to bolj ekonomično.

V proračunskem letu 1936/37 se v državni službi ne smejo nameščati zvaniki in sluge. Vsa izpraznjena mesta se bodo odajala le dnevničarjem.

Ako je državni svet razvil kako odločbo glede službenega razmerja, mora prizadeti uslužbenec vrniti državni blagajni prejemke, ki jih je dobil na osnovi razveljavljenega odloka. Referenti, ki so tako odločbo pripravili za podpis, odgovarjajo državni blagajni za škodo, ako se prejemki ne dajo izterjati od prizadetega uslužbenca.

Po § 94 zakona o uradnikih se ugotavlja terjatve države proti državnim uslužbencem, izhajajoče iz državnega službenega razmerja, v kolikor to ne spada v pristojnost Glavne kontrole, po administrativnem potu (ne po sodnem). Za take terjatve se sme zarubiti do 50% aktivnih, oziroma do 30% pokojninskih prejemkov. Z novim finančnim zakonom se razširja ta določba tudi na pogodbeno in honorarno uslužbenstvo ter na dnevničarje in delavce v državni službi.

Po § 136 uradniškega zakona se pri upokojenih ohranja za vplačevanje v redniški pokojninski fond računa od zadnjih aktivnih prejemkov, po katerih jim je odmerjena pokojnina. Po novem finančnem zakonu tvorijo osnovo vplačevanja poslednji aktivni prejemki, po katerih je sedanjim vpokojenec vplačeval v ta sklad na dan upokojitve.

Vdovam ali hčeram upokojenca se v primeru omočitve izplača odpravnina v znesku dvehletnih pokojninskih prejemkov namesto tretletnih, kakor je to bilo doslej po § 151 zakona o uradnikih.

J 136

Schichtov RADION pere vse

Liubljansko občinsko gospodarstvo

Član prejšnjega ljubljanskega mestnega sveta nam piše:

Ko presojamo delo bivše občinske uprave, ne smemo pozabiti, v kako težkih situacijah se je nahajala. V prvem početku se je morala boriti še s stanovanjsko bedo, potem je prišla denarna kriza, nazadnje zlom vsega našega gospodarstva in kot njegova posledica brezposelnost. Denarno stanje občine je bilo po komisariatu l. 1927 popolnoma neurejeno; nameravano

KINO SLOGA, tel. 27-30

Velenopeti prizori, kako se bori onemogla kopalca z morskim psom! Vsi gledalci se tresejo od strahu! Vsi: »Tudi z močnimi živali!«
Ob 16., 17., 19. in 21. uri premiera Ufina filma napete vsebine in velikih senzacij »Zadnji štirje iz St. Cruza«

SUŽNJI POHLEPA ZA DENARJEM

V gl. vlogi znameniti Rus VAL INKISINOV

MATINEJA: Premiera najnapetjšega filma iz prerj divjega zapada. V gl. vl. Ken Maynard

NEUKROTILJIVI KONJ

Enotna cena 4.50 Din — Prvič v Ljubljani — Divje in izredno zanimivo! — Danes ob 10.30 dop.

obligacijsko posojilo v znesku tridesetih milijonov dinarjev se komisariatu ni posre. Čilo in je morala občinska uprava iskati drugega izhoda; za časa komisariata je bil kupljen tudi ljubljanski tramvaj in pa Predovčev poslopje na Poljanski cesti za Pogrebni zavod; — plačano ni bilo nič. Upošteva se nekaj manjših tekočih dolgov, je prevzela občinska uprava l. 1928. okroglo 40 milijonov dinarjev dolga, za katerega ni bilo kritja.

S težkim delom se je občinski upravi posrečila ureditev teh dolgov. Z njenimi napori je bila stanovanjska beda omiljena, na tisoče rodbin je našlo streho v občinskih hišah in marsikateremu je bila s občinsko pomočjo rešena eksistenca.

Breme ljubljanskega tramvaja je prevzela občinska uprava l. 1928. po komisariatu. Nikdar nismo bili zadovoljni z nakupom tramvaja od tvrdke Siemens, in še preden je komisar l. 1927, to kupčijo zaključil, je izšel iz naših vrst v »Jutrne članek, ki je svari pred njo. Kupčija za Ljubljano ni bila ugodna, toda bila je pravovredno sklenjena in občinski upravi ni ostalo drugega, kakor lotiti se te komplicirane zadeve. Če se ni hotelo, da tramvaj preneha sploh voziti, je bilo treba progo obnoviti, in če naj je imel tramvaj za mesto, ki je stalno rastle, kak pomen, je bilo treba omrežje tudi povečati. Da se je to posrečilo kljub razmeram na denarnem trgu, je dokaz sposobnosti uprave. Maloželniške družbe in občinskega sveta. Sicer bomo pa vprašanje tramvaja obravnavali posebej.

Med tem pa je že pritiskala nadloga brezposelnosti. Kakor so svoj čas iskali brezdomci stanovanje na magistratu, tako so zdaj leta iskali tam kruha brezposelnih. Njih število je rastle od dneva v dan, in občinska uprava je stala znova pred problemom, ali naj zakriče svoja srca in pusti, da ljudje bede umirajo, ali pa naj jim pomaga.

Odločila se je za zadnje. Zbirala je sredstva, kjer je mogla. Podprla je socialni proračun, organizirala je zimsko pomoč, pritegnila h karitativnemu delu meščanstvo in skušala preskrbeti ljudem vsaj malo olajšanja. Ni gledala na politično pripadnost brezposelnih, vprašala je samo po potrebi in vrednosti tistih, ki so pomoči iskali.

V takem položaju pač ni bil pravi čas za redukcijo mestnega uradništva. Če bi bila prejšnja občinska uprava hotela pokazati politično moč, bi bila mogla marsikatega spraviti z mestnega magistrata ne da bi mogel kdo reči le besedo, ker je bilo tam polno ljudi, ki so politizirali namesto delati, izdajali uradne tajnosti in hujšali proti občinski upravi prav takrat, ko se je občinski svet popolnoma depolitiziral in delal samo na gospodarskem in socialnem polju. Bivša občinska uprava je upoštevala, da se kruh pač lahko vzame, a se preskrbi znova zelo težko, in je z ozirom na rodbine pardonirala tudi grešnike.

Celo otroci že vedo....

Če pere mamica s Schichtovim Radionom, ji gre delo hitro in brez truda izpod rok; in potem ni mamica prav nič utrujena — ampak je vedno tako dobre volje. Saj je pa tudi lahko — kajti Schichtov Radion opere brez truda perilo veliko bolj čisto, kakor bi ga oprale najbolj pridne roke ob najhujšem naporu. In kako preprosto je to: najprej raztopi Radion v mrzli vodi in ko raztopina s perilom zavre, kuhaj 15 minut. Nato perilo izperi najprej v topli, potem pa še v mrzli vodi — in perilo bo belo kakor sneg.

Predsednik vlade o pomenu in posledicah strelov v narodni skupščini

Beograd, 13. marca. r. Sinoči so imeli poslanci vladne večine banket v restavraciji na Dedinju. Poleg poslancev kluba JRZ in novega vladnega seljaškega kluba so bili navzoči tudi skoro vsi ministri s predsednikom vlade na čelu. Predsednik kluba JRZ minister Cvjetković je čestital predsedniku vlade dr. Stojadinoviću, ki se je zahvalil v kratkem govoru in med drugim dejal:

»Želim se vam zahvaliti tudi za vašo podporo pri mojem parlamentarnem delu, ki je omogočila, da smo dobili bitko, tisto veliko bitko, ki smo jo bili za državni proračun. To bitko smo dobili definitivno in dokončno. 6. marec nas je imel po zasnovi neklih brezumnikov razdvojit v moraliskim stekom. Dejansko nas je pa ta atentat le še bolj približal in še bolj združil.

Celjski mestni svet

Težave pomožne akcije — Elektrifikacija Levca — Gradba poslopja OUZD — Dve novi namestitvi.

Celje, 14. marca.

Sinoči na seji je župan sporočil, da je poslal predsedniku vlade dr. Stojadinoviću brzojavne čestitke k rešitvi ob atentatu, ki ga obseja vse Celje. Novi mestni proračun je bil danes dostavljen banki upravi, ki ga pošlje finančnemu ministru. Ker so izbrani vsi zneski za zaposlitev brezposelnih, je prosila občina bansko upravo v četrti brzojavno za podporo, ker bi sicer morala občina odpustiti 223 pri javnih delih zaposlenih oseb. Banska uprava je od zadnje seje mestnega sveta nakazala 15.000 Din, v petek pa je brzojavno sporočila, da je spet nakazala 10.000 Din, tako da se bodo mogla javna dela nadaljevati v četrti prihodnji teden. Občina je pripravljena priključiti vas Levce k mestnemu električnemu omrežju. Stroškov bi bilo okroglo 70.000 Din. Ker bi bila rentabilnost podana, če bi znašali samo 35.000 Din, bi to vsoto krila občina, ostalih 35.000 Din pa naj bi prispevali interesi v Levcu.

Društvo Sola in dom na državni trgovski soli se izplača 1.500 Din podpore. Občina bo izvedla kanalizacijo v zapadnem delu Gosposke ulice do vojašnice Kralja Petra in prispevala 30 odstotkov za posipanje pesi v Lokrovce. Za lovške pešce se pobira pasji davek, kakor za lukuzne. Najemna pogodba z Batičem za mestno parno in kadno kopalnico se podaljša samo do konca leta, ker bo kopalnica potem nameščena v novem Delavskem azilu. Za nakup Kvaternikovega posestva in ustanovitev mestne ubožnice na tem posestvu bo občina najela pri Pokojninskem zavodu 650.000 Din posojila, skušala pa bo doseči znižanje obrestne mere na 8 in pol in anuitet na 2 odstotka. Za naknadna regulacijska dela v Tremerju in za popravilo poškodb, ki so jih tam povzročile poplave, bo občina prispevala 17.244 Din. Občina bo takoj obnovila pogajanja z OUZD zaradi gradbe novega uradnega in zdravstvenega poslopja OUZD ter bo dala staviščje poleg bodočega Delavskega azila na Vrazovem trgu brezplačno na razpolago.

Rešena je bila še cela vrsta drobnih zadev. Trgovcu Karlu Ferjanu se odobri od 1. aprila dalje mesečna podpora po 500 Din, vdovi po trgovcu Jostpini Srimzovi pa po 360 Din iz meščanskega oskrbovalnega sklada. Mestno poglavarstvo bo stopilo z ostalimi avtonomnimi mestni dravskimi banovine v stik glede izvedbe starostnega zavarovanja delavstva. — V tajni seji je bil zdravnik dr. Ivan Podpečan nameščen kot mestni zdravstveni referent in vodja oddelka za zdravstvo in socialno skrbstvo. Vencoslav Lang pa kot gradbeni tehnik.

Pred sodiščem prekljicani očitki nasproti Mariborskemu tednu

Maribor, 14. marca
Danes se je vršila pred sreskim sodiščem v Mariboru razprava o tožbi, ki so jo vložili člani načelstva Mariborskega tedna, r. s. a. s. g. dr. Lipold Franjo, Goloub R-

Radi teh načel danes napadajo bivšo občinsko upravo. Naravno: kdor nima srca, ta bo brez usmiljenja metal ljudi na cesto, njemu ne bo mar, če poginejo. Naj se potapljaajo ljudje v Ljubljani, naj se žene zastrupljajo s plinom: nič zato... Preko mrličev gre njihova pot...

Ta atentat nas ni razdružil, združil nas je za in pokazal vsemu svetu, da se 6. marca začne nova doba naše zgodovine. Vi, ki ste bili ta dan v narodni skupščini, boste mogli s ponosom reči: ta dan smo bili narodni poslanci. Ta dan dan smo bili borci za ljudsko pravico in svobodo. Z vašim delom je JRZ postala najvažnejša strankarska politični činitelj v državi. Prosim vas, da to vero in to prepričanje okrepite v sebi in drugih in da ponese te načela JRZ iz prestolnice do poslednje vasi, da ponese te vero v našo zmago, ki je naša in ki mora biti naša in dokončna.

Zbrani so priredili predsedniku Stojadinoviću velike ovacije, nato pa so govorili še ministri Djura Janković, dr. Spaho in Dragiša Cvjetković.

dolj, Loos Josip, Gilly Anton, senator dr. Ploj Miroslav, Roglič Dragotin in Sreec Josip proti g. Krajerju Antonu, čevljarškemu mojstru v Mariboru. 27. februarja sta sklicala g. Novak Franc in Krajer Anton mariborske gospodarstvenike na posvetovanje glede prireditve posebnega Mariborskega gospodarskega tedna. Kakor smo svoječasno že poročali, se je razgovor v glavnem vršil o tem, ali se naj ta gospodarski teden napravi skupno s tradicionalnim Mariborskim tednom ali samostojno. Stališče samostojnega nastopa je zagovarjal g. Krajer, ki je v svojem govoru trdil, da gospodje od Mariborskega tedna vtiaknejo dobiček v svoj žep. Zaradi tega so člani načelstva zadruge Mariborski teden g. Krajerja tožili. Na današnji razpravi se je izkazalo, da je Mariborski teden zadruge, ki ne razdeljuje nobenega dobička in nobenih taniem in da tudi ni izplačala nobenih obresti od deležev. Zavoljo nesebičnega dela članov načelstva in nadzornega odbora Mariborskega tedna, v katerem so gg. Viktor Grčar, Henrik Saboty, Ferdo Pintar in inž. Oskar Dražar, so mariborski tedni uspeli in razpolaga zadruge z rezervami, ki so trdna podlaga tudi za bodoče prireditve. G. Krajer je izjavil, da se je le v razburjenju tako izrazil in je podal nastopno izjavo:

»Na zborovanju mariborskih gospodarstvenikov 27. februarja letos v hotelu Zamorca sem trdil, da gospodje od Mariborskega tedna vtiaknejo dobiček v svoj žep. Mariborski teden je zadruge, ki sploh dobičkov ne deli, in so moje navedene žaljive trditve brez vsake podlage. Prekljujem jih in prošim ložitelje oporočenja ter se jim zahvaljujem, da so odstopili od nadaljnega kazenskega postopanja.«

Zavezal se je to izjavo objaviti v časopisih. S tem je zadeva za Mariborski teden čisto rešena in upamo, da ni nobenih zaprek več, da ne bi tudi pri letošnjem Mariborskem tednu sodeloval ves Maribor kakor doslej.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20.

Nedelja 15.: ob 15. Trije veliki svetniki. Izven. Cene od 10 Din navzdol. Ob 20. Pesem s ceste. Izven. Cene od 20 Din navzdol.

Ponedeljek 16.: Zaprti.

Torek 17.: Dies irae. Gostovanje v Celju. Izven.

OPERA

Začetek ob 20.

Nedelja 15.: ob 15. Madame Butterfly. Izven. Cene od 24 Din navzdol. Ob 20. Apropos kaj dela Andula? Izven. Cene od 30 Din navzdol.

Ponedeljek 16. marca: zaprti.

Ob koncu prihodnjega tedna bo vprizorjena prvič na slovenskem odru Straussova opera »Kavalir z rožic«. V delu so zaposlene naše najboljši moči, pripravljata pa delo kapelnik dr. Sveta in režiser Ciril Debevec. Na premiero opozarjamo že danes.

Šentjakobsko gledališče

Začetek ob 20.15

Nedelja 15.: Kikiriiki.

Mariborsko gledališče

Nedelja, 15. marca: ob 15. Princeza in pastirček. Znižane cene. Ob 20. uri Cigan baron.

KINO UNION, tel. 22-21

MATINEJA ob 10.30 dop.

po enotni ceni 4.50 Din

Jan Kiepara:

PESEM Z NEBA

Vesela burka, pri kateri se

SMEJE VSA LJUBLJANA!

Ob 15., 17., 19. in 21. uri.

Na končni postaji

Paul Hörbiger, Marija Andergast,

Hans Moser.

Najnovejši Foxov zvočni tehnik!

Norčevanje iz naših koroških rojakov

O prički poseta kancelarja Schuschnigga v slovenskem delu Koroške so celovški šovinisti preplavili nemške nacionalne liste v Avstriji z znamenito iznajdbo, da žive na bivšem plebiscitnem ozemlju tri vrste narodnosti: Nemci, Slovenci in Vindišarji. Kot površna oznaka zadnjih služi okoliščina, da pravijo svojim konjem »pram« ali »šek«, zahtevajo v gostilni »še en ohtek« in pozdravljajo z »dober den«. V kulturnem oziru pa so Vindišarji ljudje, ki so v teku desetletij izgubili zaradi svoje izobrazbe in stikov z nemško kulturo čut pripadnosti k slovenski narodnosti. To so oni Korošci, ki se smatrajo za pripadnike nemškega kulturnega kroga in ne govorijo slovensko, marveč neko slovensko - nemško mešanico. Ti ljudje čisto niso v stanu, da bi čitali kako slovensko knjigo ali slovenski časopis. Vsa borba gre za priključitev teh Vindišarjev k velikemu nemškemu narodu.

S takimi neslanostmi si upajo na dan celovški zatiranci slovenstva ravno v dnevih, ko je avstrijski kancelar potoval po deželi in ko so bile oči slovenskih Korošcev uprte v visokega dostojanstvenika v nadi, da jim bo avstrijska vlada morala, le dovoliti kako drobtinico onih pravic, ki jim grede po vseh bojih in človeških postavah.

Za nas pa je zgoraj omenjena delitev slovenskega dela Koroške v tri narodnosti zelo poučna. Tudi v Sloveniji namreč prebiva neznatna nemška manjšina, ki pa jo vendar lahko razdelimo tudi mi na tri skupine. Prva izmed teh skupin so Nemci, ki jih je pri nas, visoko računano, poldrug tucat, druga, najštevilnejša skupina so Nemčurji, ki so v teku desetletij izgubili čut pripadnosti k slovenski

narodnosti, tretjo skupno pa tvorijo Kočevarji, »ki govorijo neko slovensko-nemško mešanico«. Ako bi hoteli vračati koroškim Nemcem milo za drago, bi tudi mi lahko v par desetletjih dosegli, da bi noben Kočevar ne bil v stanu čitati nemške knjige ali nemškega časopisa. Namesto abecednikov v visoki nemščini bi se lahko uvedle šolske knjige v kočevskem ljudskem narečju in otroci ob Rinži ne bi več zlogovali: »Der Esel strauchelte marveč v ljudskem domačem jeziku: »Ažele trčen an grčene«.

Znano nam je, da so bili Celovčani opozorjeni in posvarjeni, naj ne šarijo preveč s svojo vindišarsko tezo, ker bi to lahko imelo stičen odmev na Kočevskem, kjer so prilike kaj priprave za uvedbo tamošnjega narečja v šole. Mi smo dali tej manjšini vse šole, ne glede na to, da koroški Slovenci ne vživajo niti senice enakih pravic. Naj pa si razni Wutteji, Perkoniggi in Smeritschniggi zapomnijo, da ima vsaka potrepeljivost svoje meje in da imamo tudi mi orožje na razpolago, ki bo nje najmanj toliko bolelo, kolikor nas peče že desetletja njihovo brezdušno roganje nad nezaščitenim slovenskim ljudstvom na Koroškem.

Usodne poplave v Zedinjenih državah

New York, 14. marca. AA. Velike poplave v severnovzhodnih pokrajinah Zedinjenih državah so zahtevale doslej nad 30 človeških žrtve. Škodo cenijo na 50 milijonov dolarjev. Ker so poplave preprečile delo v mnogih tovarnah, je ostalo nad 200.000 ljudi brez dela.

Kupuj domače blago!

Domače vesti

* Slovenska akademska akademija v Beogradu. Akademski odsek »Društva Slovenec« v Beogradu priredi v soboto 21. III. akademsko priredbo »Privrednik« (vhod poleg hotela »Excelsior«). Pri izvajanju programa bodo sodelovali: operna pevka Anita Mezelova, vokalni klet akademskoga pevskega zbora iz Ljubljane pod vodstvom g. Marolta, slovenski beograjski godalni kvartet (gg. Perušek, Udovč, Rožman in Savinšek) in akademiki. Prireditelj se bo vršila pod pokroviteljstvom Nj. Vis. kraljeviča Andreja.

* Diplomiran je bil na kmetijsko-gozdarski fakulteti zagrebške univerze za inženjerja agronomije g. Mirko Golob iz Novega mesta. Čestitamo!

* Iz »Službenega lista« »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 22 z dne 14. t. m. objavlja ukaz o sprejemu ostavke vlade in imenovanju nove vlade, uredbu o taksi, poborni v korist državnih in banovinskih gledališč in o območju teh gledališč, dostavek v uredbo o izvajanju javnih del, izpovedi člena 7 deviznega pravilnika, objavo o ustanovitvi nove kalatarske uprave v Kamniku in objave banske uprave o pobiranju občinskih davščin za leto 1935/37.

22 vrst vonjev

KOLINSKE VODE

1/4 litra samo Din 12.—

Drogerija KANC IVAN, Nebotičnik tel. št. 35-20

* Smrt zaslužnega narodnega delavca. V Skoplju je umrl pravni referent Državne hipotekarne banke Vojislav Mihailović. Doma iz Gijana se je posvetil vojaškemu poklicu ter dovršil v Beogradu vojno akademijo kot gojenec 46. letnika. Med svetovno vojno se je hrabro boril kot aktivni oficir. Po vojni je zapustil vojaško službo, položil maturo ter dovršil pravne študije. Kot sodnik je služboval v Kijevu, od koder je do bil služboval pravne referenta podružnice hipotekarne banke v Skoplju. Na področju raznih nacionalnih organizacij si je pridobil s svojo iniciativnostjo in poštenostjo velike zasluge za napredek srbskega juga.

* Občni zbor Vodnikov družbe v Ljubljani bo v ponedeljek 30. marca ob 18. v prostorih Zveze kulturnih društev v Ljubljani, Kazina II. nadstropje, z naslednjim dnevnim redom: 1) Poročilo odbora. 2) Računski zaključek za leto 1935. in poročilo nadzorstva. 3) Proračun za leto 1936. in določitev članarine za leto 1937. 4) Določitev knjižnega programa za leto 1937. 5) Slučajni točki.

* Letošnja glavna skupščina Slovenskega lovskega društva, odnosno ustanovni zbor Zveze lovskih društev v dravski banovini s sporedom po § 20. društvenih, odnosno § 18. zvezinih pravil, bo v nedeljo 29. t. m. dopoldne ob 10 v restavraciji na glavnem kolodvoru v Ljubljani. Odbor.

* Občni zbor »UNION« hotelske in stavbinske d.d. v Ljubljani se bo vršil 26. t. m. ob 17. v srebrni dvorani Grand hotela Uniona v Ljubljani. Udeleženci morajo položiti delnice vsaj do 20. t. m. v pisarni hotela Uniona.

Oglejte si kolesa pri znani TVRDKI IVAN JAX IN SIN

Ljubljana — Gosposvetska cesta 2.

Cena od 850 Din naprej

* Enodnevni vrtnarski tečaj priredi banovinska kmetijska šola na Grmu pri Novem mestu v torek 17. t. m. Pouk bo teoretičen in praktičen in bo od 8. do 12. in od 14. do 17.

* V posmrtnem oznanilu g. Franca Reitza 12. t. m. se je pri sestavi oznanila vrnila pomota pri rodbinskem imenu, ki se je glasila Reitz, kar je napačno.

* Največja tovarna avtomobilov v Angliji je tvrdila Morris, katere izdeluje poleg velikih 6 cilindriških avtomobilov, največ manjših 4 cilindriških vozov, ki so jako prostorni in kar je glavno, jako ekonomični. Ker porabijo na 100 km samo 7 litrov bencina. Izdelava teh vozov je prvovrstna in priznana najboljšega materiala, zato so ti avtomobili jako trpežni in so pri nas že precej vpeljani ter so vsi lastniki teh vozov z njimi v vsakem oziru pravi zadovoljni.

* Društvo za račni promet »Aeroput« izplačuje 4 odstotne dividende na kupon št. 8 za leto 1935 od 16. t. m. dalje.

LEPE SPOMENIKE po nizki ceni dobavljamo kamnoseštvo KUNOVAR FRANJO, LJUBLJANA. Zahtevajte album!

* Delo kasacijskega sodišča. Lani je prelo kasacijsko sodišče v Beogradu 181 revizij, 45 pritožb, 21 zahtev za zaščito zakona in 2 zahtevi za odškodnino. Nerešenih je ostalo samo 63 revizij, ena pritožba in 2 zahtevi za zaščito zakona. Ugodno rešenih je bilo 646 revizij, 8 pritožb, 18 zahtev, po zaščiti zakona in 2 zahtevi za odškodnino. Zaradi vsega tega je bilo 140 javnih razprav.

* Ustanovni občni zbor pomočniškega zbora v Brezicah. Trgovski pomočniki vsega breziškega sreza so se zbrali v nedeljo 8. t. m. v velikem številu v dvorani gostilne Grobushč v Brezicah, kjer se je vršil ustanovni občni zbor Pomočniškega odbora združenja trgovcev za srez Brezice. Občnega zbora so prisostvovali tudi načelnik Združenja trgovcev g. Vidmar Ivan, sreski tajnik g. Smerdu in tajnik Zveze pomočniških zborov g. Kravos iz Ljubljane. Občni zbor je otvoril in vodil g. Ivan Poteko, ki je pozdravil navzočne in izrekal zadovoljstvo, da se je občnega zbora udeležilo tako veliko število trgovskih pomočnikov. Za njim je poročal obširneje o nalogah in ciljih pomočniških zborov tajnik Zveze g. Kravos. Načelnik Združenja trgovcev g. Vidmar je izrazil svoje zadovoljstvo nad veliko zavednostjo pomočnikov in željo obč-

nemu zboru veliko uspeha. Pri volitvah je bil izvoljen naslednji odbor: načelnik Ivan Poteko, odborniki: Bogomir Novak, Fanička Čede, Henrik Ferencak, Karl Tišler, vsi iz Brezice, Stefan Dolenc iz Sevnice, Leon Mlinar iz Dobove in Jože Kukovič iz Rajhenburga, namestnika Franc Požun in Jože Znidaršič, preglednika računov Franc Venišnik in Robert Jungling. Občni zbor v Brezicah je pokazal, da je treba začeto delo nadaljevati. Zveza pomočniških zborov poziva trgovske pomočnike vseh onih krajev, kjer še ne obstaja pomočniški zbor, da se javijo Zvezi. Naslov Zveze je: Zveza pomočniških zborov trgovskih združenj. Ljubljana, Delavska zbornica.

* Plečnikov načrt za novo zagrebško cerkev. Na praznik 25. t. m. bodo frančiškani v Zagrebu blagoslovili temelje svoje cerkve, ki bo zgrajena po načrtu arhitekta prof. Plečnika. Zagrebški dnevniki so objavili sliko tega načrta. Nova cerkev bo stala v Zvonimirovi ulici v vzhodnem delu mesta in bo po velikosti druga v Zagrebu.

* Devedesetletno dobrodelno delo je praznovalo v nedeljo v Zagrebu društvo »Clovečanstvo«. To je najstarejše zagrebško dobrodelno društvo, ki ni nikdar prekinilo svojega delovanja. Na juturnem občnem zboru so iz arhivov društva odborniki obujali zelo zanimive spomine. Ustanovitelj društva je bil zagrebški trgovec Epstein, ki je bil leta 1846, ko je snoval društvo, še zelo bogat človek. Okrog sebe je zbral velik krog dobrosrčnih ljudi, ki so se brigali za mestne reveže in revno decu. Največ je prispeval v dolgodelne vrste sam ustanovitelj Epstein, ki je že do leta 1935 vse svoje premoženje porazdelil in je ostal brez sredstev. Istega leta se je vrget pod vlak, ko je potoval na Dunaj. Ko je cesar Franc Jožef leta 1869 prvič obiskal Zagreb, je podaril društvu 100 goldinarjev. Cesarjevo dariljivost je s fino gesto pokazal v pravi luči kardinal Mihanović, ki je daroval 1000 goldinarjev. Svojo ljudsko kuhinjo za reveže, ki je bila prva v Zagrebu, je društvo ustanovilo že leta 1875. Društvo ni nikdar prenehalo s svojim dobrodelnim delovanjem in nikdar ni imelo upravnih stroškov, ker so vsi odborniki sami vse prispevali.

Pomnite! V soboto 21. marca je pričetek pomladi. Še istega dne je ob pol 21. uri v Kazini otvoritev »Velike pomladanske Modne revije«.

* Poklicna organizacija muslimanske duhovščine. Predstavniki muslimanskega duhovništva (ilmije) so že dolgo pripravljali ustanovitev enotne stanovske organizacije s sedežem v Sarajevu. Akcijski odbor je izdelal pravila, ki so bila soglasno sprejeta na ustanovnem občnem zboru v Sarajevu. Novo združenje bo delovalo pod imenom El-Hidaje in se bo poleg stanovskih interesov brigalo tudi za vzgojo muslimanske mladine.

* Beda šolske mladine v Beogradu. Učiteljsko Beograđ-Zemuna in Pančeva je na občnem zboru svoje sekcije JUU med drugim zahtevalo, naj se pri osnovnih šolah osnujejo šolske kuhinje in zavetišča za revno mladino. V vsakem šolskem okolišu pa naj se ustanovi tudi po eno dnevno zavetišče za revno decu, ki še ni dorasla za šolo.

* Nova planinska postojanka v Bosni. Sarajevsko planinsko društvo »Priatelj prirode« bo letos zgradilo svoj dom na Crijep-polskem blizu Sarajeva. To planinsko zavetišče bo eno največjih turističnih ustanov v Bosni in Hercegovini. Urejenih bo v njem 16 sob za prenočevanje in še nekaj lepih sob za zbirališče planincev. Načrte za ta planinski dom je izdelal zagrebški arhitekt Krekić, ki je napravil tudi načrt planinskega zavetišča na Sljemenu.

* Kulukarji so našli zaklad. Na banovinski cesti pri Karlovcu delajo okoličani kuluk. Trgeda dela so se do nedavno vsi otre-sali, kolikor se je dalo, zdaj pa se kulukarji priiglašajo kar v trunah. Oni dan so namreč delavci od teh test izkopali staro, vsajevalo pločevinasto skaflo. V njej je bilo precej starih avstrijskih srebrnih kron in goldinarjev ter dva zlatnika po 10 kron. Srečni najditelji so si zaklad pošteno razdelili. Vest o najdbi se je naglo razširila daleč naokrog, domišljija je dodala svoje in tako zdaj upanje na »zaklad« vabi kulukarje na to mesto. Delo jim gre kaj naglo od rok.

* Pasnik sredi Beograda. Ureditev beograjskega železniškega vozla, rešitev vprašanja železniške zveze med velikim dunavskim mostom in glavno železniško postajo, dela Beograđanom velike preglavice. Kar se tiče načrta samega je stvar že rešena pred več kot tremi leti. Toda so druge stvari, ki povzročajo ljudem neprilike in škodo. Ni še namreč izdelan podoben načrt, pa je že pred leti železniško ministrstvo rezerviralo precej širok pas sveta od mosta do proforske kolonije, od koder naj bi vodil predor pod mestom na savsko stran, za železniške potrebe. Največji del tega sveta se ne bo uporabil za železniške namene, toda dokler je rezerviran, občina ne dovoljuje parcelacije in se svet ne more porabiti ne za lastne stavbe in tudi ne za prodajo. Marsikateri lastnik rezerviranega sveta je imel zaradi tega že veliko škodo in so med njimi tudi ljudje, ki so prišli zaradi tega v veliko stisko. Podrobni načrti še vedno niso izdelani. Seveda denarja za izvedbo velikega in dragega načrta ni in se tako pravi nič ne mudi z izdelavo podrobnih načrtov. Lastniki zemljišč v neposredni bližini mestnega središča gledajo z žalostjo in jezo, kako se po njihovem zemljišču pasejo ovce, namesto, da bi bile že davno tam porasle lične vile z vrtnimi nasadi.

* Vstopnice za olimpijado v Berlinu. Kdor želi dobiti še kako mesto v stadionu in v drugih prostorih za olimpijske igre in tekme v Berlinu avgusta 1936, naj si takoj preskrbi in rezervira vstopnico pri »Putniku« v Ljubljani, kajti boljša mesta so že vsa razprodana.

* Lepa knjiga je najlepši dar. To si zapomnite vsi, ki hočete odarovati kakšnega godovnika. Bliza se sv. Jožef in zato ne pozabite, da je Vossor roman »Dva človeka« eno izmed književnih del, ki je pri vseh narodih, ki imajo v svoje jezike prevedeno to nemško delo, deležno velikega zanimanja. Moderno v platno vezana knjiga stane 50 Din, enako vezana, a na cenejši papirju tiskana 34 Din, mehko vezana pa 24 Din. Naročila sprejema iz prijaznosti uredništvo »Domovine« Ljubljana, Knaflijeva ulica 5.

* ZADOVOLJNI BOSTE !!! Če kupite BURGIT OBLIZ za odstranitev kurjih oces, Din 4.—, dvojini Din 7.— za trdo kožo na podplatih Din 5.— Od leta 1908. zakonito zaščiten.

* ZADOVOLJNI BOSTE !!! Če kupite BURGIT OBLIZ za odstranitev kurjih oces, Din 4.—, dvojini Din 7.— za trdo kožo na podplatih Din 5.— Od leta 1908. zakonito zaščiten.

* Italijanski ribiči lovijo v naših vodah. Naši ribiči apelirajo na oblast, da bi prisilila italijanske ribiče k upoštevanju konvencij o ribolovu Italijanov v naših vodah. Italijanski ribiči imajo na motornih čolnih tako dobre motorje, da lahko razvijajo brzino preko 14 milj na uro. Po zaslugi tolike brzine lahko italijanski ribiči pospravijo svoje mreže in zapustijo prepovedana lovišča. kakor hitro opazijo naše stražarske ladje. Preden so naši stražarji na mestu, so italijanski motorni čolni že daleč. Pred dnevni, ko so bile na morju hude nevihte, se je veliko število italijanskih motornih čolnov zateklo v luki Komize in Rogoznice. V komiški luki je bilo 14 italijanskih motornih čolnov in vsi so bili opremljeni z velikimi mrežami.

* Za ureditev svetilnika na Kornatskih otokih je bilo vloženih že več prošelj. Zadnjo tako prošnjo so vložili po potopu albanške jadrnice »Tiranex«, ki se je tudi, kakor že mnogo drugih ladij, ponesrečila pri Kornatskih otokih. Na nesrečni jadrnici je bila petlanska posadka in se je rešil od nje samo strojnik. Mož se je zdrvil v zadrski bolnišnici. Ko se je vračal te dni skozi Šibenik domov, je pripovedoval, da je strašna nesreča v viharini noči uničila vsa njegova rodbino. Utolili so njegov oče, njegov brat in njegov stric. Brat je zapustil vdovo in četvero malih otrok, stric pa tri neposkrbljene otroke. Rešeni strojnik je prepričan, da je prišlo do katastrofe zaradi tega, ker na Kornatskih otokih ni svetilnika.

ZVOČNI KINO »SOKOLSKI DOM« v št. 11. — Telefon 33-87

Smeh, petje, zabavo in še marsikaj vam bo nudil RUSKO-SOVJETSKI film

Žena

za 1000 rubljev

V dopolnilo Paramountov zvočni tehnik.

Predstave v nedeljo ob 3., 5., 7. in 9., v ponedeljek ob 8. uri.

V torek: SEN ZIMSKE NOČI. Magda Schneider.

* Beograjskih zakonitih gledališč bo menda konec v najkrajšem času. Zakotna gledališča dajejo svoje predstave po raznih bolj ali manj sumljivih nočnih lokalih. Plače članov takih gledaliških drušev so najnižje. Vsak gostilničar pač skrbi, da stane »teater« čim manj, njegov zaslužek pa da je tem večji. Tako se je dogajalo, da je gledališka družba 10 članov dobivala za večer komaj 150 Din. »Direktor« družbe je seveda dobil največ, moški člani so dobili tudi še po kako »banko«, ženske pa skoraj nič, češ, naj same skrbijo, da bodo pri gostih, ki gledajo njihovo umetnost, dobile posebne nagrade. Zaradi raznih prijav o grdem izkoriščanju so posegle vmes oblasti. Prosvetno ministrstvo pripravlja uredbo o poslovanju zasebnih gledališč. Zaposeliti se bodo morale pri njih samo osebe, ki imajo potrebne kvalifikacije, a posebno strogo se bo gledalo na to, da bodo direktorji zasebnih gledališč v strokovnem in v vsakem drugem pogledu popolnoma neoporečni.

* S poverjenim denarjem je sezidal hišo. Železniški uradnik na beograjski postaji Djordjević je bil blagajnik pri priljubljenim blagajni. Poverjen mu je bil tudi sklad, ki so ga bili ustanovili nosači priljage, da bi se iz njega izplačevala odškodnina potnikom, katerim bi se izgubila nosačem izročena priljaga. Djordjević je kakih 10 let upravljal ta sklad in nikdar mu ni nihče pregledal blagajne. Železniški kontrolorji so vedno trdili, da ta denar ni državen. Djordjević si je ta denar izposodil za gradbo svoje hiše in je ves znesek celo vknjižil na hišo. Dasi denar ni bil državen, ga je naposled vendarle tožila država, nosači pa ne. Sodišče je smatralo, da gre za poverbo, ter obsodilo Djordjevića na 1 leto strogega zapor.

* Kravaz zločin pijanec. V Zagrebu v Benkovački ulici, kjer je mnogo revnih kolib, se je odigral krvav zločin. Kočijaš Vinko Lovrenčič, ki je ves divji, kadar se napije, je prišel ponoči pijan domov, razbil je po kuhinji, ker ni mogel prižgati luči, a ko sta ga prišla miriti mati in brat, je oba ranil z nožem. Brata je nevarno poškodoval. Na policiji se je izgovarjal, da je bil popolnoma pijan, in da sploh ne ve, kaj je počel. Ko so mu rekli, da je bratovo življenje v nevarnosti, je Vinko Lovrenčič hladnokrvno dejal: »A kaj mi ja morem!«

* Izgredij tihotapev v Zagrebu. V zadnjem času je bilo že več spopadov med organi zagrebškega trošarinskega urada in med tihotapci, ki tihotapijo v mesto vino in žganje. Tihotapci prihajajo v večjih skupinah in so, kakor je videti, pripravljeni tudi na prave bitke. Te dni je bila taka bitka in je bilo ranjenih več tihotapev. Agresivni tihotapci so se maščevali zdej na ta način, da so navallili s kamenjem na mestno mitnico v Gornji Dubravi. Razbili so okna, poškodovali pohištvo, hudo pa so pretepili nekega mitničarja. Mestni trošarinski urad je izračunal, da se v tihotapci povprečno vsako leto v mesto okrog 5.000 hl vina in da ima mestna občina zaradi tega nad 700.000 Din škodo. Tihotapci se navadno vozijo z lokalnim vlakom, ki mu pravijo »zeec« za-jec. Preden se vlak ustavi, poskačejo iz njega in se potem mimo mitne po ovinkih napotijo v mesto.

* Treptja števila. »Gospodinjec« je izšla te dni in prinaša vrsto znanstvenih, poučnih in praktičnih člankov: »Knjiga In gospodinja«, »Higijena kmečkega gospodinjstva«, »Cvrtice v stanovanju«, »Žena in vrt«, »Naslove v industriji in obrti«, »Kaj moramo vedeti o blagu?«, »Otrok in igrače«, »Navodila za bolniško prehrano« itd. Več krajših člankov, tržna poročila, jedilniki in recepti izpopolnjujejo list. Pod rubriko »Dela pridnih rok« se vrste lažja in praktična ročna dela. V društvenih vesteh so poročila o tečajih, ekskurzijah in sestankih, ki jih prireja Zveza gospodinj za svoje članice. S plačano naročnino Zvezi gospodinj, letno samo Din 25.—, je vsaka članica tudi naročnica lista »Gospodinjec«. Naroča se pri upravi »Gospodinjec«, Ljubljana, Prečna ulica 2, I.

* Lepa knjiga je najlepši dar. To si zapomnite vsi, ki hočete odarovati kakšnega godovnika. Bliza se sv. Jožef in zato ne pozabite, da je Vossor roman »Dva človeka« eno izmed književnih del, ki je pri vseh narodih, ki imajo v svoje jezike prevedeno to nemško delo, deležno velikega zanimanja. Moderno v platno vezana knjiga stane 50 Din, enako vezana, a na cenejši papirju tiskana 34 Din, mehko vezana pa 24 Din. Naročila sprejema iz prijaznosti uredništvo »Domovine« Ljubljana, Knaflijeva ulica 5.

ELITNI KINO MATICA

Danes senzacija za staro in mlado!

Največji HARRY PIELOV film

HARRY PIEL

V DŽUNGLI

Film kakršnega še niste videli. — Sloviti slon »Jumbo« in »Lorac«. — Sijajni posnetki, napete scene, prekrasne pokrajine, vratolomne pustolovščine. Film, ki bo prava senzacija, kakršne Ljubljana še ni videla!

Rezervirajte vstopnice!

PREDPRODAJA od 11. do pol 13. ter od 15. dalje.

PREDSTAVE ob 3., 5., 7. in 9. uri.

Založba pošlje na naročilo položnico in ko prejme denar, takoj odpremi knjigo. Kdor naroči skupaj tri izvedbe, jih dobi za 25% ceneje.

* Nova pesmarica skladatelja Cirila Preglja. Ciril Pregelj, učitelj v Celju, je pod naslovom: »Fantje na vas« izdal v samozaložbi 20 moških zborov po narodnih motivih iz Koroške in raznih krajev Slovenije. Navzile naravn, slovenskemu občutju prilagojeni harmonizaciji so skladbe po glasbeni vsebini zelo pester, po značaju vesele, nagajive, pa tudi otožne, sentimentalne. Zlasti so prikladne za pev-ske zore, ki si želijo lažjih, a učinkovitih skladb. Cena lični zbirki v žepnem formatu je 16 Din (po pošti 17 Din) in se naro-ča pri izdajatelju.

* Darujte podpornemu društvu slepih v Ljubljani. Pod trančo 2-III.

* Pri zaprtju motenjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne Franc ložotove grenčice

* Tovarna JOS REICH sprejema mehko in škrobijeno perilo v najlepšo izdelavo.

* Eno srce — ena radenska!

Zlatorogov TERPENTINOVO MILO

Iz Ljubljane

u— Počastitev spomina ob 15letnici smrti dr. Ivana Orazina. Kakor vsako leto, so tudi letos 11. marca počastili dijaki ljubljanske univerze, uživajoči podporo iz dr. Orazinove ustanove, spomin svojega velikušnega mecenata, kakršnih je med Slovenci žal čezdalje manj. Ob 9. je bila pri o. o. frančiškanih maša, katere se je poleg množičnega dijaštva udeležilo tudi mnogo uglednih osebnosti in ostalega občinstva. Dasi opravilo ni bilo slovesno, ga je vendar napravilo več kot slovesno ubrano petje akademikov. Po maši se je dijaštvo zbralo na dvorišču Orazinovega doma v Wolfovi ulici št. 12., pred rekefom svojega dobrotnika, kjer se je komemoracija nadaljevala. Udeležili so se poleg dijaštva še upravni odbor Orazinovega dijaškega doma, obstoječ iz predsednika dr. Alfreda Šerka, dekana medicinske fakultete, in članov dr. Metoda Dolenca, dekana juridične fakultete in dr. Meršola, predsednika Zdravniške zbornice za Slovenijo, ter upravitelja g. Majcna. Predsednik g. dr. Šerko je prebral dolgočubo iz pravilnika o ustroju ustanov Orazinovega dijaškega doma, nakar je akademik Pergar v kratkih jedrnatih besedah orisal veliko, nadvse zaslužno življenjsko delo blagega pokojnika, ki pri svojem delu ni mislil nase, marveč je znal razumeti trpljenje svojega bližnjega. Koma 52 let je bil star, ko je umrl; toda saj ne merimo vrednosti življenja človekovega po letih, marveč po uspehih. Ob koncu so navzoči vzklili trikrat »Slava« pokojnikovemu spominu, nakar je bila komemoracija zaključena.

u— Jože Mežnarčič — pri Abrahamu. Pekovski mojster Jože Mežnarčič obhaja danes 50 letnico rojstva. Rojen je v Novem mestu in je tudi pristno dolenski njegovost ohranil. Mnogo je potoval po svetu kot mnogi naši obrtniki, dokler se ni končno usidral v Ljubljani na Traški cesti. Jubilar ima velik krog prijateljev, posebno med Sokoli in streli. Krjatelvi so mu snoči priredili lep večer. Joža — še na mnoga leta!

u— JNAD Jadran. V ponedeljek, 16. t. m. ob 20. bo v lokalni strogo obvezen članski sestanek za vsakega člana! Odbor.

Nesnaga se ne da skrajšati. Zakaj?

Ker se umazanost ne drži samo na površju perila, temveč je tudi v njegovi notranjosti. Obila in gosta bela pena Zlatorogovega terpentinskega mila pronica pri pranju tudi skozi vmesne prostorske tkanin in z lahkoto odloči vsako nesnago. Perilo je po pranju kakor novo, snežno belo in duhteče.

u— Trboveljski slavski pojo v ponedeljek 16. t. m. ob 20. veliki unioński dvorani naslednje skladbe za mladinski zbor: Pregelj: »Zlato« v blatin vasi, Adamčič: »Uspavanka«, Pahor: »Bedimač«, Osterc: »Kvartet«, Svava: »Očka poje uspavanko«, Matečič: »Čače moj«, Tomc: »Zeleni Jarije«. To so zbori brez spremljevanja. Drugi nastop obsega samospeve in dvospeve s spremljevanjem klavirja in sloer: Kogoj: »Ko smo spali«, Adamčič: »Uspavanka« in »Slanica«, Vodopivec: »Pojdimo spat«, Osterc: »Novica«. Tretji nastop so trije mladinski zbori s spremljevanjem klavirja. Bravničar: »Dva polja«, Mirk: »Turjevec in Adamčič: »Sestrica«. Slednji nastop je zopet acapella zbor in zopet zbor »Letni pljušak« in Močmanec: »Pazar živine«. Samospeve poje Režica Kozitnik, pri klavirju dr. Svava, dirigent Su. ligoj. Prodaja vstopnic v knjigarni Glasbe. ne Matice.

Dolžnost vsake žene je, da pazi na urejeno tolico, ki jo doseza s prirodn

FRANZ JOSEFOVO

grenčilo, ako jo dnevno uživa v manjši količini. Prava FRANC JOSEFOVA voda deluje milo, prijetno, brzo in sigurno.

Ogl. reg. št. 2225/35

u— Ljudska univerza. V ponedeljek 16. t. m. bo predaval univ. prof. dr. Aleksander Bilimović o aktualnem vprašanju: Kaj je zadruga. Predavanje, ki se bo vršilo v Delavski zbornici na Miklošičevi cesti, se prične ob 20. uri. Vstopnine ni.

u— III. javna produkcija državnega konservatorija bo pod naslovom Ruska glasbena nastopila gojenci »Janko Ravnikove klavirske šole in zaigrajo Kobalevskega »Sonatino«, preludi Ljadova, »Nocturno« Borodina in »Plaisanter« enfantine Musorgskega, dalje Skrijabinovo sonato, Musorgskega »Bagatele« ter končno Ljadova »Barkaroloc« in »Piese« skladatelja Judina. Produkcija bo v sredo 18. t. m. ob 1/4 na 7. zvečer v Filharmonični dvorani.

Zobje bodo zadobili takoj nov blesk in naravno belino.

Veda je dokazala, da povzročajo grde madeže in pokvarjene zobe mikrobi v ustih. Ako hočete takoj uničiti vse nevarne mikrobe, čistite svoje zobe z anti-septično KOLYNOSA pasto za zobe. Po vsakem čiščenju boste opazili izboljšanje. Zobje dobe naglo naraven blesk in belino, ki dajejo vašemu nasmehu novo dražest.

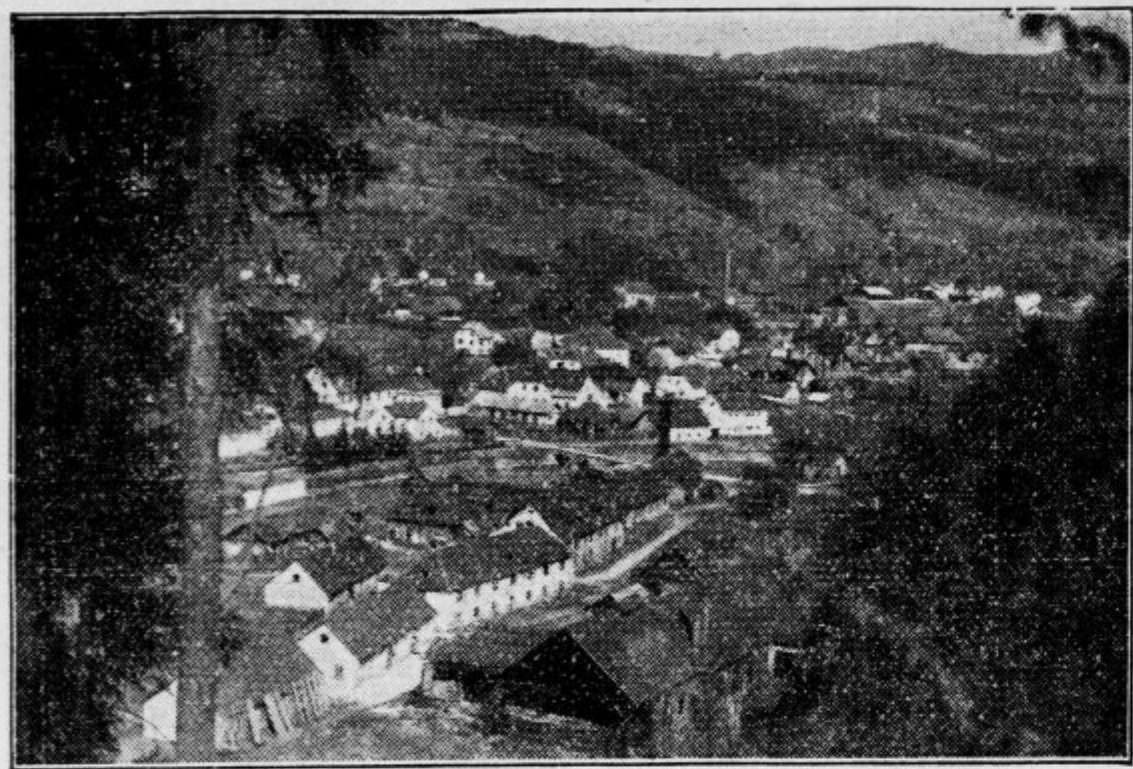
Namažite malo KOLYNOSA na suho ščetko in izenačeni boste in očarani nad rezultatom.

KOLYNOSA PASTA ZA ZOBE

Prevalje na bobnu

Največja dražba po obsegu zarubljenih objektov

Zadnje dejanje prežalostne igre se odigrava na sreskem sodišču v Prevaljah. Na dražbi so številna posestva in razsežna zemljišča, pripadajoča nekdanji bogati industriji, ki je dobro stoletje preživljala tisoče naših ljudi. Ogromni dobički pa so odhajali v tuje kraje, bogatili so nemške lastnike, ki so imeli za napredek podjetij v naših krajih le eno misel: Izžeti iz njih kolikor moč več dobička. Od časa do časa so na prav roparski način izkoriščali zaklade naše zemlje, brez vsakih strokovnih navodil so grabili iz grude, kolikor je bilo le mogoče. Ko pa so prišli časi stiske, je pričela tudi lastnikom trša presti. Ni bilo več tako rednih, bogatih žil in namesto da bi v prejšnjih časih živeli nekak denarja za strokovna raziskavanja novih ležišč premoga, so se začeli k čarovniški vedi. S pomočjo bajanice so upeli odkriti ogromne sklade rud o katerih so bili prepričani, da leže pod njihovimi zemlji. Morda! Zemlje so si v teku let nakupili v ogromnem obsegu, kdo more reči, kakšni zakladi so se v njej. Nezmisljivo pa je bil, naenkrat žrtvovati ogromne svote za povsem neznanstvena raziskavanja, kakršna moremo v drugih okoliščinah tu pa tam tudi dovesti do uspeha. Žal se tako gospodarstvo pri prevalskem rudniku ni obneslo in vsa nekdanja oblastnost, ki se je vsikdar tesno družila še z obšabnostjo, je nezadržno zdrvela v propast.

183 skupin na dražbi

Leški promogovnik so že pred letom zadolžili rudarji, ker jim je bilo lastništvo dolni plače za več mesecev nazaj. Vse ostalo imetje pa je poglajala na dražbo Prva hrvaška štedionica. Ni edini, a je največji upnik. Poleg države, ki terja parletne davčne zaostanke so med večjimi upniki: bratovska skladišča, Pokojniški zavod, konzumno društvo za mežiški okraj, »Sladkor« iz Ljubljane in domači trgovci. Cenilna vrednost dražbenih objektov znaša 2.588.372 Din kar seveda ne krije vseh terjatev za popolno kritje bi bil potreben še pičli milijon.

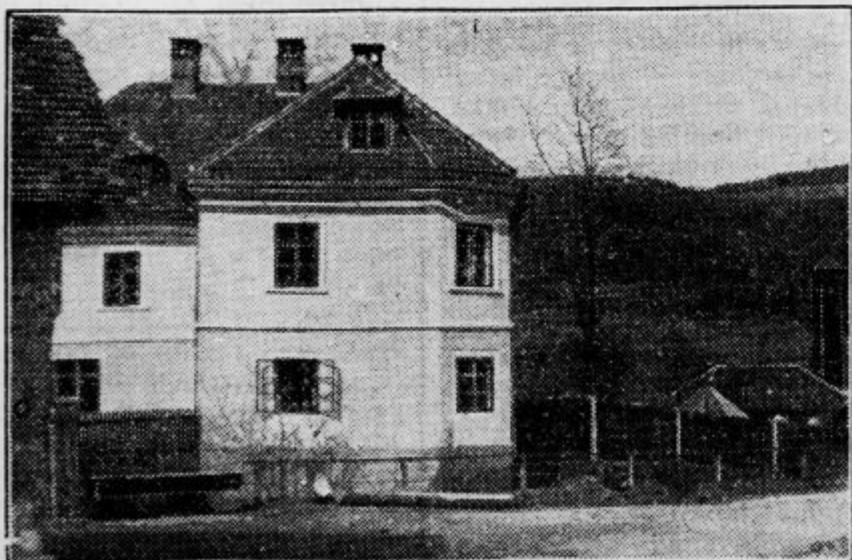
Sodni dražbeni okle navaja 183 skupin, med katerimi je 10 velikih posestev, 50 stanovanjskih hiš, ostalo skladišča, delavnice v največji meri pa polja, njive, gozdovi in stavbna zemljišča, skupaj okrog 400 ha (4.000.000 kvadratnih metrov), med njimi dobra polovica lepih gozdov.

Pri prvi dražbi dne 11. marca je prišlo na dražbo le 8 skupin: Pečnikovo posestvo, veliko skoro 22 ha, cenjeno na 51.278 Din, je šlo za 42.000 Din, manjše Jušelnovo posestvo je bilo izdruženo za 17.000 Din. Storočno posestvo je šlo za 17.000 Din, nekaj stotakov manj, kolikor je bilo cenjeno. S hišami in vsemi gospodarskimi poslopi vred računano so bila posestva prodana povprečno po 20 par kvadratni meter. Treba je poznati cene zemljišč v mestih, da dobi človek pravo podobo za ceno takih kupelj. Precej več od izkladen cen je dražba dosegla pri gozdnih posestvih. Na 62.394 Din cenjeni Pečnikov smrekov v gozd v obsegu 310.000 kvadratnih metrov je dosegel 106.000 Din, posestva kljub velikemu zanimanju niso dosegla obične vrednosti, med tem ko so gozdovi dosegli skoro trojno izkladen ceno in skoro še enkrat več kakor je bila cenilna vrednost. Uspeh prvega dne dražbe je znašal pri osemih dražbenih skupinah pri 221.000 Din cenilne vrednosti 287.000 Din izkupička.

Vse na prodaj...

Morda se v naših krajih še ni zgodilo, da bi prišlo toliko objektov hkrati na dražbo. Skoro neverjetno se sliši, da bo prodan tudi gasilski dom, sresko načelstvo, sodnica, stanovanjska hiša sreskega načelstva, davkarja, itd. Solsko poslopje so menda še pravi časno ročili, zato se pa za kapelo v leškem gradbu ni nihče zanimal. Kapela, 29 m² zemlje, 130 Din, kdo da več?

Prilika je, da se banovina pobriga za sresko načelstvo. Tako ugodno ne bo moglo nikdar več priti do uradnega poslopa. Prav tako bi kazalo banovini kupiti primerne stavbe in zemljišča za otroška zavetišča, hiralnico, ubožnico, to vse bo treba reševati v bližnjih dneh, siromaštvo hiti v Mežiško dolino.

Vse prične na dražbo: sresko načelstvo, tudi gasilski dom s stolpom, ki ga je videti na desni

Zalostno je te čase v Prevaljah: gostilne so prazne, trgovci stojijo pred vrati, obrtniki nimajo kaj dela. Edino življenje je na sodišču ob dnevi dražbe. Ne prihajajo interese, tudi sivo bradi starčki sede po klopih in so priče žalostnemu koncu, kakor so bili tudi priče dobrih zlatih časov, ki so se našemu svetu za vselej zamirili.

Zanimivo je pripovedovanje takega veterana, ki pozna vse podrobnosti življenja in nehanja včas tako cvetoče prevalske industrije. Kakor pravljica se čuje sem pa tam, čeprav je le gola resnica.

Veteran pripoveduje

Pred stooseemnajstimi leti je prišel Blaž Mayer z Dunaja obiskat svojega vojaškega tovariša v Lešah. Slučajno je našel premog, si pridobil rudosledne pravice in jih, ker je bil sam bolj reven kot bogat, prodal čez štiri leta Rosthornom, potomcem angleškega rodu, ki ga je Marija Terezija poklicala na Dunaj za svoje namene. Eden teh Rosthornov, Avgust, najstarejši med brati, je ustanovil današnje Prevalje. Premog je vporabljal v cinkarni, ki jo je moral že po štiri letih 1824 opustiti. Ker se s cinkarno ni mogel uveljaviti, bodi že zaradi nesposobnosti ali so mu nizke cene prinisale premajhne dobičke, je po osmih letih ustanovil železarno.

To pot mu je šlo žito v klasje. Sredi minulega stoletja je premogovnik zaposloval 740 delavcev, železarna v Prevaljah 620. V dolgih voznih kolonah so dovažali rudo iz Hüttenberga, Prevalje postajajo znamenite, saj so priča invaziji tujcev. Prebivalstvo se naglo množi, postaviti je treba nove stanovanjske hiše, ki rastejo ko gobe po dežju. Odpirajo se nove trgovine, gostilne, denarja je ko pečka. Zastavni fantje prihajajo z Gorenjske, od Tolmina, Kobarida, sem vandrojo preko Predila in Korenskega sedla cele skupine delavolnih ljudi. Železarno delajo s polno paro, postavljajo nove peči, čistilnice, dimniki se dvigajo iz tal, na Lešah kopljejo rove, na dan spravljajo premoaga, da je vse okrog že črno. Neusahljivi zakladi so v zemlji. Prebivalstvo rase že v tisoče, blagostanje ima svoj upliv tudi na družinsko življenje. Otroci se veliko več, treba je postaviti šolo, da se otroci knapov zgodaj nauče nemško in pozabijo svoj materni jezik.

Po marčni revoluciji

Na žalost gospod Avgust ni doživel najlepših dni. Marčna revolucija je pobrala tudi njega, seveda je zapustil svet po naravnem potu. Njegovi bratje so ohranili hvalnem spomin in hvalno dedščino. Za prvo so mu postavili bronasto poprsje na kameniti podstavek, ki še danes stoji v precej »prirodne« parku za sreskim načelstvom. Na njem oznanjajo njegovi bratje svetu letniško rojstvo in smrti ustanovitelja Prevalj. Dedščino so opravljali tako, da so

Zoper trdo stolico,
hemoroid in črevesni katar je naravna
FRANZ-JOSEFOVA
grenčica, večkrat na dan použita, dobro
sredstvo.

Ogi. reg. št. 8. br. 1645/36

se od časa z Dunaja vozili v Prevalje in se vračali z mošnjami polnimi zlata. Osebnost so jih razni vodje predobro zastopali. Narod jim je izkazoval spoštovanje, kakor samim lastnikom, bil jim je pokoren in vdan in se gospoda ne bi sramovala, ko bi ga videla klečati, kadar se je v dvoprečnih kočijah vozila po naselju.

Ko so Italijani pregnali Avstrijce iz Lombardije in Benečije, so se zlati časi spreobrili v srebrne. Sicer je upadel veliki trg, ki je konzumiral prevalske železo, a živele se je kljub temu. Prevaljske železnice tirnice so vporabljal pri mnogih progah, tudi v naših krajih so tekli prvi vlaki po njih. Ko so večji del novih prog dogradili, so prišli tudi za Prevalje slabši časi.

Železarne so se združile s sorodnimi po-

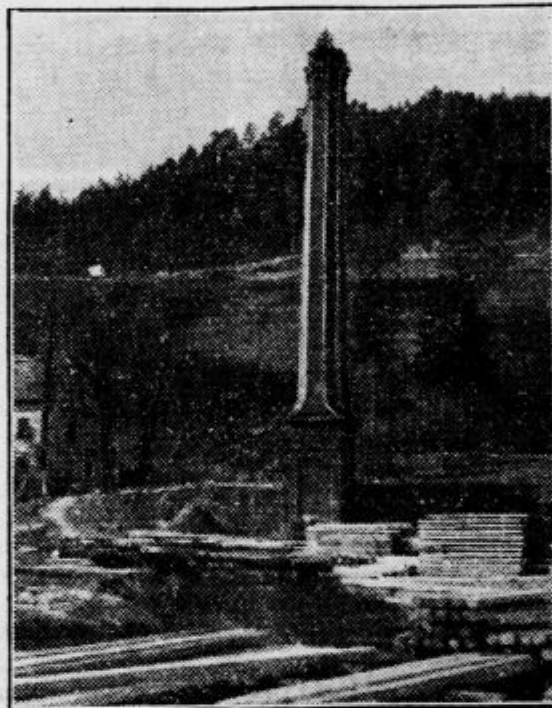
djetji, pred 55 leti z Österreichische Alpine Montan Gesellschaft. Zopet je šlo imenitno. Mojstri in uradniki so se šopirili po gostilnah pred preprostim ljudstvom, pili so in jedli, da nikoli tega in si z bankovci prižigali cigare. Sredi poletja so vpregli po šest parov konj pred sani in se tako kazali in bahali po Prevaljah. Kam to to privedlo!!

Gospodarstvo poljskega žida

Poslednje leto prejšnjega stoletja so rudnik, hiše in posestva kupili grofje, Henckel-Donnersmark, poljsko-nemški plemiči, ki so imeli že takrat velika industrijska podjetja, 1.350.000 goldinarjev so dali in se obvezali, da bodo železarno podrli.

Rudnik je dobro uspeval, saj so črpali iz njega, koliko so mogli. Po prvih letih novega lastništva se poljski Žid Flaschberger, brez vsakega strokovnjakega znanja zavihljal na ravnateljsko mesto. Za rudnik niti ni bilo treba posebnih sposobnosti. Premog je donasal denar, za denar so kupovali nova posestva, nove gozdove. Večji del pospravilo lastniki, Flaschberger ima velike načrte. Kupuje gospodarstva in gozdove daleč na okrog tja gor pod Uršljo goro. Ustvariti hoče veliko ekonomijo z živinorejo, mlekarne, sirarne, ustanoviti hoče velike žage in izkoriščati bogastvo svojih gozdov. Za noteno prošnjo in denar ne prodaja niti redi zemlje, tudi ne najbolj potrebnemu, janski les kupuje drugod, svoje gozdove hrani za veliko industrijo.

Po vojni se kaj hitro pokažejo posledice raztojniškega gospodarstva. Rovi se izrjavajo, za nove sloje se ni nihče pobrigal. Direktor odpušča delavce. Za vsako ceno je treba ohraniti videz solidnega podjetja. Podjetje nastavi nove uradnike. Za silo gre naprej pri vedno manjši produkciji, oglašajo

Kakor da bi se pripravljali za gradnjo velike tovarne. Na dimniku se stoji smreka, znamenje, da je delo v glavnem dokončano — za vselej

se kupci zagrebški židje, izkoristevalske skupine vseh mogočih narodnosti. Angleži v Mežici mislijo prav resno kupčijo, ki bi vrgla lepe milijone in bi bil rudnik v angleških rokah sposoben napredka. Flaschberger ve predobro, da gre njegovo podjetje h kraju, kljub temu je nepopustljiv. Zaradi malenkostnih tisočev se kupčija razbije. Danes si Angleži manj roke!

Povsod v okolici srečaš sledove sodobne zveri krize. Tod je včas vlekli slapovček dolge vrste naloženih vagončkov proti Prevaljam

Od izgube do izgube

Flaschberger je mož »vztrajnosti in doslednosti. Ne odneha za nikak dokaz neuspešnosti svojega početja. Ima fiksno idejo o neizbrljivi ležiščih antracita. Po njegovih navodilih kopljejo nov rove, Gustav imenovan. Preden pridejo dobro pod zemljo, napravijo mogočno betonirano fasado vhoda v rove, zgradijo velike delavnice, zidajo pivarne. Tokrat ima ravnatelj resnejšo voljo, vse prodati, zato je zgradil take Potemkinove vasi. Pol milijona čiste izgube! Pri ogromnih investicijah so v rovu nakopali le za pičlih 100.000 Din premoga. Novih idej se oprime Flaschberger, predvsem teorije o profilslovljih. Leški rudnik leži na eni strani kotline, on sluti v nasprotnem pobočju bogate plasti. Armado kopačev pošene h kopanju novega Motnikovega rova v južno smer, nasproti rudniku. 1280 m daleč kopljejo rudarji v potu svojega obraza. V trdi formaciji jim gre le s težavo naprej. Svedri se lomijo, kakor bi bili iz lesa. Ni jih mogoče sprosti brusiti in novih dobavljati. Kamen je v vsakim metrom trši, stroški pa večji. Končni uspeh Motnikovega rova: 2 milijona čiste izgube!

Ravnatelj ne obupuje. Spet odpušča delavce, nastavlja uradnike. Potrebne dotacije iz centrale postajajo redkeje, lukenj je vsepovsod več, zamašiti jih je treba s posojilom. Stejemo leto 1930. Prašedionica je voljna, precejeno naprave. 12 milijonov med brati. Henkel-Donnersmark. Dobi poldrugi milijon posojila in spet gre vse svojo pot, dokler kredit ni izrpan. Propasti skoro ni

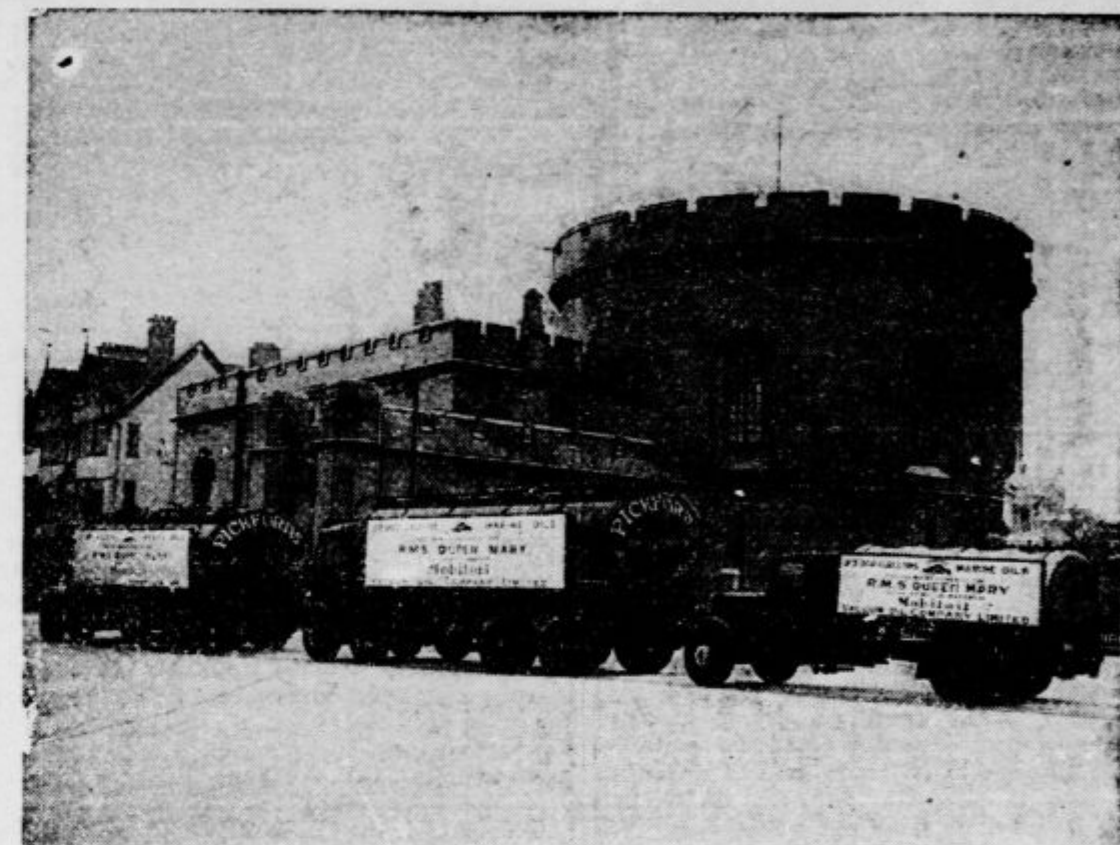

IZPUŠCAJE, PRIŠČE in razne KOŽNE NESNAŽNOSTI pri otrocih in odraslih z uspehom odpravi

Babymira Creme

Dobi se škatlica za Din 10.—, v lekarnah in drogerijah.

Največji parnik na svetu R. M. S. „Queen Mary“ gre kmalu na poskusne vožnje.

Del ogromne potrebe mazilnega olja za orjaške turbine in ostale glavne stroje tega parnika je na potu iz rafinerije angleške Vacuum Oil Company v Birkenhead-u do ladjedelnice John Brown & Company v Clydebank-u. Od pravičnega delovanja turbin in strojev je odvisen uspeh parnika »Queen Mary«.

V teku meseca januarja t. l. so bile napolnjene turbine parnika »Queen Mary« s 23.100 galonami olja Gargoyle Marine DTE oil Heavy (1 galona je cca 4,5 kg olja). Omenjenih 23.100 galon je 82,26% celotne potrebe maziva za poskusne vožnje. Dobavila jih je Vacuum Oil Company, London, ki ima tudi zaključek za dobavo tega olja za redne vožnje v letu 1936. Enak zaključek ima tudi Vacuum Oil Company, Paris za dobavo istega olja sedanji lastnici modrega traka Atlantika T. E. S. »Nor-

mandie«, kakor ga je imela poprej za takratni lastnici modrega traka, za parnika »Paris« in »Ile de France«.

Največje turbine, ki so se sploh gradile za trgovske parnike, so že v pogonu, da se izvrše predhodni poskusi predno se vklopijo ladijski vijaki. Slika nam kaže tri od osmih tankov na potu v ladjedelnico pred znamenito trdnjavo Carlisle.

Kakor je razvidno z napisa na reklamni plošči, izdeluje ta olja ista tvrdka, ki proizvaja tudi znano olje Gargoyle Mobiloli za mazanje avtomobilov, aeroplanov, motornih koles in čolnov itd.

»Queen Mary« od Cunard White Star Ltd. odplove 24. marca iz Clydebanka v Southampton, kjer bodo izvršili poskusne vožnje. 27. maja pa gre na prvo redno vožnjo na progi Cherbourg — New York.

mogoče več... niti s Potemkinovi vasi. Še isto leto rešijo čast plemenitakega imena in devetih rogljev s krono. Lastniki se skrivajo za romantično ime Ilirske rudarske družbe z. o. z. Ravnatelj napreduje slojno višje nad same lastnike.

Mož z bajanico

V zimi 1933/34 so imeli Prevalje čast videti grola samega. Bil je v družbi boljšega gospoda, ki je baje na grofovem posestvu pri Tornovu na Poljskem z bajanico odkril vodo, za kar so se strokovnjaki prej zaman trudili. Bo pa našel še v Prevaljah premog! Bajničar prihaja in se spet vrača v Nemčijo. Prinaša vse mogoče šibe iz medi, bakra, železa in srebra. Z vsako je v stanu napovedati novo, še veselejšo vasi. »Nur weiter, nur weiter!« Sedemkrat se vrne v Prevalje, njemu se izplača. Od časa do časa jih potolaži: »Gospodje, sem srečen, da vam morem čestitati. Le še dva metra, pa pride do ogromnih skladov. In so prišli do ogromnih skladov-kamenja.

Pri neki priliki ga je bajanica kar krivila, da je imel vse rdeče dlani. Ukazal je kopati nov rove. »Františkov rove«. Navpično 100 m v tipične paleocenoitne kremenčeve plasti, nato 20 m povesno in spet 42 m navzdol, 152 m globoko v kremenjak. Zaradi prihranka so kopali le 120 cm v kvadrat. Obratovodja je rotli lastnike, zadrževal, da je vse to brezglavno in zaradi premajhnega premera rova tudi kaznivno početje.

Odgovor je bil vsikdar: »Nur weiter, nur weiter!« Imamo točne podatke za antracit! In uspeh! Eden mrtve, eden s zmečkanimi nogami, čiste izgube kdove koliko...

Za novo leto 1935 se čarovnik poslednjikrat pojavi. Z njim je dr. Bayer, profesor univerze iz Berlina. Z bajanico je šel v rove, ki so jih izkopali po napovedbah tovariša. Našel ni nič. Nasprotno pa je na površju njegova bajanica delala tudeže. Gospod profesor se ni mogel dokončno odločiti: »Erz sind nicht, Graphit auch nicht, für Kohle ist der Aushlag zu scharf, etwas ist wohl, Dreck ist es nicht...«

Ta čas so imeli na Jušelnovo posestvo na Lešah speljan električni vod visoke napetosti, urejen čistilnik, postavljen transformator. Spodaj so prišli na večja ležišča, ki bi zadostovala za dve leti črpanja. Na Bayerjevo prognozo so morali namah vse podreti, daljnovid, transformator in druge naprave. Lastniki so zagotavljali:

»Jeiz kommt etwas monumentales!« Skopati bi morali le 300 m poševnega rova.

Konec je prišel prej, kakor so val pričakovali.

Flaschberger je moral za vsako ceno ohraniti videz solidnosti. Nastavil je novega pralnega mojstra, iz Trbovelj je naročil pet vagonov premoga. Zima 1935 se je bližala in treba je bilo kuriti pisarne. Mislil na antracit je zaspala, po malem je šlo tla v ravnateljevem srcu.

Nesrečni boni — in konec

Vse bi se še nekako vleklo dalje, kakor ranjena zver, da ni bilo bonov, da, tistih Flaschbergerjevih bonov. Zaradi pomanjkanja likvidnega denarja, je prišel ravnatelj na misel, izdajati lasten denar.

Jeseni 1933, so pričeli rudarji namesto denarja dobivati bone. »Naša blagajna plača donositelju za to nakaznico v treh mesecih 50 (100, 200, 250) Din v gotovini in jamci za njeno »vnovčenje« s celim svojim imetjem. Podpis ravnatelja in grb z devetimi roglji razpršujeta vsak dvom.

Trgovci so bone radi jemali v plačilo. Čeprav neredno je v početku družba bone vendirala izplačevala. Nekaj je pomagal denar iz centrale, potem pa je tudi od tam vse utihnilo. Boni so krožili daleč na okrog, v dveh letih so prišli celo v Ljubljano. »Slad-

VERMOUTH

boljši od vsake inozemske znamke

dobite pri tvrdki

PERO KOLIČ - Dubrovnik

veletrgovina z vinom

VZOREC NA ZAHTEVO: 2 orig. steklenici po 1 liter franco poštnina in pakovanje

Din 50.—

kore jih ima še zdaj za 50.000 Din. Okrog novega leta 1934, so imeli še veliko veljavno, leto kasneje ni bilo več mogoče kaj takega trditi. Trgovci so naenkrat odgovorili kredit. Kako je bilo naprej, je vsem znano. Rudarji so za zmožale mezde sami prevzeli rudnik in spravilo sedaj na dan 1 vagon prav dobrega premoga, za 300 kalorij. Lohišega od trboveljskega.

Še pred tem polomom je skušal ravnatelj z rudarji napraviti nekaj aranžma za izplačilo bonov v 10 mesečnih obrokih. Zagotavljal jih je, da ima resne kupce: poljsko-nemške, nemško-holandske in holandsko-angleške skupine, ki se za rudnik zanimajo. Nihče mu ni več verjel.

10. marca 1936., torej dan pred dražbo vsega imetja Ilirske rudarske družbe je prejel ravnatelj Prašedione v Mariboru ekspresno pismo:

»Ustavite dražbo, na poti je interes iz Holandije. Flaschberger.«

Brzjavni odgovor ni mogel biti krajši:

»Obžalujemo...«

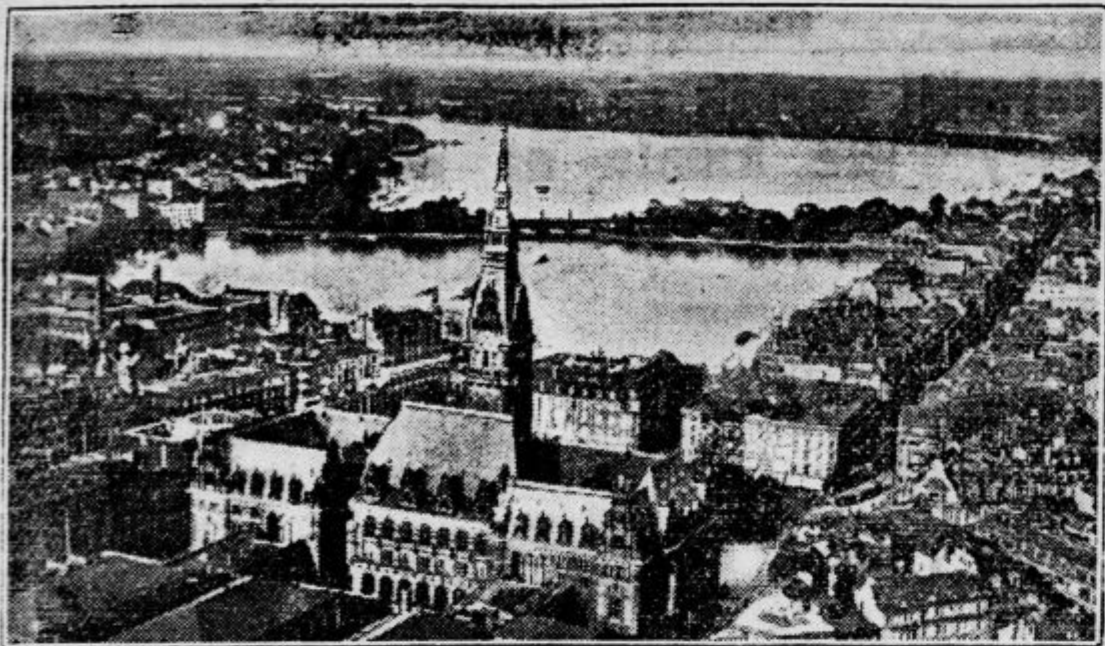
Kdo naj prerokuje bližnje bodočnosti? Kolo jugoslovenskih sektor v Prevaljah vzdržuje šolsko kuhinjo, v kateri dobi dnevno 150 otrok toplo kosilo. Še pred veliko nočjo pa bo moralo kuhinjo zapreti, ker letošnje leto banovina ni dala nobenega prispevka za njeno vzdrževanje, čeprav ga je vsa prejšnja leta dajala in bi bil sedaj potreben bolj ko kdajkoli. Ali pa naj bo to znamenje od zgoraj, da Bog Prevalj še ne misli pozabiti?

Skladišče svinec na prevalskem letovisku, ki predstavlja težko nalogo za The Central European Bank Ltd. Ljubljana, ki ga vodi gospod...

V Hamburgu vržemo sidro

Doživljaji naših mornarjev v največjem nemškem pristanišču

Pogled na velik del Hamburga

Ze na ustju Lebe (Elbe) v Cuxhavenu kjer vzame brod pilota, da ga vodi v hamburško luko, smo doživeli dobrodošlico tretjega carstva v obliki pošte iz Jugoslavije, ki nam jo je prinesel nemški pilot. In kaj naj pomorščaka po dolgi in naporni vožnji ob prihodu v luko bolj razveseli kakor vesti od dragih svojcev iz domovine? Zavistno gledamo potnike, ki se izkrcujejo že tu iz velikih potniških parnikov in prisledajo na vlak, da jih pripelje v dobri podruzi uri v Hamburg. Nas pa čaka še 160 km vožnje po Labi navzgor. Sicer vzame to samo 12 ur časa — a vendar so nam te ure daljše kakor celo potovanje, kajti ko začuti pomorščak bližino luke postane nestrpen in nervozen.

Slednji smo le spustili sidro sredi hamburškega pristanišča, ki je eno največjih na svetu. In vendar kljub njegovi ogromnosti ni dovolj prostora, da bi mogli vsi brodovi pristati ob obali, ampak se mnogi usidrajo sredi luke in se potem blago preklada iz broda na posebne valčke. To usidranje sredi pristana pa ni nič kaj prijetno med pomorci. Kajti v tem primeru si v mestu in vendar le nisi. Če hoče kdo z ladje v mesto, se obesi signalna zastavica na sprednjem jarbolu, ponoči pa rdeča luč in posebni motorni čoln, ki vsake pol ure križari v svojem delu luke, pristane ob brodu in te popelje na kopno. To neprostoizvoljeno križarenje med brodovi po luki te velja 1 marko. Zato pa imaš priložnost, da občuduješ velikanski in gotovo najbolje urejeno luko, ki že sama zasluzi, da človek obišče Hamburg. Čez 50 kanalov, ki je že vsak zase lepo pristanišče, sestavlja ogromna in zdrava pljuča nemškega Rajha. Brezštevilna so močna moderna skladišča in pisarne raznih paroplovskih družb, tu so največji žitni elevatorji na svetu, velikanske električne dvigalke in razne druge občudovanja vredne pristaniške naprave, ki jih nikjer drugje ne vidiš. Tu so tudi svetovno znana brodogradilnišča. Največja med njimi sta Stulcken & Sohn in Blohm & Voß. Na poslednjem je bila zgrajena »Europa«, ogromni luksuzni parnik, ki je ponos pomorstva in vsega nemškega naroda. V časih konjunktura je Blohm sam zaposlil do 30.000 delavcev. Znamenitost je tudi 420 m dolgi Eibttunnel, ki 20 m pod gladino reke spaja njeni obali.

V petih dneh, ko smo bili usidrani v Hamburgu — pripeljali smo 20.000 bekrnih plošč iz našega borskega rudnika, enega najbolj bogatih na svetu — sem imel mnogo prilike razgovarjati se z Nemci. Radi politikujejo. Če navedem pogovor na abesinsko vprašanje, pravijo dosledno: »Es geht uns nichts an!« Pač pa so jim usta polna Locarna in Versailles in mnogo vedo povedati o imperializmu in šovinizmu, toda ne o svojem, nego — angleškem. Zanimiv pogovor sem imel z nekim članom SA. Prvi trenutek nas je imel za Ruse; ko sem mu pa omenil Srbe, mi je z izrazom velikega spoštovanja začel praviti o njih hrabrosti v svetovni vojni o dobroti ljudstva in o marsikaterem drugem. V treh letih vojne je bil sit le one dneve, ko so mar-

šali skozi Srbijo. Samozvestno je pripovedoval, kako je njegova predstražna nekoč pri Kragujevcu askorov vjela starega kralja Petra.

Nedvomno spada Hamburg med najlepša obmorska mesta. In težko je pisati o njem drugače kakor v superlativih. Nisem pričakoval, da se bo ravno v tem izrazitem pristanišču pri vsakem koraku poznal Nemcem prirojeni čut za snago, red in točnost, ki se je po Hitlerjevem vzponu menda še stopnjeval. Občudovanja vredna je kombinacija ogromnega prometa, ki ni nič manjši od londonskega. Železnica, mestoma podzemna, mestoma nadzemna, tramvaj, avtobus in motorni čolni tvorijo idealno mrežo prometa, težko in komplicirano za onega, ki jo je sestavil — a čisto enostavno in pregledno za onega, ki se je poslužuje.

Ponos Hamburga je največja in najlepša trgovska ulica Mänkenberg - Strasse, ki pa je zadnje čase dobila konkurenta v Kontorhausviertel v svoji bližini, kjer največje svetovne trgovske hiše (Chilhaus, Beilinhau, Sprinkenhof in druge) tvorijo veličastno in očarljivo arhitektonsko celoto. Slikovit pa je pogled na krasno in moderno urejeni Adolf Hitler-Platz s stariškim rotovžem iz dveh dobe Hanse. Zame pa je najlepši del Hamburga tam, kjer se je Laba globoko zajedla v živo meso mesta in vstvarila Alster-See. S svojimi belimi motorji in jadricami posejano mesto sredi jezera je obrobjeno zelenimi obronki botaničnega vrta in z vrsto najlepših hamburških zgradb na slovitim Jungfernstieg-u. Tu mi je v Alster-Pavillonu eni od reprezentativnih hamburških kavarn, pravil navdušen nacist, kako je to bila židovska »strdnjava«. »Pa ... smo jo pred dvema letima naskočili, jo demolirali in čifute v krdelu gnetli do Alfone...«

Hamburg je tudi mesto parkov, ki so prava mojstrovina moderne vrtnarske umetnosti. Tu imajo Nemci svoje najlepše pokopališče Ohlsdorfer-Friedhof. V zelenem vencu ob Labi se dviga mogočni Bismarckov spomenik, delo enega največjih svetovnih kiparjev, nemškega Meistrovica, Huga Lederers-a. Čisto enostaven v ideji — a v svoji ogromnosti, liniji in izrazu porazno mogočen. O Hagenbeckovem živalskem vrtu ste gotovo že slišeli. Ne bom ga opisoval, ker bi bil potreben članek zase. Dobro pa je rekel o njem naš mornar: »Vlada ovim bestijama bolji Bog nego nerna.«

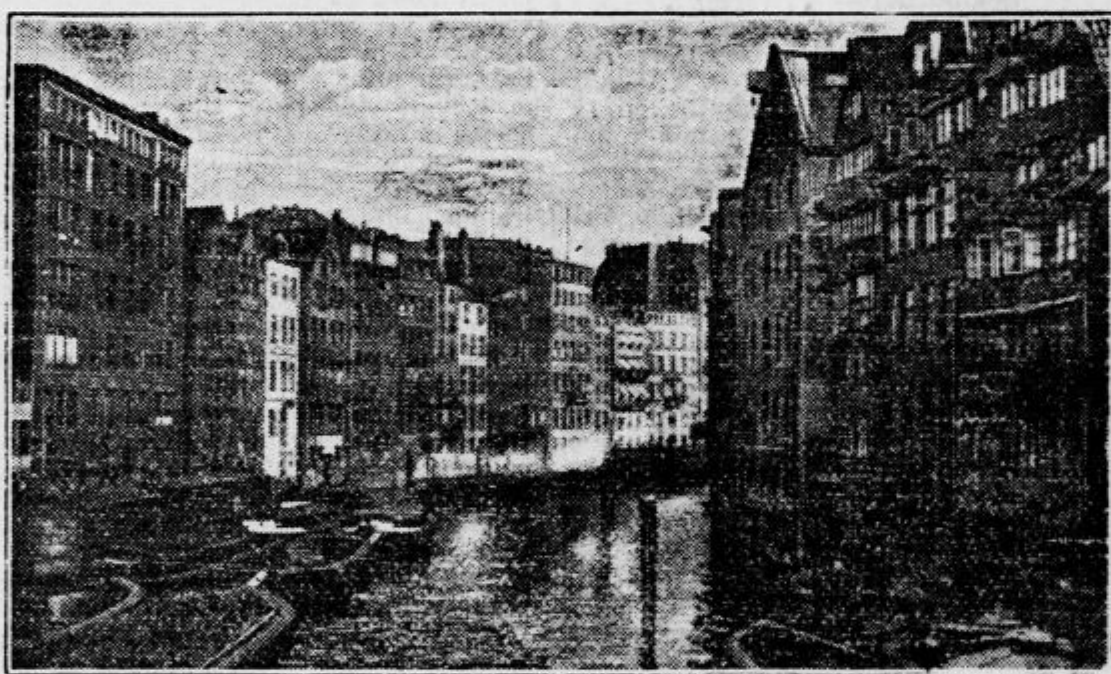
Če imate mark in česa, lahko napravite krasne izlete v bližino in daljino okolico. Na pr. v nordijski Nürnberg, k henzat-skemu bratcu Hamburga, v stari in bogati Lübeck. V tem primeru si ne pozabite privoščiti, ah, tako dober lübeške marcipane. Ali pa se peljite s parnikom v krasno pokopišče Cuxhaven ali na Helgoland poslušati simfonijo severnega morja.

Ljubitelji teatra prav gotovo najde program po svojem okusu in enem izmed mnogih gledališč: Hamburška državna opera. Državno dramsko gledališče, Thalia-Theater, Operettenhaus, Hamburger Volksoper, Musikhalle. Še nekaj splošnih opazk! Nova nemška vojska! Navadnega vojaka bi pri nas imeli za častnika katkega elitnega polka, tako ti ponosno koraka v sijaju svoje nove uniforme. Sicer pa toliko uniform lahko vidiš samo še v Italiji. Draginja je velika. Posebno za nas »male«. V kavarni črna kava 60 pfenigov (10 Din). V javnih lokalih napiše: »Nemec pozdravlja s »Heil Hitler««. »Nemška žena ne kadil in javno res zelo malo, tudi ne šminka se in ne pudra, posebno ne dame iz boljše družbe. Povsod reklama za Olimpiado, tako da so njeni peteri krogi sedaj že kar izpodrinili kljukaste križe.

V St. Pauli-ju zabaviščnem delu mesta, kjer se vrstijo nečiste kavarne, dancinzi bari in sluzni lokali — luksuzni a vendar »gemütlich« kakor nikjer drugje na svetu, se zabavajo ob zvokih imenitnih jazzov onk, ki zaslužijo nemški minimum 150 Mark na mesec. Tu najdeš tudi šminkane žene in kadilke in tu sem zaidejo tudi pomorščaki. Če pridejo z dinarsko podlaga, presede ves večer pri eni črni kavi. Tu sem sedel tudi jaz in urejal vtise, ki sem jih dobil v nemškem tretjem carstvu. V moje razmišljanje zadoni na ušesa: »Deutschland, Deutschland über alles« — Policijska ura! Kakor en človek so vstali vsi in z ognjem v očeh peli to pesem in kakor magnet pritegnili nas tujce, da smo vstali. Zraven pa sem mislil na lepo našo domovino. In nič veselje nisem bil razpoložen.

Sergej Eppich.

Pet knjig za 20 Din vam da edino Vodnikova družba

Hamburška ulica s kanalom

Naše zdravje v pomladi

Skoraj vse življenje na zemlji je povezano z gotovo mero trpljenja, kadar sveže moči nadomestimo zamrle sile. V bolečinah se loči otrok od materinega telesa, v boleti se prikažejo prvi zobje, telesne in duševne motnje ga preganjajo v prehodni dobi pubertete in tudi starost se ne more upirati oslabelemu organizmu.

Prav tako je v prirodi. Zima kaj rada zagospodari še takrat, ko je zaradi visoke sončne pripeke zapisana smrti. S tem v zvezi so številni pojavi trudnosti v nastopajoči pomladi, ki včasih prav neprijetno vplivajo na človeka. Pojavijo se motnje v krvnem obtoku in izmenjavi snovi notranje sekrecije.

Narščanje sončne toplote v pomladi samo na sebi ni krivo, da se naše telo tako neprijetno utruja. Človeški organizem, ki se je večji del zime prilagodil zraku v zaprtem prostoru, se mora v nastopajoči pomladi še privaditi novim spremembam v ozračju. Telo, ki se je v poletju in jeseni nabralo moči, izgublja preko zime svoj življenjski sok in se polagoma preobražuje. Prehrana je drugačna, prevladuje meso, sveže zelenje in sadje je revnim sloyem po večini nedostopno. Pomanjkanje vitaminov slabi telo, utrujenost v nogah in neprijeten pritisk v glavo sta vnanja znaka pomladnega preobražanja našega organizma.

Zemeljsko ozračje pa ne vpliva samo na telo, temveč tudi na njegovo duševno razpoloženje. Takšne geofizične posledice sprožijo v našem telesu

spremembe vremena in podnebja sploh. Priroda sama vpliva na naša čutila kot vnanja slika-pejsaž, obenem pa lahko povzroči fizikalno-kemične spremembe v telesnem organizmu, posebno v živčnem sistemu. Odtod različno razpoloženje človeškega značaja in ljubezni do prirode.

Vplivi vremena na človeka

niso majhni. V nevihtnem stanju ozračja se polasča mnogih nemir, nesposobnost za delo, plašnost in razdraženost. Spanje je tedaj nemirno, polno mučnih sanj. Strah nervoznih med nevihto poneha, čim se ozračje pomiri. Še občutljivejši v tem pogledu so nekateri živali, ki so že od nekdaj bile človeku prav zato zanesljivi barometri.

Kadarkoli se ob spremenljivem vremenu pomešajo visoke temperature z zelo vlažnim, težko gibljivim zrakom, postaneta brezdelnost in trudnost pri človeku še večji, le razdražljivost je manjša. Pri sneženju je ozračje težko, nasičeno, nekateri celo vohajo že prei sneg. Nevšečni vpliv vremena je pred sneženjem prav tak kot pred nevihto. Čim neha snežiti, se zmanjša tudi pritisk na naš organizem. Preden zapade sneg je nebo temnosivo, zato moramo računati tudi s vplivom vnanje sile, medtem ko snežinke same vcepijo v nas prav prijetno okusno sliko.

Vetrovno vreme jemlje telesu toploto v znatni meri. Mehanični vpliv lahkega vetriča je prijeten, če je jačji in

če traja dalj časa, postane neznosen. Pri nizki toploti povzroča že slab veter neprijetnosti, pravimo da veter reže.

Za Slovenijo in srednjo Evropo sploh so najpovoljnejši vetrovi iz severovzhoda. Čim bližja je vetrovna smer jugu, tem bolj neprijetne so vlažnejše sapa. Najmanj prijajo našemu zdravju južnozpadni in zapadni vetrovi. So letoviščarji, ki ne morejo prenesti ob morju vlažnih sap širokalega vetra, drugim spet je neškodljiv. Prav neprijetni so mnogim ljudem in živalim topli udarci fena, ki je vse leto v naših krajih običajen gost.

Uravnovšana toplota je zmerom dobrodošla. Ugaia nam, da postanemo raznodušni. Čim pritise vročina, je nevzdržna. Ob lepem vremenu smo razigrani, zanimanje za delo je večje, tek je poljan, spanje mirno in globoko, okrepljujejoče. Le spomnimo se, kako iznenada plane v nas čemerno nerazpoloženje, če po prijetno toplih pomladnih dneh naenkrat nastopi snežna brozga!

Sveda so izjeme, ki jim vreme nikakor ne škodi. Povprečno so moški občutljivejši za vreme od žensk, odrasli bolj ko deca. Vzroke posledice vremena na razpoloženje človeka je treba iskati predvsem v vplivu na delovanje notranjih organov, ki prenašajo neugodne občutke na mozeg. Človek je pač kakor vsak drug organizem del kozmičnega stvarstva, otrok prirode.

Odkod bolezni v pomladi?

Iz navedenega je razvidno, zakaj je prav pomlad letni čas, ki razmeroma

Pozabljenim junakom topliške vstaje vojvodi Kosti Vojnoviću in tovarišem bo zgrajena spominska kapela v Grguru

Kruševac, 13. marca
Mali kamniti spomenik v Grguru v topliškem srezu, ki ga je na svoje stroške postavil ugledni Toplican, že pokojni podpolkovnik Vukojec Todorović, označuje mesto, kjer je pokopan hrabri četniški vojvoda iz topliške vstaje Kosta Vojnović-Kosovac. Če ne bi bilo pokojnega Todorovića, bi morda danes sploh ne vedeli, kje je Vojnovićev grob.

19 let je že minilo od tedaj, ko so prvi strelci pozvali prebivalstvo Toplice na upor proti sovražni okupaciji. 19 let je minilo od tistih dni, ko je orkan smrti besnel nad Toplicami. V nekaj tednih je bila vsa topliška pokrajina prekopana z grobovi njenih najboljših sinov. Vera v zmago pravice je premagala strah pred trpljenjem in smrtjo. Mnoga trupla hrabrih upornikov so nepokopana strohnela po pobočjih Kopaonika in Jastrepa. Ob vsaj reki Cerovici, kjer je vojvoda Vojnović vodil najhujše borbe proti močnim okupacijskim četam, je vse polno grobov hrabrih četnikov. Na teh grobovih ni niti križeve, kaj šele kakih drugih spomenikov. Junaki, ki tam počivajo, so pozabljeni. Znano je še sicer, kdo vse je tam izgubil življenje, a nihče ne ve, kje so grobovi najzvestejših Vojnovićevih soborcev. Največ jih je padlo v bitki 9. maja 1917 in grobovi teh junakov so že popolnoma zravnani z zemljo. Kmalu bi bil pozabljen in neznan tudi grob najhrabrejšega in najzaslužnejšega topliškega četnika Koste Vojnovića.

Večkrat je že bila uvedena akcija, da bi se Kosti Vojnoviću in njegovim hrabrim četnikom zgradil dostojen spomenik pri cerkvi v vasi Grguru. Grgurska cerkev je dala na razpolago zemljišče in ustanovljen je bil tudi odbor za postavitev spomenika, ki je nabral nekaj prispevkov. V zadnjem času je ta odbor razvil večjo akcijo in zdaj je upanje, da se bodo v začetku prihodnjega leta ob 20-letnici topliške vstaje lotili graditve spominske kapele. Odbor je doslej zbral samo 20.000 Din, upa pa, da bodo

razne nacionalne organizacije in ustanove izdatno podprle njegovo delo.

Kosta Vojnović se je rodil leta 1890 v Smederevu, v Beogradu je dovršil gimnazijo, na Dunaju pa trgovsko akademijo. V Vranji je ustanovil spedijsko podjetje, ki je po balkanski vojni otvorilo svoje podružnice v Solunu, Djevdjeliju, Skoplju in Kosovski Mitrovici. Vojnovićeva rodbina se je preselila v Kosovsko Mitrovico in Kostin oče je bil tam izvoljen za župana. V svetovni vojski se je Kosta Vojnović kot rezervni oficir hrabro boril, ni pa se mogel umakniti preko Albanije, ker je ležal ranjen doma. Doma ga je zajela okupacija. Okupacijski oblasti se je Kosta Vojnović predstavil kot trgovec in, da bi prikril prave namene, se je ponudil za dobavitelja prehrane za vojaštvo. Pod krinko trgovca je hodil po okoliščini ter organiziral četnike. Ko je sredi septembra 1916 četniški vojvoda Kosta Pečanac prišel z letalom s solunske fronte v topliško okrožje, je imel Kosta Vojnović že organizirane močne četniške oddelke. Četniška akcija se je razširila po vsem topliškem okraju ter po delu vranjskega, niškega, raškega, kosovskega, kruševskega in pirotskega okrožja. Ko so se morali četniki boriti proti trem bolgarskim divizijam, so njihovi odredi izgubili medsebojno zvezo in v noči 10. decembra 1917 se je Vojnović s petimi tovariši zatekel v neki mlin pri vasi Grguru. Bolgari so mlino obkolili, napadli pa so ga šele proti jutru, ko so dobili pomoč. V borbi na življenje in smrt je padlo vseh 5 Vojnovićevih tovarišev, Vojnović sam pa se je boril, dokler je imel še kaj streliva. Z zadnjim nabojem si je vzel življenje, da ne bi padel sovražnikom v roke. Zapustil je listek: »Prosim sovražnika, da bi bil pokopan tam kjer sem padel. Njegovo truplo so odnesli v Kuršumlijo, a ko so tam uračno ugotovili smrt nevarnega sovražnika, so truplo odnesli nazaj in pokopali pri mlinu. Po osvoboditvi so bili ostanki najslavnijšega četnika pokopani pri grgurski cerkvi.

Zbor Ribarskega društva v Ljubljani

Počastitev prvega predsednika — Poslovanje društva

Ljubljana, 13. marca
Ribarsko društvo v Ljubljani je imelo pretaklo soboto v hotelu »Metropole« svoj letni občni zbor. Pred prehodom na dneveni red je predsednik Rasto Pustoslavšek izročil diplomu o častnem članstvu primarju dru. Ivanu Robidi, očrtaje v svojem nagovoru na kratko njegove zasluge za ribarstvo vobče in za ribarsko društvo še posebej. Zborovalci so pridedali iskrene ovacije svojemu prvemu predsedniku. V le. pem, pesniško navdahnjenem govoru se je dr. Robida zahvalil za počastitev in za spontano mu prirejane ovacije.

Nato je predsednik otvoril občni zbor, pozdravil zastopnika banke uprave inž. Iv. Jelačina in predsednika Lovskega društva dra. Stanka Bevtka, prečital pozdravna pisma mariborskega in celjskega Ribarskega društva, imenoval dva overovalca zapisnika ter se v iskrenih besedah spominjal umrlih društvenikov D. Grobljarja, I. Hirača, M. Profta, zlasti pa dolgoletnega društvenega odbornika Filipa Pristova.

V svojem poročilu je predsednik predvsem poudarjal, da so društvene finance v najlepšem redu in da društveno imetje že doseglo višino, ki bi društvu omogočilo da se končno loti rešitve perečega vprašanja nakupa ali vsaj zakupa lastnega ribarskega revirja, kar je že dolgoletni cilj vseh društvenih teženj. Napovedal je v tem oziru poseben odbor predlog, ki bo prišel še na tem obč. zboru v razpravo. O društvenem delovanju v preteklem letu je obširno in izčrpano poročal tajnik Bogo. mir Malenšek. Podčrtal je, da je društvo na upravo storila vse, kar je bilo v njeni moči, da zaščiti in zavaruje interese ribarstva vobče in društvenikov še posebej. Njegovo poročilo je bilo s priznanjem vzeto na znanje. Posebno pozornost je vzbudilo poročilo blagajnika Egona Tancig. Iz njegovega vestnega in pregledno sestavljenega poročila je bilo razvidno, da

je odbor prav skrbno gospodaril in se izogibal vseh nepotrebnih izdatkov. Zato je tudi zaključil svoje bilanco s prav le. pim prebitkom. Proračun izkazuje 13.900 Din dohodkov in prav toliko izdatkov. Po kratki debati o bilanci in proračunu je bil soglasno sprejet predlog ravnatelja Jos. Kopača, da se da blagajniku in odboru razrečnica s pohvalo. V imenu društvene uprave je nato predlagal blagajnik E. Tancig, naj občni zbor sklene, da se d. nama vloga in obveznice ratne štete pri Ljubljanski kreditni banki sprostje gesla »Tiskovni skladi« in se dajo društveni upravi na razpolago za »Revirni skladi, ki je bil jani ustanovljen. Predlog je bil s splošnim odobravanjem sprejet. Takisto je bil tudi sprejet odborov predlog, da znaša članarina za leto 1936, kakor doslej, 80 Din, od katere vsote odpade 40 Din na društveno glasilo »Ribski list« Vestnik. Članarina se lahko plačuje tudi v četrtlet. nih ali mesečnih obrokih.

Pri volitvah nove društvene uprave in preglednikov je bila vložena samo ena lista, ki jo je predlagal J. Mayr iz Kra. nja. Izvoljena je bila v celoti stara društvena uprava s predsednikom Rastom Pustoslavškom na čelu, na novo pa je prišel v odbor še Jakob Kavčič. Za društvena delegata v Zvezi ribarskih društev sta bila imenovana K. Šircelj in Jos. Kopač, poleg njih pa je bilo še izvoljenih 20 delegatov za Zvezin občni zbor. Končno je bil po kratki debati soglasno sprejet predsednikov in odborov predlog, da se sme predsednik, oziroma podpredsednik udeležiti volilnega akta pri organizacijah, katerih je Ribarsko društvo član, samo v primeru, ako ga v to izrecno pooblasti društvena uprava.

S pozivom, naj člani sklopo podpirajo odbor v težnji, da društvo letos doseže svoj dolgoletni cilj — lastni ribarski revir, je predsednik zaključil občni zbor.

njo, kakor neredko opažamo na ulicah. Čim delj v pomlad si zavarujemo telo pred skoki toplote, tem bolje za nas. Ljudje, ki se pozimi ne gibljejo mnogo na prostem, naj bi si utrjevali telo doma. Kajti najpomembnejši prednevščnostni pomladi so sročniki, ki so se privadili spanja tudi pozimi pri vsaj deloma odprtem oknu.

Drug pomladni činitelj odpora proti boleznim je pravilna prehrana. S slovesom zime prehaja v nas hrepenenje po sveži hrani. Telo je zaradi pomanjkanja vitaminov preko zime oslabilo, motnje v prebavi, glavoboli itd., so često vzrok, da ne uživamo dovolj rastlinske hrane. Kolikšna pomena za ljudsko zdravje je tedaj cenjen zelenjadni trg v zgodnji pomladi! In koliko zimskih potreb povrtno zelenjavo in južnega sadja bi lahko krili z urnim pridelovanjem tovrstne prehrane v povoljnem podnebju našega Jadrana!

Takšna je naša pomlad. Vse hrepeni po njej, vse komaj čaka dni, ko se bo razlila bleščeča svetloba raz vedro nebo na pisano preprogo svežega zelenja. Neučakana je tembolj, ker v borbi s poslednjim utripom evropske zime lega v nas trudno spoznanje, da je vsako hrepenenje lahko varljivo, tem bolj če nam je pred blaženim vzmagajočim ciljem pomladnega življenja, v trenutni lahkomisljenosti ugrabljen le majhen del dragocenega zdravja. Navajeni tople zime kakršna je bila letos, bi nenadna sprememba vremena v mrzlo in vlažno smer lahko bila tembolj usodna — zato je dvojna previdnost za zdravje prav na mestu.

Kraljestvo mode

Svetli spomladanski plašči

Čeprav se vedno bolj uveljavlja moda tričetrtinskih in poldolgih paletov, ostanejo vendar še dolgi plašči, ki povsem po krivavi obleko, med tistimi prepotrebni oblačili, ki jih ne more pogrešati nobena ženska. Paletot namreč zahteva prav za prav vedno kolikor odgovarjajočo obleko, da učinkuje zares elegantno in ga torej ne moremo nositi k vsaki obleki. Modna rešitev tega »problema« se sicer zdi na prvi pogled kaj enostavna: dva različna paletota se bosta gotovo skladala z vsemi pomladnimi oblekami. Da, dva paletota. Toda ali ju bo prenesel pomladni poročan, ki ga težijo še drugi izdatki? Najbrže ne... In zato raje kar ostanimo pri dolgem plašču, lahek paletot pa si omišimo pozneje, k svetlim poletnim oblekam. Saj je moda, ki upošteva vse prilike, tudi topot poskrbela za elegantne dolge plašče, ki odgovarjajo različnim okusom, potrebam in denarnicam.

Ti novi plašči večinoma nimajo izrazite sportne ali popoldanske note; ker jih pač hočemo nositi k vsaki obleki, morajo biti zato tudi splošno veljavni, za dopoldne, kakor za popoldne. Zato so tudi izdelani iz svetlega, nevtralnobarvnega blaga, ki se sklada z vsako barvo obleke. Pomniti pa je treba, da imajo tudi tukaj rumenkasti toni prenost, kakor sploh velja le, to rumena barva za najbolj moderno. Sicer pa so ti plašči navadno gladki ob telesu ukrojeni, preprosti ali pa vsaj v višini pasu razdeljeni z daljšim ali krajšim vodoravnim šivom v dve polji.

Plašč z zanimivimi, skoraj vodoravno ukrojenimi reverji ima takšen vodoraven šiv, ki ga na vsaki strani zaključujejo trije pokončni, do ramen nekoliko zaokroženi izpeljani robovi. Ozki rokavi so na ramenih nekoliko nabrani (1. skica).

Drug, za novo modo jako značilen plašč je brez ovratnika in zapremo koničasto učinkujoči vratni izrez z velikim, štrikotnim gumbo. Seveda zahteva tak izrez žilvalno ovratno ruto, ki poživljuje plašč in mu da pravo pomladno noto. Rokavi tega apartnega modela izhajajo iz proge na ramenih in so ob zapetosti balonasto nabrani. Posebno zanimivi so tudi štirje koničasti robovi, ki plašču nekako nadomestijo jejo gumbe (2. skica).

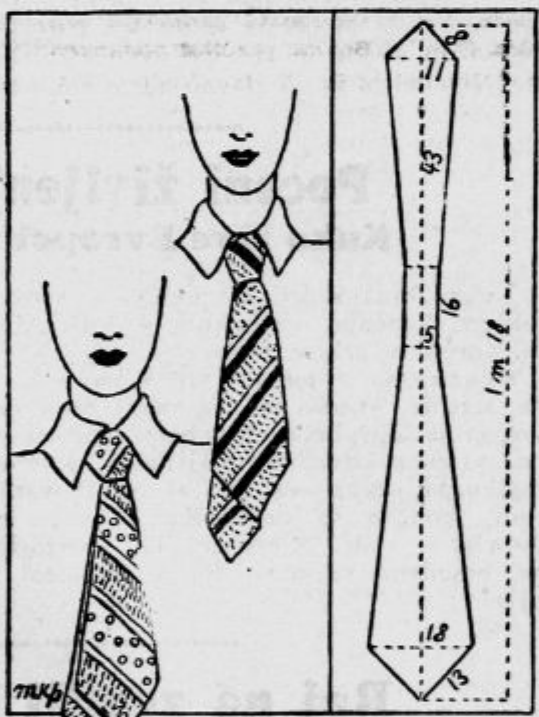
Vpliv bolera na letošnje modo opazamo tudi pri nekaterih novih plaščih. Tako je na plašču, ki ga vidite na naši skici, s spretno naštim robom naznačena oblika bolera na životu. Tudi pas nadomesti takšen prešit rob, ki ga zaključijo na vsaki strani po ena puščica. Motiv teh vezenih puščic se ponavlja na malih reverjih in na

gladkih rokavih. Ta mladostno učinkujoči plašč je nekoliko zvončasto ukrojen (3. skica).

Plašč iz velblodje dlake je pač najbolj praktičen, ker je posebno trpežen in ga lahko nosite spomladi, kakor jeseni. Če hočete, da vam bo dobro rabil več let, ga morate seveda kar mogoče enostavno ukrojit, da ne pride prehitro iz mode. Na takšen gladkem, preprostem plašču lepo učinkujejo z velikimi šivi prešiti reverji, manšete in pas, ker mu dajo bolj živahen videz (4. skica).

Letos so posebno moderni diskretno karirasti vzorci. Seveda učinkuje plašč iz takšnega tvoriva nekoliko bolj sportno, kakor pa gladki modeli. Ukrojujmo ga torej ohlapno, kakor kakšen paletot in v tej obliki bo izbirno rabil za potovanja, za izlete in tudi za vsa pota v mestu. Reverje, velike žepe in rokave obrobimo z ozko progo iz enobarvnega blaga (zadnja skica).

Pletene kravate

K novim sportnim bluzam priporočamo, da na roko pletene ali kvačkane kravate iz volne ali iz barvaste prejice. Ta zabavna modna novost je obenem prijetno in ne preveč zamudno ročno delo, ki ga lahko same izdelate in sicer po načrtu na naši skici. Po teh navodilih si napravite in pa, pirja preprost kroj in pričnete kvačkati ali pletati kravato, ki je dolga 1 m 18 cm na večjem, 13 cm širokem koncu. S tem, da na eni strani snemate in na drugi do-

dajate, lahko sledite kroju vse do konca. Vzorec kravate je stvar okusa, pri tej prosti izdelavi pa se morate seveda omejiti na kombinirane proge ali pike različne velikosti, ki jih lahko vpletete ali naknadno izvezete. Barve naj bodo žive, toda ubrane. Lepe kombinacije so: rdeča-temnomočra-bela, zelena-rjava-bela, modra-črna-bela ali rjava-rumena.

Zdravniška posvetovalnica

A. B. H. Za te boleznj Vam ne morem dati drugega sveta, nego da se pustite temeljito preiskati bodisi od zasebnega zdravnika, še bolje pa v bolnici, da videte vsaj nekaj časa tem strašnim razmeram. Zdravljenje se uredi po stanju bolezni. Kar se tiče Vašega moža, ki je notoričen pijanec, Vam morem svetovati le to, da se obrnete do oblasti za pomoč. To ste dolžni storiti že v interesu otrok, na katere mora to dejstvo vplivati porazno. Če je nepopoljšljiv pijanec, prihaja v poštev oddaja v zaprt zavod. Posvetujte se s predsednikom občine!

Vse mineva. Omenjene tablete Vam v tem primeru ne morejo koristiti. Na vsak način je potrebna preiskava, da se ugotovi vzrok. Odlasiti ne smete, ker bi le trčili čas. Za takim iztokom tiči običajno resno obolenje. Ne odlašajte!

Učiteljica. I. Verjetno gre za kataralne spremembe v čelni votlini ki Vam povzročajo opisane težave. Jasnost more podati le preiskava. Pridite v bolnico, ki jo imate itak na razpolago brezplačno. II. Popolnoma pravilno domnevate. Ni izključeno, da je to v zvezi z težavami v glavi. Operacija Vas na miah reši teh nadlog. Je brez opasnosti in kratka. Najbolje opravite to v bolnici, kjer bi morali ostati v oskrbi kakšnih osem dni.

Tumor. Omenjene kopeli vam bodo le koristile, zato Vam tudi priporočamo. Hraštovga lubja - zdrobljenega - denite kuhati za eno kopel približno dvoje prgiš; vendar to ni tako natančno. Kopati se morate 2 do 3 krat tedensko. Odcedite dodajte tople vode, da je bo dosti za kopel. S takimi kopelmi dosežemo dober vpliv na vnetljiv proces, prvič zaradi toplote, drugič zaradi česlovine, ki se nahaja v lubju. Prav posebno Vam pa priporočamo, da graste, ako Vam le mogoče, za nekaj časa v toplice (Dolenjske, Dobrna ali slično), od česar morete pričakovati še največ uspeha.

K. F. M. Iz Vašega opisa se ne da sklepati, kakšna kožna bolezen je to. Dvomljivo se nam zdi, da bi bila to običajna srbečica. Obstaja namreč sum, da so to garje. Pustite se preiskati; le na ta način dobite jasen rezultat.

R. V. Lj. Nikdar več sami ne bezajte v uho! To je kronično vnetje srednjega ušesa. Če se Vam zopet pojavljajo bolečine v ušesu in imate krvavo gnojenje iztok, pojdit k strokovnemu zdravniku za bolezni ušesa. Ne trajte časa z uganjanji, kar utegne imeti prav težke posledice.

Skromna 22. Po teh letih in po tolikem prestanem trpljenju je čisto umevno, da imate take težave. Organizem se je pač utrudil. Privoščite si vsaj sedaj malo več počitka, ki ga porabite za krajše izprehode. Proti opisanim težavam Vam svetujemo brom 3krat dnevno po noževi konici. Glavno je mir!

Tr. R. P. To je kroničen sklepni revmatizem, ki ste ga staknili v svojem poklicu. Če Vam doslej vsa zdravila niso nič našla, poskusite še s kopelmi. Pojdite v toplice za par tednov, kar vam bo sigurno koristilo. Primorani pa boste verjetno prepuštili svoje delo drugim, ker ste v svojem delu preveč izpostavljeni klimatičnim nepravilnostim. Poskusite torej!

Kako učakaš sto let?

Gospod Rieckner iz St. Paula v ameriški državi Nebraska, ki je pravkar praznoval svoje 115. leto, je izjavil, da se je ohranil samo zato tako dolgo živega, ker je vse svoje življenje jedel in pil, kolikor se mu je ljubilo.

Gospodična Grace Hoskinson iz angleškega mesta Exetrea je učakala sto let in je dejala, da je zmeren appetit vsa skrivnost dolgega življenja.

Gospod Little iz Bentona v Illinoisu, ki je prišel do 101. leta, je izpovedal, da je edini pripomoček za dolgo življenje in neprestano zdravje to, da ostaviš po vsakem obedu mizo lačen.

Imamo tedaj tri načine: požrešnost, zmrznost in pomanjkanje. Vsak naj si izmed teh načinov izbere tistega, ki mu najbolj prija.

ŠAH

Velika simultanka, ki so jo v prireditvi Slovenske šahovske zveze igrali skupno vsi aktivni slovenski mojstri, je dobro uspela in pomeni lep začetek zveznega delovanja. Rezultat 30 zmag 8 remijev in 6 porazov je dober tako za mojstre kakor za ljubljanske šahiste; moč slednjih očitno od prireditve do prireditve narašča. Simultanka je izpolnila zlasti tudi svoj propagandni namen, saj je 53 udeležencev za ljubljano doslej rekord. Omeniti je treba, da je izmed njimi dobro tretjino postavil agilni Sent peterski šahovski klub, ki je dosegel tudi najboljše rezultate.

Za drugi jugoslovenski nacionalni mojstroski turnir v Novem Sadu so bila te dni dostavljena vabila. Vabljeni so vsi mojstri v Jugoslaviji, ter po en zastopnik Č. S. R., Poljske in Bolgarske. Iz turnirskih pogojev bi omenili sledeče podrobnosti: Zrebanje bo 4. aprila zvečer, turnir sam pa bo trajal od 5. do 25. aprila. Nagrade znašajo I. 4000 II. 3000 III. 2000 IV. 1500, V. 1000 VI. 800 VII. 600 VIII. 400 Dinarjev. Predvidene so tudi nekatere specialne nagrade. Vsem udeležencem se povrnejo potni stroški, vsi imajo prostoro hrano in stanovanje med turnirjem. Prijave za udeležbo sprejemajo prireditelji: Novosadski šahovski klub do 20. marca.

Za velturir, ki bo avgusta v Nottinghamu, je prejel vabilo tudi naš velemojster dr. Vidmar. Turnir bo imel 15 udeležencev. Poleg 4 svetovnih prvakov (Euwe, Aljechin, Capablanca, Lasker) bo igrala menda 5 Angležev (med njimi Sultan Khan) in 6 mednarodnih velemojstrov. Razen dr. Vidmarja, čigar udeležba je že sigurna, lo ostalih pet menda izbranih iz sledečih velemojstrov: Flohr, Botvinnik, Bogoljubov, Eliskases, L. Steiner, Stahlberg, dr. Tartakower, Fine, Reshevsky.

S turnirja za prvenstvo Ljeningrada je naslednja divja partija.

Beli: Rauzer Črni: Iljin-Zenevskij
1) e2 — e4 e7 — e5
2) Sg1 — f3 f7 — f5?

Ta gambit je ob točni igri belega gotovo nekoristen; vodi pa do zelo velikih komplikacij, ki jih je pač črni tudi v tej partiji hotel za vsako ceno izzvati. Na mojstroskih turnirjih ta otvoritev le ni čisto osamljen pojav. L. 1936 jo je igral na Semmeringu celo Nimcovič proti Spielmannu.

3) Sf3 : e5 Dd8 — f6
Tako Sf6, 4) ef5, kakor tudi De7, 4) Dh5+, 6) Sg6; De4+, 6) Le2, Sf6, 7) Dh3 je preslabo za črna.

4) d2 — d4 d7 — d6
5) Se5 — e4 f5 : e4
Beli je torej dal kmata nazaj, toda črnu bo eksponirani kmet e4 delal nekaj težav.

6) Sb1 — c3 Df6 — g6
Dama naj z napadom na g2 ovira razvoj kraljevega krila.

7) h2 — h3?
Preveč pasivno. Analize priporočajo 7) f3, ef3, 8) Df3. Beli je potem izvrstno razvit, dobi z Ld3 še en tempo ter je pač v prednosti.

7) Sg8 — f6
8) g2 — g4 Lf8 — e7
9) Lf1 — g2 0 — 0

S potezami h3 in g4 je izgubil beli preveč časa. Sedaj je celo črni bolj razvit.

10) Le1 — e3 c7 — c6
Če beli dovolj še d6 — d5, bi bil črni očitno v prednosti. Zato:

11) d4 — d5 b7 — b5!
Sicer 12) a4 in beli obvlada popolnoma pozicijo.

12) Sc4 — a5 b5 — b4
13) Sc3 — e2 c6 — c5

Z zadnjimi potezami je sicer črni zopet nekoliko zaostal v razvoju, dobil pa je na a6 novo polje za svojega damskega lovca ter pritisk na belo damsko krilo.

14) Dd1 — d2 Dg6 — e8
Črni hoče igrati Dd5 ter po Sb3 c5 — c4

15) Sa5 — c4?
Bolje 15) c4, Da4, 16) Sb3, La6, 17) Dc2

15) Lc8 — a8
16) b2 — b3 Sf6 — d7

Črni lovec hoče zasesti važno diagonalo,

skakač pa še enkrat napasti točko e4 črni je v prednosti.

17) 0 — 0 La6 : c4
18) b3 : c4 Le7 — f6

19) Ta1 — e1? Sd7 — b5
Bolje Ta1 ali d1

19) Sd7 — b5
20) Se2 — g3

Radi grožnje Sc4; se beli odloči dati kvaliteto, da bi dobil vsaj nekaj napada.

20) Lf6 — c3
21) Dd2 — c1 Le3 : e1

22) Tf1 : e1 Sb6 : c4
23) Le3 — f4 e4 — e5

24) Sg3 — f5
Črni mora kljub kvaliteti več zelo pasivno igrati. Njegovo damsko krilo še ni razvito, beli pa ima vse figure na kraljevem krilu in povrh dva močna lovca.

24) Sb8 — d7
25) Lf4 : e3 De8 — f7?

S Se3; 26) Te3; Dd8 bi bil črni pač imel izgleda na zmago, sedaj pa še izgubi, ker dopusti belemu premočan napad.

26) Le3 — h6! Tfs — e8
Radi grožnji Te7 in Lg7: pač edino.

27) Lh6 : g7 Df7 — g6
Ne gre Te1+; De1; Te8, 29) Da1! in proti Sh6+ ni obrambe

28) Te1 — e7! Sd7 — f8
Nastavlja nasprotniku še eno past.

29) Dc1 — f4
Ne pa 29) Sh6+, Dh6; 30) Lh6; Te7: 31) Dg5+, Sg5.

29) Sc4 — e5
Sicer 30) Sh6+, Dh6; 31) Df7 mat.

30) Lg7 : e5 d5 : e5
31) Df4 : e5 Sf8 — d7

Drugače odloči Tg7+ ter na Kh8 eno stavno Da1.

32) De5 — e6+ Dg6 : e6
33) d5 : e6

Dve figuri visita.

33) Te8 : e7
34) Sf5 : e7+ Kg8 — f8

35) Lg2 : a8 Sd7 — b6
36) Se7 — d5! Sb6 : a8

37) f2 — f4 in črni se je po nekaj potezah vdal. Oba nasprotnika sta sicer delala napake, partija pa je zanimiva radi obojestranske zelo originalne in ostre igre.

Vasja Pire.

Gorki o ženi Tolstega

V Parizu je izšla v francoskem prevodu Gorkova knjiga »Trije Rusi«, ki vsebuje skice o Tolstemu, Čehovu in Andrejevu. Gorki podaja v tej knjigi na videz brez zveze svoje osebne vtise in pogovore, ki jih je imel s temi tremi literarnimi veličinami. Zanimivo je poglavje o ženi Tolstega Sofiji Andrejevni, ki jo skuša pisatelj zagovarjati. Njegov zaključek je ta, da bi Tolstoj ne smel nikoli ostaviti Jasne Poljane in da bi bil tisti, ki so mu priporočili ta pobeg, boljše storili, če bi ga v tej stvari ovirali.

Operoka lorda Readinga

Pravkar so se končale vse formalnosti v zvezi z oporoko odličnega angleškega državnika lorda Readinga, ki se je bil od sinu nekega židovskega trgovca povzpel do indijskega podkralja, lorda najvišjega sodnika in do drugih najvišjih državnih časti. Po oporoki pripade njegovo imetje v znesku 290.000 funtov šterlingov po polovici njegovim vdovi in njegovemu sinu Geraldu. Zaposledni davki so pobrali 74.000 funtov šterlingov. Svoji snabi ni lord ostavil ničesar in sicer z opombo, da izvira sama iz bogate družine in nima materialnih skrb.

Velika imetja na Holandskem

Tudi na Holandskem, kjer še pred kratkim niso poznali svetovne gospodarske krize, se kaže v zadnjem času veliko nazadovanje velikih imetij. L. 1929, je bilo v tej deželi 1362 oseb z imetjem nad milijon goldinarjev. Lani jih je bilo samo še 649. Davek na kapitalije preko 16.000 goldinarjev je v letih 1920/1921, plačalo 159.449 oseb, ki so si lastile skupaj 13.589 milijonov goldinarjev. V letih 1929/30, ga je plačalo 192.943 oseb s skupnim imetjem 15.666 milijonov goldinarjev, v letih 1934, 1935, pa 182.455 oseb s skupnim imetjem 1.604 milijonov goldinarjev.

Janko Kač:

MOLOH

Socialno zgodovinski roman

17

»Nevihla bo!« je rekla Marjetica. In res se je posvetilo tisti hip v oblaku in močnem grom je stresel hribe. Dekletce, ovcarja in drobnica so se stisnili k Markcu, ki je stal sredi planine miren in ponosen, kakor da ni otrok, temveč zrel mož... Temen oblak se je prepeljal za Homič, da je spet posijalo sonce. Drobnica se je vpičila znova v pašo, otroka pa sta se zleknila v travo in zamaknena prisluškovala, kako sta peli njuni srci pesem prve ljubezni...

Cez dva dni je bil spet šolski dan. Ob enajstih sta se vracala iz šole Marcek in Marjetica. Po navadi sta krenila mimo prebolskih ribnikov po bližnji navkreber na žvajgo. Ta dan pa je prijel Marcek Marjetico za roko in sta šla po klancu navzdol proti tvornici. Pred velikim vhomom je rekel Marcek:

»Tu počaj, Marjetka! Pridem takoj nazaj!«

Dekletce se je prijel za železno ograjo z obema rokama in zrl za Marckem, ki je stopil hrabro skozi vrata na dvorišče. Tam ga je ustavil vratar:

»He, kam pa tako moško?«

»H gospodu derehtarju«, je odgovoril dečko, ne da bi se ustavil. Vrtar je stopil zdajci za njim in ga zgrabil za ramo:

»Tako naglo ne gre pri nas! Kaj bi pa rad od gospoda? Da bi te v delo vzeli?«

»Nam ni treba vaših krajcarjev!« se je odrezal Marcek.

»Oho, oho! Čigav pa si?« se je norčevalo čudil vratar,

»Peskov!« je kratko odvrnil Marcek. »Pustite me, ker moram nekaj izročiti gospodu derehtarju!«

»Name se ne zanesaš, kaj?« je dejal vratar. »Kar meni daj, kar imaš za gospoda!« Krepkeje je stisnil Marcek v papir zaviti dar in odločno zahteval:

»Pustite me! Sam moram k njemu.«

»Ne pojdeš, ljubček!« ga je prijel vratar čvrsteje za srajco, hlastaje za rečjo v fantovi roki. Iztrgal je zbral Marcek in se meknil tako, da se je le vsozgral iz vratarjevih rok, pustivši v njegovi roki del rokava, in zbežal. Vrtar je hitel za njim. Tedaj pa se je prikazal med podboji svoje vile ravnatelj Süssstrunk.

»Vass haben's mit dem Buben?«

»K vass me ne pust, je prehitel fant z naglo besedo osulepala vratarja z odgovorom.

»Pustiti fant, portir!« je ukazal ravnatelj in počakal, da je prišel Marcek do njega.

»Kaj povedati?« je vprašal v svoji slovenščini ravnatelj Markca, ko je stal pred njim.

»Tole sem vam prinesel nazaj, je brez obotavljanja in zadrege odvrnil Marcek ter pomolil ravnatelju droben rjavi zavitek. Malo je bilo tedaj papirja po kmetih, ker še ni bilo časopisov, zato so spravljali tudi rjavi papir od tobaka za pipo. Z dvema prstoma je prijel Süssstrunk zmečkani papir, da bi se ne umazal rok, in ga razkrotil z dolgim nohtom levega mezinca. Ko se je zasvetil zlati križec, se je ravnatelj zdrnil in nejevolja je šinila preko njegovega obritega obraza.

Kar zavzel se je in dejal:

»To dati jaz schöne Margerita. Kje ti to najti?«

»Moja Marjetica noče vašega daru in vam ga vrača, je pogumno povedal Marcek tako glasno in razločno, da ga je čulo deklece onkraj plotu. Se krčevite se je prijel ograjo in napelo ušesa, kaj poreče na to gospod ravnatelj. Ta se je nasmešnil in rekel:

»Dvoja Margerita? Schau mal an! Wegen so einen

Bengel schickt sie mir mein Geschenk zurück. Margerita biti dvoja?«

»Moja, da! Je in bo!« je krepko pritrdil Marcek in se obrnil proti izhodu.

»Počakati!« je ukazal Süssstrunk trdo, kakor je bil

vajen ukazovati podrejenecem. »Ti lagati! Margerita tebi ne dati, ti njej vzeti!«

Kakor bi ga bil oplazil bič, se je Marcek jadrno okrenil. Toda že ga je prehitel drug glas:

»Marcek ne laže. Nočem vašega daru!«

Oba se ozreta v smer, odkoder se je zasilal glas. Vsa rdeča je stala za plotom Marjetica in stiskala drobne pesti.

Kar nič več se ni menil ravnatelj z Markca. Naglo je krenil proti plotu, kjer je stalo deklece. Njene črne oči so zagorele v čudnem sijaju, ko je stegnil ravnatelju roko z rjavim zavitkom skozi železne palice plotu:

»Margerita, nimm! Ne jezna gledati!«

Pod njegovim pogledom je povesilo deklece oči. Zdelo se ji je, da ni ravnala prav z dobrim gospodom. Že se je dvignila njena ročica, da seže po mikavnem nakitu...

Toda v tistem trenutku je priskočil Marcek in udaril tako krepko z desnico po Süssstrunkovi roki, da je zbil zavitek po tleh, z levico pa potegnil s seboj Marjetico. Naglo sta jo udila proti gozdu. Saj je bil pa že tudi skrajni čas. Kar divji se je pognal za njima vratar Mezgec, bivši Napoleonov grenadir, ki je od strani opazoval ves prizor.

»Verdammt Bengel!« je zaklel Süssstrunk ves presenečen nad takšno predrznostjo. Toda takoj se je streznil in viknil vratarju:

»Herr Mesgez, halt! Kommen sie zurück und lassen's die Kinder laufen. Es zahlt sich nicht...«

Ko se je vratar ves zasopihan vrnil, mu je položil Süssstrunk levico na ramo: »Sie haben nichts gesehen. Verstanden?«

Vrtar se je postavil po vojaško s prsti ob hlačnih robovih, pogledal svojemu gospodarju naravnost v oči in odgovoril:

»Zum Befehl, Herr Direktor!«

Naši sosedi v vesoljstvu

Zvezda Alfa v ozvezdju Centavra na južnem nebu — Naše sonce je komaj zvezda srednje vrste

Astronom Bessel v Kraljevcu, ki je začel svojo kariero kot trgovski učenec in jo je končal kot eden najbolj plodovitih zvezdoslovcev novejšega časa, je bil prvi, ki je dal stvaren odgovor na vprašanje, katere so našemu osončju najbližje zvezde. Bil je prvi, ki je izdelal znano metodo, po kateri se daljave zvezd, vsaj najbližjih, izmerijo na temelju tako zvane paralakse, kota, v katerem vidimo zvezdo, če jo opazujemo z dveh nasprotnih koncev sveta, ki jih zavzame zemlja na svojem kroženju okrog sonca. Ta paralaksa je silno majhna, za večino zvezd se pa sploh ne da izmeriti niti s tako popolnimi instrumenti, kakršni so na razpolago moderni astronomiji. Bessel je bil torej prvi, ki je izmeril po tej metodi daljave nekaterih zvezd in pri tem je ugotovil, da je zvezda Alfa v ozvezdju Centavra na južnem nebu nam najbližja.

Ta bližina znaša »samo« 41 bilijonov kilometrov. Človek bi se zaman trudil, da bi s svojimi možgani naravnost doumel, kaj

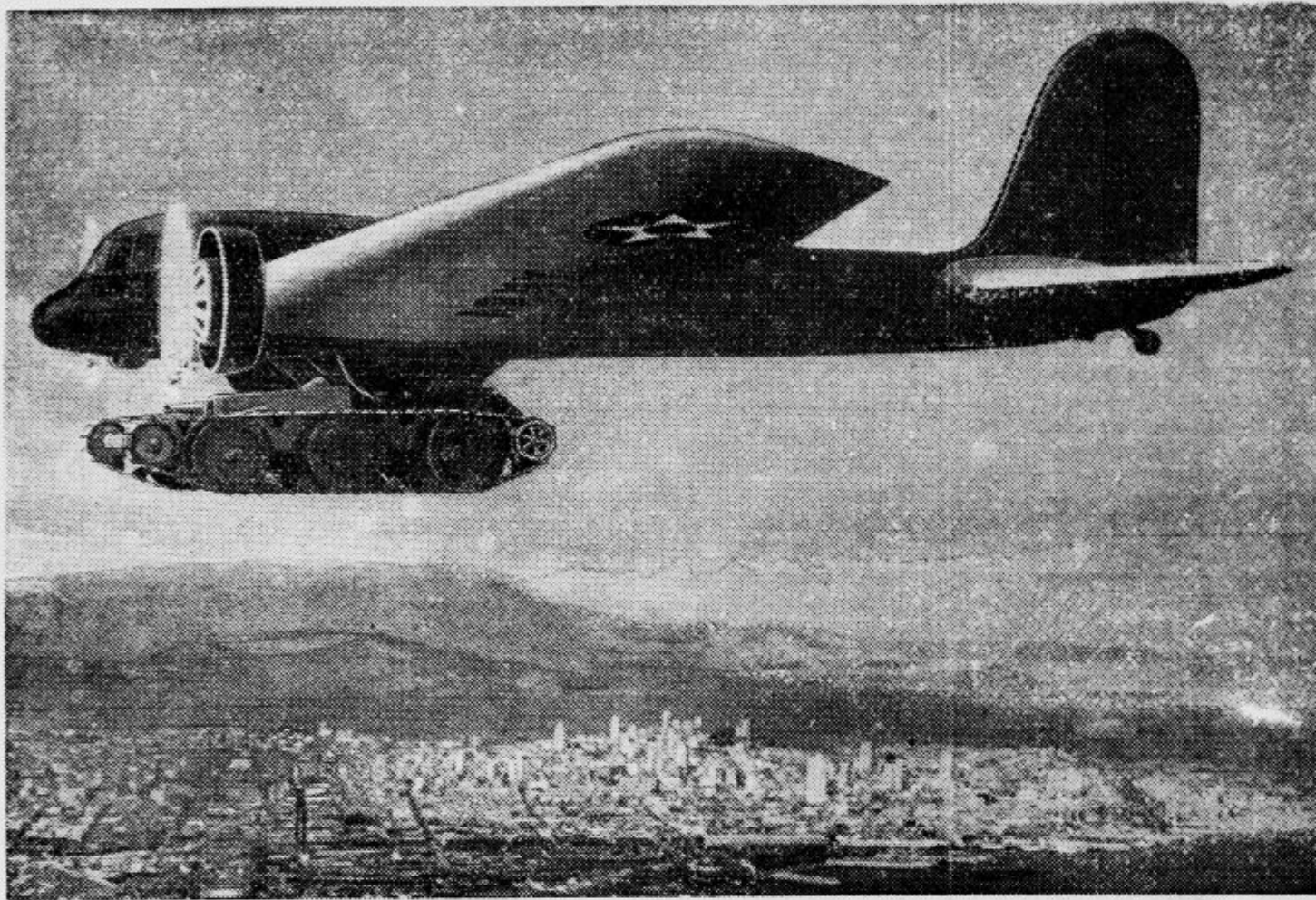
pomeni teh 41 bilijonov kilometrov. Pomagati si mora indirektno, s primerjavo. In ta nam pove, da je Alfa v Centavru n. pr. 270.000krat dlje, nego znaša razdalja od zemlje do našega sonca, ali pa še bolj nazorno: moderen topovski izstrelek, bi potreboval z nespremenjeno brzino od zemlje do sonca kakšnih devet let, od zemlje do Alfe pa okroglo dva in pol milijona let! Svetlobni žarek, ki opravi v sekundi, kakor znano, okrog 300.000 km, bi potreboval do tja nič manj nego 4 in tretjino leta!

Besselova ugotovitev je veljala dolgo časa, toda poznejša opazovanja so dognala, da ima Alfa v Centavru majhno pospremo sonce, ki kroži okrog nje in prihaja zato našemu osončju še bližje. V času največje bližine je namreč »samo« 37 bilijonov kilometrov daleč. Pred nekoliko leti pa je prof. Ross s čičaške zvezdarne odkril v Raku silno majhno zvezdico 13. reda, o kateri se je izkazalo, da nam je še za dva bili-

jona kilometrov bližja. Svetlobni žarek ne rabi od nje do nas niti štiri leta. Za nas je seveda to še vedno nedosegljivo ogromna daljava.

Obe zvezdi, ki sta nam po dosedanjih ugotovitvah najbližji, Alfina spremljevalka (imenuje se po svojem odkritelju Inesova zvezda) in zvezda v Raku se odlikujeta po tem, da spadata po svetlobnosti med pritlikavce. Naše sonce spada s svojo svetlobnostjo 4 kvadrilijonov svetelneke med zvezde srednjega reda, toda Inesova in Rossova zvezda ne dajeta niti tisočinke te svetlobe. S svojimi »revnimi« trilijoni svetelneke svetlobne lestvice, ki stoji na njenem vrhu zvezda Sigma Doradus s 300.000-krat večjo svetlobno silo od svetlobe našega sonca. A celo obe pritlikavki sta orjakini proti zvezdici, ki nosi v zvezdnih katalogih ime Wolf 359 in ki žari 50.000-krat slabotneje od našega sonca.

Leteči tanki — orožje bodoče vojne

Neprijatelji miru se z vsemi silami pripravljajo na bodoče oborožene konflikte. Tudi Amerika, ki toliko govori o svoji nevtralnosti, je začela izdelovati leteče tanke, t. j. letala, ki prenašajo po zraku tanke, ki se pri pristanku lahko položijo za sovražnimi linijami na zemljo, da napadejo neprijatelja za hrbtom

Armade brez želodca

Trije vozovi hrane — dovolj za teden dni in tisoč mož

Napoleon je izrekel besedo, da »armade korakajo s svojim želodcem«, toda abesinske armade prav gotovo ne spadajo mednje. Neguševe čete morajo vztrajati skoraj brez živeža. Ko so jih pošiljali na fronto, so jemali vojski le toliko živeža s seboj, kolikor bi ga za enako močne evropske čete zadostovalo komaj za teden dni. Vsak mož je nosil s seboj petlitrsko vrečo posušenega abesinskega graha (kumbre), dalje manjšo vrečo s posušenimi mesnimi kockami, neko število neznačnih, trdo prepečenih krušnih kroglic in pest železnih racij. To pa je bil proviant za šest mesecev... Če je bilo med potjo malo povečati to zalogo z govedji in ovčami, tem bolje. Toda nihče ni računal s tem, kajti v krajih, ki jih je že prej prekoralaka kakšna armada, so kmetje poskrili vse, kar je bilo za pod zobe.

Tako so živele čete na fronti od pesti hrane vsak dan. Seveda pa Abesinci tudi doma niso navajeni jesti več, a navzlic temu so sposobni preplezati gorovja, preplavati reke, korakati skozi goščave in lavne puščave — na zadnje pa boriti se še do grenkega konca. V Ogadenu, kjer so skušali nas Nasibu in drugi naprednejši poveljniki ohraniti železne racije nedotaknjene, smatrajo tri voze provianta na teden za bogato zalogo za — tisoč mož. A tudi ta malenkost je bila »več, nego je mogel premagati na novo ustvarjeni abesinski tren, ki deluje še zelo redko. V Doulu se je moral ras Desta prepričati, kako nezanesljivo deluje ta tren. Imel je 3500 mož na fronti — drugi so mu bili zbežali

Usmrčenje Hauptmanna

Iz Trentona poročajo, da bodo Riharda Hauptmanna usmrtili 3. aprila. Razburjenje zaradi justifikacije, ki je bilo še pred nekaj meseci v Ameriki zelo veliko, se je v zadnjem času zelo pogoje.

Ni idealnejšega

sredstva za otroke,

STAREJŠE LJUDI IN REKONVALESCENTE (po operaciji, porodu, gripi itd.) KOT JE

Radenska
prirodna
mineralna voda

ONA S SRCEM
s sadnimi sokovi, malino, limono, vročim mlekom i. sl.

Radenska je NAJBOGATEJŠA naša voda po raznolikosti zdravilnih sestavin (jod, litij, kalcij, brom, fosfat, mangan itd.) — Slehernemu bo kakaj njena sestavina sigurno dobrodošla!

Iz zgodovine poljubovanja

Od dvorne dame Franca I. do Grete Garbo

V Parizu imajo čudnega moža, ki sedi že mesece in mesece nad raziskovanjem zgodovine poljuba, njegovega izvora, njegovih mnogih vrst. Nekoč, pravi ta mož, so se poljubovali samo moški in njih poljub ni bil nič drugega nego oblika pozdrava. Tako je poljubil Judež Kristusa in ga je izdal.

Toda v starih časih so si v pozdrav poljubovali samo brade, roke, lase, prsi itd., ust pa ne. Moški so poljubovali samo moške, ženske samo ženske. Šele v srednjem veku se je pojavila navada, da se moški in ženske medsebojno poljubovali, vendar samo javno in zelo svečano, kajti to je bila častitljiva ceremonija. In poljub je veljal tudi le rokam. Pravo poljubovanje se je pojavilo menda šele na dvoru francoskega kralja Franca I. Vemo, da je bil ta Franc eleganten, življenja vesel gospod, ki je ljubil nešteto žensk, vemo, da si je omislil prav ljubezenska gnezda in da je bilo na njegovem dvoru zelo razposajeno. Poljub je bil na zunaj sicer še vedno akt svečanega dvornega ceremonijala, toda če sta se znašla sedaj kakšen kavalir in kakšna dama sama, sta se poljubovali tudi proti ceremonijalu in na usta, na prsi, na nase, na uho, na vrat, kjer je bilo peč prijetno.

Dolgo pa so bili takšni poljubi privileg gospode v Louvru in le polagoma so se širili tudi na druge dvore. Ljudstvo ni hotelo o pariškem poljubovanju sprva nič slišati, smatralo ga je za znak dekadence

RUSKI PREGOVORI

Vsako lojevko imajo za stearinovo svečo.

Sklempaj po zlati harfi in našel boš ti, soč poslušalec, ki bodo vsi tvojo igro imenovali prekrasno.

Z ukradeno puško je tudi mogoče streljati.

V zlatem rublju je mnogo prepričevalne sile.

Ni vsaka riba jeseter.

Če je noč samo za malenkost daljši, ga bodo kmalu prištevili med sablje.

Ni vsak mornar, ki ob morju živi.

Dober trgovec prodaja slanikove tikre za kavjar.

Če zna kramar dobro odpirati usta in kupovalec oči, bo obema pomagano.

Lisici ne rabi samo zvijača, temveč tudi zob.

Marsikakšen ženski jenzik je že odrezal možko glavo.

Peščena ura

Kje je začetek duha, kje konec gmote?

Slavni 75letni belgijski pesnik in filozof Maurice Maeterlinck je izdal v francoskem jeziku delo pod naslovom »Peščena ura«, ki vsebuje poglede v neznan, razmišljanja in elementarna vprašanja starostne modrosti. Med drugim bereš tam naslednje stavke:

Če bi človeku uspelo, da bi si življenje podajal do konca sveta, ali bi se približal bogu? Ali bi ga bolje razumel ali še manj?

Kaj dela moj pes? Prespi tri četrtine svojega življenja, da bi pozabil na to, da

živi in se bliža smrti. Ali je to vzgled za nauk?

Ker mrtveci ničesar ne povedo, se ne dvigajo, ne zapuščajo svojega pokopališča — ali so zadovoljni, ali pa so drugje, ali pa ne eksistirajo več? Na vsak način ni več nobene bolesti, nobenega kesanja, nobene nesreče v grobovih. Nič ni tam nego to, kar polagamo vanje.

Ali je smisel vsega v doumetju, da ničesar ne vemo, da ne bomo nikoli ničesar vedeli in da je vse to, kar moremo vedeti? In vedno znova: kje se začne duh, kje se končuje gmota?

Tudi lepota gre skozi želodec

Važna pravila za ženski svet

Ne samo ljubezen, često tudi lepota gre skozi želodec.

Danes vemo zagotovo, da je velik del motenj na koži, ki kvarijo človekovo zunanjost, v zvezi s presnovo. V takšnih primerih se razume samo po sebi, da je mogoče lokalne izraze bolezni odpraviti ali vsaj omiliti s primerno hrano.

Kakšna moderna lepota si n. pr. privoči majoneze. Kakor mnoge ženske trpi tudi ona za žolčnimi kamni in se mora pokoriti za to dietetično napako z zlatenico. Uspeh: za nekoliko tednov ne more v drniti.

Pri osebah, ki jim želodec ne deluje v redu, dobi koža pogostoma rumenkasto-bledo barvo, postane suha in krhka. Po obilnem uživanju paradižnikov postane koža »tako tako pogostoma rumena, po korenju rdečkasta. Tako tudi po »uživanju« oranžnih lupin.

Ena izmed najobčajnejših kožnih bolezni je žara osipa (urticaria), ki jo spremlja neznosno srbenje. V večini primerov je v zvezi z abnormnimi razkroji v črevesju. Mnogi ljudje trpijo za preobčutljivostjo (idiosinkrazijo) za določene snovi. Po jagodah, rakih, ribah, jajcih itd., a

tudi po raznih zdravilih, kakor po antipirinu, jodu, bromu, dobe kožne izpuščaje. Kronični izpuščaji po obrazu in rokah izvirajo lahko iz motenj v presnovi. Včasih nedostajajo želodcu solne kisline. Celo luskači lišaj (psorijazo) spravljajo v zvezi z motnjami presnove in priporočajo zopet njega želodčno dieto, da se prepreči ponovitev.

Moderna raziskovanja so pokazala, da je človek lahko preobčutljiv za vsak živež, n. pr. za jabolka, ananase, banane, m. mangarino, vino, citrone, dršave, gobe, sladkor, čebulo itd. itd. Seveda sledijo potem večje ali manjše motnje v lepoti kože.

Kdor trpi za ogrci, se mora, kakor znano, čuvati ostrih začimb, pikantnih, točnih in kislih jedi. Pri mladih dekletih gre dejansko velik del lepote skozi želodec. Nič manj pa ne pri starejših letnikih. V primeru kroničnih kožnih motenj je tedaj potrebno, da preiščemo med drugim presnovo. Čeprav se takšne motnje v splošnem zdravilo lokalno, vendar je treba računati z važnimi zvezami med dieto in kozmetiko.

K lepoti spada tudi linija. Zavrzanje tulčavosti s primerno dieto je končno tudi del kozmetike, ki gre skozi želodec.

Vrt dinozavrov

Calgary pred 50 milijoni let

Zoološka družba v Calgaryju v Zedinjenih državah hoče osnovati kot edinstveno turistično atrakcijo v svojem kraju »Vrt dinozavrov«, ki naj bi do najmanjših podrobnosti pokazal okolico tega mesta. Kakršna je bila pred 50 milijoni let — tako, kakor si jo učenjaki predstavljajo na podlagi starih najdb. Vrt bi bil gosta džungla s posnetki rastlin in živali iz tistega davnega časa, med živalmi bi imelo glavno ulogo nič manj

nego 40 ogromnih dinozavrov, med katerimi bi nekateri merili tudi do 30 m v dolžino. Marsikakega obiskovalca bo pač obšla groza, ko bo stopal po tem svojevrstnem naravnem parku in bo zagledal pred seboj nenadoma grozotno, da najmanjše pičice po naravi posneto postavbo takšnega predpotopnega velikana. Pri ureditvi calgarijskega vrta so naprosili za sodelovanje vodilne paleontologe Zedinjenih držav in Kanade.

Poceni življenje v Addis Abebi

Kako žive Evropei v abesinski prestolnici

Neka Dunajčanka, ki prebiva s svojim možem, bančnim uradnikom, v Adis Abebi, poroča v nekem pismu:

»Stanujemo v majhni vili s samo štirimi sobami, imerno pa nič manj nego deset črnih služabnikov: kuharja, kuharskega vajenca, dve slugi, vrtnarja, šoferja, majhnega dečka sla in za oskrbovanje psov, končno še služabnika z oslom za dovažanje vode. S svojimi 120 abesinskimi besedami se prav dobro razumem z njimi.

Pri nas cvete in poganja narava vse leto. Vedno imamo 15 do 25 stopinj Celzija. Snega ne poznamo. Med 70 visokimi evkalipti in 30 m visokimi kaktusami cvetijo vse leto vijolice, metelice, vrtnice, nageljni, vmes pa so ciprese, mimoze in divje banane. Življenje je tu neverjetno poceni. Krasen piščanec stane (preračunano v jugoslovansko valuto) 4 Din, divja raca ali gos pa ne dosti več. Za 16 Din dobiš 80 jajc in kilogram izvrstne kave ne stane več nego 2 Din.

Raj na zemlji za 15.000 frankov

Vana-Vana na Tahitskem otočju

Za enotno ceno 15.000 frankov obljublja francoski socialni reformator Maurice Alard, ki je kupil v bližini Tahitija otok Vana-Vana, ljudem raj na zemlji. Na ta otok se lahko preseli vsakdo, ki se izkaže z zdravniškim izpričevalom in resnimi referencami. Za vsako družino mora družinski poglavar založiti takoj 15.000 frankov, nakar lahko stopi na Vana-Vano. Alard trdi, da je tam podnebje izredno ugodno, narava lepa in življenje lahko. Ne samo sadeži in divjačina, tudi biserne

skoljke spadajo k inventarju rajskega otoka. Ladijska proga veže otok dvakrat na mesec s Havajem. Velja pa huda izjema: samci se na otok ne smejo priseliti.

PRANJE JE NAJTEŽJE DELO GOSPODINJ.

HUBERTUS

MILO VAM TO DELO OLAJŠA. OBILNA PENA ODPRAVI Z MALO TRUDA VSO NESNAGO IZ PERILA.

ANEKDOTA

Demosten je vzkliknil nekoč Fokionu: »Tebe bodo Atenci še umorili.«
»Da, če bodo ponoreli, je odvrnil Fokion, »tebe pa, če pridejo k pameti.«

VSAK DAN ENA

»Priatelj, tukaj ne morete ležati! Vstane in pojdite domov!«
»Oprostite, stražnik, vi ste napačno orientirani. Jaz namreč prav lahko tukaj ležim, ne morem pa vstati, niti oditi oddol.«
(Politikenc)

Lev in svetilničar

Za kulisami nekega londonskega varietéja so se odigrali razburljivi prizori. Svetilničar tega varietéja Jack Barrow je delal v bližini neke leve kletke, ko ga je nenadoma napadel eden izmed levov s svojimi šapami skozi omrežje in ga težko poškodoval. Šele čez četrt ure je krotilec uspelo, da je delavca rešil iz levjih krempljev. Barrow je moral za dolgo časa v bolnišnico.

Nova spomlad —

nova obleka!

Gotovo najlepše vzorce blaga za obleke in plašče za gospode, a tudi po najnižjih cenah je dobiti pri

DRAGO-SCHWAB

LJUBLJANA, ALEKSANDROVA CESTA

po povratku iz študijskega potovanja zopet redno sprejema
Svoje **ELEGANTNE MODELE**
bo prikazal na veliki pomladni modni reviji v Kazini.

S P O R T

Tretji planiški praznik

Vse je pripravljeno za veliko skakalno prireditev — Vreme je naklonjeno prirediteljem — Pričakuje se velik poset

Planica, 14. marca.

Dolina skakalnic je pričakala tretjo reprizo velike skakalne revije. Ze Kranjska gora in Podkoren, najbolj po seveda idilične Ratače in razkošna domova Ilirije ter veličastna naprava pod Ponco so se odeli v praznično obleko. Vsa poslopja so razobesila zastave, po cestah pa so postavljene slavočoke. Na križiščih in prehodih je vse opremljeno z opozorili za jutrišnji dotok. Od ure do ure se množijo gostje, sedaj po večini iz daljnega juga, ki so zaradi sigurnosti odšli na pot še pred posebnimi vlaki.

Vreme je krasno.

Vremenske razmere so se uravnale po želji prirediteljev. Dočim je zadnje dva dni nebo neumljivo rosilo mokroto, so se davi vremenarji usmili tišočev tihih navijačev in s severa je potegnil svež veter, ki je razgalil nizke megle in razprostrl nad dolino Planice sinji nebesni svod. Inž. Bloudek in njegovi sodružniki so spet prišli za delo in ob 14. je bila skakalnica zopet dobra.

Zadnji trening.

Zadnji trening po 15. uri žal ni prinesel najboljšega, ker se je skakalnica zaradi nižje temperature po vrhu strdila in so morali skoke po devetih poizkusih in po 30. minutah ustaviti. Zato bodo dovolili prireditelji poizkusne skoke jutri pred uradnim začetkom.

Cross - country prvenstvo Ljubljane, ki bi se imelo vršiti danes je preloženo na četrtek 19. t. m. ob isti uri in na istem kraju. To obvestilo velja za vse tekmovalce kakor tudi za sodniški zbor, ki ostane za četrtek isti.

Turistično-sportni odbor za dvig lahke atletike in pripravo atletov za olimpiado. V ponedeljek ob 20. odhoda seja pri Slamiču: Vabljeni gg. Kormavner, Sanein, Polajnar, Grünfeld, Campa, Miklavc, Beranek: poziva se SK Slovan, da pošlje svojega delegata.

Odbor za izvedbo lakoatletskih dvomatchev Ljubljana po seji Turistično-sportnega odbora se vrši v ponedeljek pri Slamiču važna odhoda seja. Poleg gg. Kormavner, Sanein, Polajnar in Grünfeld se vabijo klubi Planina, Sloga, Korotan, Jadran in Slovan, da pošljejo delegata na sejo zaradi konstituiranja novega odbora.

GZSP na Jesenicah razpisuje za 19. t. m. svoje mladinsko prvenstvo v teku. Prvenstvo se bo vršilo v Radovni v izvedbi SK Dobje-Mojstrana. Prijave sprejema SK Dobje-Mojstrana. Zbranje startnih števil ob 7.30 v hotelu Triglav v Mojstranu. Prijavljeni za Jesenice in iz ostalih krajev naj se poslužijo vlaka, ki pride v Mojstrano ob 6.59. Ob 8. skupen odhod z pred hotela Triglav na start točno ob 10. pred hišo vodnika Rekarja v Radovni, cilj istotam. Tekmuje se po razredih, in sicer od 9 do 12 let, dolžina proge 1 km, od 12 do 14 let 2 km, od 14 do 16 let 4 km, od 16 do 18 let 7 km. Razglasitev rezultatov ob 16. v hotelu Triglav. V slučaju slabega vremena se tekmovalstvo preloži na poznejši termin v Krmo. Gledalci se lahko poslužijo vlaka, ki pride v Mojstrano ob 9.45.

Zeleznica: Atletik. Danes ob 15.45 se bo pričela pri »Skalni-kletci« v Celju pod-savezna prvenstvena tekma med mariborskimi Zeleznikarjem in celjskimi Atletiki. Če bo Atletikom tudi danes uspela zmaga, bodo imeli zelo resne izgleda, da si priborijo prvo mesto na tabeli. Tekmo bo vodil g. Lukežič iz Ljubljane.

Občni zbor SKP se je vršil te dni pod predsedstvom g. inž. Celottija. Iz poročil, ki so jih podali funkcionarji, izhaja, da se zelo lepo razvija. Klub šteje trenutno 141 aktivnih, 164 podpornih članov, 1 častne-

Rezultati treninga

Podrobni rezultati današnjega treninga so: Nošak 75, Pribošek 65, oba prav lepo. Švicar Lasseur 69. Norvežan Uiland 68, Avstrijec Bradl 70, Švicar Kainersdorfer 60 s padcem. Oedegard 75, Birger Ruud 93 s padcem, Avstrijec Rieger 74 s padcem.

Vsi Norvežani bodo skakali

Mimogrede bodi omenjeno, da se glede starta Norvežanov zopet širijo razne verzije, ki jih deloma podkrepjujejo tajinstveni telefonski razgovori z Oslom, deloma razni spreminevalni predlogi norveške ekipe, ki se nekam uporno brani rekordnih daljav nad 80 metrov. Zd se, da je oboje v zvezi in da gre prav v bistvu slednjič za tisti davni spor glede mamutskih skakalnic, katerih razvoju pač severnjaki s pomočjo Fise za hrbtom niso naklonjeni, bržkone vse dotlej, dokler ne bodo imeli sami takšnih naprav. Neglede na vse to pa je start vseh Norvežanov za jutri zagotovljen.

Planica čaka

Vsa znamenja kažejo, da bo Planica jutri doživela svoj tretji praznik na svoji ogromni skakalnici. Zunanji okvir je prirejen, kar in kolikor se je le dalo. Za sportni užitek pa bo preskrbela garda izborna razpoloženi skakačev. Pridite torej! Planica čaka na vas in za vami svojega tretjega zmagovalca!

ga predsednika in 4 častne člane. Klub je imel v preteklem letu 26 tekem s I. moštvo, 8 prvenstvenih tekem, 15 prijateljskih ter dve podsavezni tekmi. V celoti je znašal rezultat vseh tekem 79 : 77 v prid SKP Klub ima za tekme na razpolago štiri moštva. Klub goji med drugim tudi zimski sport, lahko atletiko in hazeno. Pri volitvah je bil ponovno izvoljen za predsednika g. inž. Celotti, za nogometno, sekcijo g. Pogačnik in Omulec, za lakoatletiko g. O. Zamuda in Beranek, za hazeno g. Naveršnik, za zimsko sekcijo g. Führtner, za tenis g. Kamenšak.

Tempo današnjega časa zahteva odpornih živcev, zdravega srca in mladostnega izgleda. — CIMEAN kopalne tablete so izbrano sredstvo na tej poti.

SK Reka. Danes ob 13.30 morajo biti na igrišču rezerva, juniorji in I. moštvo. Rezerva komb. juniorji igrajo z rezervno Svobode ob 14., I. moštvo ob 15.30 s I. moštvo Svobode.

ZSK Hermes (nogometna sekcija). Danes ob 15. naprej trening vseh igračev na igrišču.

SK Slovan. Danes ob 15. igra I. moštvo trening-tekmo z Grafiko.

SK Slavija. Občni zbor kluba, je zaradi tehničnih ovir preložen. Moštvo, določeno za trening tekmo z Jadranom, naj bo ob 14.30 na Jadranu, Kolesarji.

STK Moste (nog. sek.) Danes ob 13.30 morajo biti na igrišču v Mostah — vsi igralci rezerve. Tekma s SK Ljubljano. Ob 14.30 pa I. moštvo. V sredo ob 20. članski sestanek za vse igralce pri Bajcu.

V Triglavskem pogorju so oskrbovani Triglavski dom na Kredarici, Staničeva koča in koča pri Triglavskih jezerih. Snežne prilike so izborne. Smučarji-planinci imajo sedaj priliko, da se poskušajo na visokogorskih smučiščih. Na Kredarici je stalna smučarska šola, katero vodi g. Stopar, član slovenske ekipe na olimpijadi v Ga-Pa. Od 22. do 29. marca priredi SPD prvi turni tečaj pod vodstvom g. Kvedra od Mojstrane preko Staničeve koče, Kredarice, čez Velo Polje, mimo koče pri Triglavskih jezerih, čez Kal in Lanševico na Planino na Kraju, pod skrbno na Vo-gel ter čez Rodico na Črno Prst do Orož-nove koče, odkoder je sestop v Bohinjko B'strico. Podrobne informacije dobite v pi-sarni SPD v Ljubljani, Aleksandrova cesta 4.

Švicarske planinske filme po predvajala SPD v Ljubljani v torek 17. t. m. ob 20. v dvorani Delavske zbornice. Filme je dal na razpolago švicarski konzulat v Zagrebu. Razen pokrajinskih filmov iz Wallisa ter ostalih švicarskih Alp bo film pokazal šolo švicarskih gorskih vodnikov. Prireditelj je poučnega značaja. Vstopnine ni, Vabljeni so vsi planinci.

Sokolstvo

Šmartno potrebuje sokolski dom

Šmartno, marca

V našem kraju, ki je med najlepšimi v vsem Zasavju, imamo že več let lastno Sokolsko društvo, ki se je nastalo iz matičnega društva litjskega. Šmarski Sokol je med tukajšnjimi vodilnimi in najbolj marljivimi prosvetnimi organizacijami. Nujno pa rabimo nove, obsežnejše prostore.

Edini smo si, da moramo čim prej dvigniti našemu Sokolu nepotreben krov. Imamo že lastno zemljišče, ki meri 4500 kvadratnih metrov in je na najlepšem prostoru na Uštiu. Ta prostor uporabljamo že za javne nastope in vodi nanj dohod s ceste, ki pripelja potnike iz Litije preko Dobrave. Telovališče leži na solnčnem in zračnem prostoru in je od tu prav lep pogled na vse Šmartno. Na telovališču smo že uredili kanalizacijo in električno napeljavo. Za gradnjo imamo pripravljenega že tudi nekaj materiala in sicer 65 kubičnih metrov kamena in 65.000 opeke, ki smo jo kupili poceni, ko so pred leti podirali litjsko topilnico. Naš odbor je uredil že tudi vse potrebne formalnosti in je dal izdelati gradbene načrte, ki jih je naša sokolska župa že odobrila.

Požrtvovalni domačini bodo darovali stavbni les, in nekaj drugega materiala. Takisto bodo sodelovali tudi s ku'ukom in brezplačnimi vozniki. Šmarska dolina, ki nima nobenega pomembnejšega dohodka ali industrije večjega obsega, bo sicer sama težko zmogla vsa denarna bremena, zato je dolžnost vse naše napredne sokolske javnosti, da prispejemo k pomoči Šmarčanom, da si čim prej zgradi sokolski dom.

Prepričani smo, da bo vsa javnost razumela apel predstavnikov naše šmarske doline in omogočila s prispevki gradnjo. — Pod krovom novega Sokolskega doma bodo našli zavetje Sokoli in pevci Šmarskega »Zvonca«, ki je znan daleč naokrog, telovalnica in ostali prostori pa bodo na razpolago tudi šmarski osnovni šoli ter vsem drugim naprednim društvom in organizacijam.

Uspehi jeseniških Sokolov pri smučarskih tekmah na Češkoslovaškem. O teh tekmah smo že poročali, a zavojo točnosti naj v naslednjem navedemo točne podatke iz uradnega seznama. Tekme za smučarsko prvenstvo ČOS in SSS so bile od 20. do 24. februarja v Pustevnah. Med tekmovalci so bili štirje bratje z Jesenic: Slavko Urban, Vinko Kozjek, Cvišemberger Adolf in Zupan Ivan. Urban je dosegel prvo mesto v smučskih likih, četrto mesto v smuku in drugo mesto v sestavljenju tekem. Kozjek 21. mesto med 75 tekmovalci v teku na 28 km, 10. mesto v smuku med 58 tekmovalci in 7. mesto v sestavljeni tekmi med 20 tekmovalci. Cvišemberger prvo mesto v smučskih likih tretjega razreda (pet tekmovalcev) 2. mesto v smuku tretjega razreda in 4. mesto v teku na 10 km (17 tekmovalcev). Zupan je zasedel prvo mesto v prostih skokih prvega razreda in 4. mesto v sestavljeni tekmi. Na pozdravnem večeru v Sokolskem domu na Jesenicah sta jim v imenu društvene uprave in prednjskega zbora izrekla br. dr. Rekar in br. Matija Sušnik iskreno zahvalo.

30-letnica sokoljskega Sokola bomo praznovali letos. Prvi slavnostni prireditelj bosta glasbeno-pevski večer 19. aprila, ki bo nekaka revija sokolske delovnosti na glasbenem področju, teden dni pozneje pa bo dramski večer z uprizoritvijo ene izmed naših narodnih iger. Glavni zletni dan bo 5. julija združen z velikim sokolskim nastopom in otvoritvijo letnega telovališča v Puštalu. V sokolski družini se za slavnostne dneve vrše že velike priprave, da bo potek 30-letnice čim lepši.

Plavalni tečaj Sokolske župe Ljubljane. Načelnikstvo Sokolske župe Ljubljane razpisuje župni plavalni tečaj, ki bo od vključno 23. do 28. marca v zimskem kopališču SK Ilirije. V tečaj bo sprejetih po 15 članov in 15 članic. Prijave za tečaj naj pošljejo društva župnemu načelnstvu do 18. t. m. Podrobnosti o tečaju so razvidne iz župne okrožnice. Zdravo! Načelnstvo.

Iz slovenskega Sokolstva

Koliko pripadnikov ima sedaj slovensko Sokolstvo, utegne marsikateri Sokol zanemati. Kakor vemo družji Zveza Slovenskega Sokolstva slednje sokolske zveze: Češkoslovensko Obec Sokolsko, ki ima 746.878 pripadnikov, dalje bolgarske Junake, katerih je okroglo 45.000, Jugoslovensko Sokolstvo s 356.630 pripadniki, poljsko Sokolstvo s 59.713 pripadniki ter končno rusko Sokolstvo, združeno v svojo zvezo, ki šteje okroglo 6000 oseb. Skupaj bi torej lahko trdili, da šteje slovensko Sokolstvo okroglo 1 in 1/4 milijona nacionalno zavednih ljudi vseh poklicev, raznih slovenskih narodnosti, brez ozira na vero in spol. Izmed njih je preko 700.000 deležnih telesne in moralne vzgoje po Tyrševih sokolskih naukih.

Tiskovni odtis ČOS je izdal lani 293 številni vesti za časopise. Skoraj dve tretjini so bili obveščeni dnevniki o najvažnejših dogodkih v Sokolstvu. Za pokrajinski tedenski tisk je ČOS izdajala posebna poročila. Isti odtis je izdajala mesečno vsa važnejša poročila za župne vestnike ter za vse poročevalce o sokolskem tisku, Češkoslovensko Sokolstvo se dobro zaveda, kako velikega pomena je zanj dnevni tisk, zato se resno potrudil, da je časopisje vedno čimprej preskrbljeno s sokolskim štivom.

Organizacija sokolskih godb v ČOS. Poznamo jo, da imajo društva ČOS mnogo dobrih godb. Sedaj nameravajo urediti sodelovanje, prodajo not in notranjo ureditev godbenih zborov. ČOS bo izdelala vse potrebne organizacijske načrte ter jih poslala župam v presojo.

Tudi v Sofiji kaže češkoslovaški Sokol veliko delavnost. Tamkaj so si Čehoslovaci postavili velik Narodni dom in uredili svojemu sokolskemu društvu dobro opremljeno telovalnico. Pred kratkim je društvo naredilo lepo uspešno telovalno akademijo, kjer je nastopilo 23 članov in 20 članic v raznih ločkah. Po vzorno prikazani telovadnici članov in članic na orodju in prostih vajah so telovadke zapeli tudi nekaj čeških in

slovaških pesmic ter tako veselo zaključili uspehi telovadni spored. Nastopu je prisostvoval tudi češkoslovaški poslanik v Sofiji br. dr. Maksa v družbi nekaterih drugih poslaničev.

Zanimanje za sokolsko delo v Rusiji. Poročali smo že o obisku ruskih novinar-

Kako so ponarejali petdesetdinarske kovance

Beograjski listi objavljajo sedaj obširna poročila o svojevratni aferi, ki so jo pred par dnevi, kakor smo že na kratko poročali, odkrili v beograjski »Kovnici d. d. e. k. i. je svoječasno za državo izdelala 50-dinarske kovance domače izdaje. Del teh kovancev je bil, kakor znano, izdelan v angleški državni kovnici.

Kakor posnemamo po poročilih beograjskih listov, so oblasti docela slučajno prišle na sled tej aferi, še predno je lastnik tega podjetja, Milivoje Bošković s svojimi pomagači celo državo preplaval s ponarejenimi petdesetaki. Oblasti so sicer že delj časa dobivale razne prijave, da v »Kovnici« ni vse v redu, vendar pa sprva nihče ni mogel verjeti, da bi se ponarejal denar v istem podjetju, ki je nedavno kovalo denar za državo. Ko pa so se prijave vendar le vedno bolj množile, je policija 5. marca zvečer tik ob zaključku dela obkrožila podjetje »Kovnice« ter izvršila preiskavo. V posloppu so bili tedaj samo še direktor Milivoje Bošković in njegov sluga Dušan Gombarevič. Policija je zahtevala Boškovića v njegovi prisarni. Bel je nad tem nenadnim posetom policije silno presenečen. Par minut sploh ni mogel niti spregovoriti. Naposled se je znešel in smeje je izjavil, da pač nihče ne bo mislil, da bi bil on falsifikator. Saj mu to pri njegovem bogastvu niti ni potrebno. Policija pa se seveda ni zadovoljila s tako izjavo, marveč je ne glede na to izvršila podrobno hišno preiskavo. Policijski organi so pregledali vsak posamezni stroj, vsak kotiček, a našli niso nikjer nič. Le v nekem temnem kotu je stal nekam zaprašen stroj za kovanje denarja z modelom petdesetakov s likom kralja Aleksandra. To je sum v veliki meri povečalo.

Skrivnost trezora

Podja policijskega oddelka je naposled stopil k telefonu in obvestil svoje predpostavljene o rezultatu hišne preiskave. Ta trenutek je izkoristil Bošković, ki je dotlej mirno sedel pri svoji pisalni mizi, planil pokonci in s treskom zaloputnil velika železna vrata, ki vodijo k trezorom. Ta postopek Boškovića je napotil policijsko preiskavo v novo smer. Policijski organi so takoj zasumili, da se najbrže v trezorih skriva to, kar iščejo. Zahtevali so od Boškovića, naj vrata takoj zopet odpre. Bošković pa je okleval. Naposled je pristopil v vratom in začel vrteti razna kolesca, ki uravnavaajo zapah. Vrata se seveda niso odprla in Bošković je izjavil, da jih ne more odpreti, ker je pozabil šifro ključavnice. Vse grožnje in prošnje Boškovića niso pripravile do tega, da bi se »pomnil« šifre. Ko so končno uvideli, da se Bošković neče udati, so zapečatili prostore ter Boškovića odvedli na policijsko upravo. Tam so ga vso noč zasliševali. Bošković je trdovratno zanikal vsako kaznivo dejanje.

Naslednjega dne je policija z Boškovićem zopet odšla v prostore »Kovnice«, toda Bošković se nikakor ni mogel spomniti šifre, da bi odprl trezor. Nič ni pomagalo. Policija se je naposled odločila, da trezor odpre s silo. Pozvala je nekega ključavničarja, ki se razume na tak posel, toda ključavničarja Boškovićevega trezora je tako komplicirano sestavljena, da je bil ves trud zamanj. Končno so se odločili, da vrata odpre s posebnimi varilnimi aparati. Bošković je vse to mirno opazoval in ni spregovoril niti besede, šele, ko so prinesli in začeli nameščati aparat za avtogeno varenje in je videl, da je vse zaman, je Bošković planil pokonci: Stojte, spomnil sem se šifre! Stopil je k vratom in jih po daljši, zelo komplicirani proceduri brez težave odprl.

Policija je skozi odprta vrata stopila v trezor, to je dokaj veliko sobo, čije tla so bila vsa pokrita z večjimi srebrnimi ploščami in zlatimi kladami. Na eni strani sobe je bila vzdignjena omara in v tej omari je policija našla, kar je iskala. Stori sem veliko neumnost, je tedaj pripomnil Bošković, priznam, da sem delal...

Razkrinkanje

V zidni omari so našli tri velike zavoje falsificiranih petdesetakov, mnogo kovnih pečatov, modele iz mavca, matrice, zlitine. Globoko potrj je stal Bošković pred to omaro. vsako nadaljnje zanikanje ne bi nič več pomagalo.

Policija je vse najdene stvari zaplenila in prepeljala na policijsko upravo. Tu so začeli Boškovića znova zasliševati. Zasliševanje je trajalo globoko v noč. Tedaj se le se je začel klopčati te afero odmotavati in pokazalo se je, na kako rafiniran način je bila vsa stvar izpeljana in kako so izkoristili zaupanje države, zaupanje poštenih ljudi in delavcev in kako se je lahko pridelo do denarja.

Kako so se pripravljali

Četudi je bil Bošković kot direktor absolutni gospodar v Kovnici, ni bilo tako lahko izvesti ta načrt za falsifikacije pet-

jev v Tyrševem domu v Pragi. Od takrat so se pričeli zopet stiki med Rusijo in ČOS. Ti stiki so zaenkrat še rahli, pričakovati je pa, da se bodo poglobili. Po zadnji seji predsedništva ČOS so imeli člani priliko, ogledati si izvršteni ruski film o telesni vzgoji »Vesela mladost«. Ta propagandni trak je lepa sestava iger, orodne telovadbe in prostih vaj ter proste telovadbe in nazorno kaže, kako velik vpliv na razvoj telesa ima sestavno vezbanje.

desetakov. Kmalu potem, ko je Kovnica leta 1932 izdelala za državo petdesetake, si je dal Bošković po modelih iz mavca napraviti lik za kovanje točno po pravih petdesetdinarskih kovancih. Zato je tudi razumljivo, da so bili falsifikati tako dobro izdelani, da bi jih mogel spoznati le strokovnjak. Do sem je izvršil priprave za falsificiranje Bošković sam. Toda to še ni dovolj. Tak model mora iti skozi razne oddelke kovnice, predno se pripravi za izdelovanje denarje. V teh oddelkih pa so bili nameščeni sami pošteni ljudje, ki jim Bošković ni mogel zaupati svoje namere. Toda kmalu je našel izhod. Na eno stran je dal napraviti krajev lik, na drugi strani pa neki poljubni napis. Ko se je delavec zanimal, čemu mu bo to, je Bošković dejal, da se bodo po teh modelih izdelovale neke kolajne za konjske dirke. Ko je bilo to gotovo, je Bošković par mesecev počakal, da ne bi morda delavci kaj zasumili. Čez par mesec je dal izdelati drugi del potrebnih modelov, to je državni grb. Dal je napraviti nov pečat, ki je imel na eni strani grb, na drugi strani pa neko alegorično sliko, predstavljajočo srp, snop žita in dve roki. Delavcem je poljasmeval, da bodo to kolajne za Savez zemljorad-nika...

Glavne priprave so bile s tem končane, toda Bošković je vedel, da sam ne bo mogel izdelovati falsifikatov. Zato je moral iskati primerne pomočnike. Ščasoma je posvetil v svoje načrte knjigovodjo Krsta Djordjevića, inženjerja kovnice Božidara Marjanovića, mehanika Stanislava Pavlič-ka, slugo Dušana Gombarevića in strokov-nega delavca Žika Dobrosavljevića.

Vsako minuto

24 falsifikatov

Ko je bila vsa družba organizirana, se je pričelo kovanje falsifikatov. To so delali seveda še le potem, ko so ostali delavci še odšli. Celo na sam sveti večer so falsifikatorji marljivo delali pozno v noč. Posel je šel naglo od rok. Vsako minuto je stroj za kovanje izdelal 24 koma-dov.

Celo davek je plačal s falsifikati

Bošković sprva ni hotel izdati svojih pomagačev, toda naposled se je tudi tu udal in kmalu so se znešli z njim vred za zamreženimi okni. Po lastni izjavi je Bošković napravil za okrog 300.000 Din ponarejenih kovancev po 50 Din. Večji del teh falsifikatov je policija že našla in v prometu jih je le še malo število. Pri iskanju falsifikatov je policija tudi ugotovila, da je Bošković bil tako drzen, da je s falsifikati plačal celo — davek! S falsifikati je plačeval tudi svoje delavce, ki o tem seveda niso imeli niti pojma. Delavci so pri zaslišanju na policiji izjavili, da jim je zadnje tedne Bošković izplačeval mežjo vedno samo v 50-dinarskih kovancih.

Pozabljene afere

Direktor kovnice Milivoje Bošković je bil v beograjski javnosti zelo znana osebnost. Njegovo bogastvo je zakrilo vse njegove prejšnje afere. Sedaj se zopet pripovedujejo razne njegove afere iz nedavne prošlosti, tako ona s konjem »Oliverom«, s kovanjem državnega denarja še prej, predno je dobil koncesijo in tihotapske afere.

Afera s konjem Oliverom se je odigrala že pred svetovno vojno. V Beogradu so bile prirejene konjske dirke. Bošković je v želji, da dobi za takratne razmere ogromno nagrado v znesku 25.000 dinarjev, prijavil za dirke svojega konja »Olivera«, ki ga je kupil nekje v inozemstvu. Res je dobil prvo nagrado, ali še le pozneje je se je ugotovilo, da ta konj sploh ne bi smel sodelovati pri tej dirki. Ko je prišla afera na dan, je Bošković pobegnil v inozemstvo.

Druga afera je bila zopet s kovanjem denarja. Še predno je »Kovnica« d. d. do-bila koncesijo za kovanje denarja, ga je dal Bošković nakovati že precejšnjo množino ter ga pošiljal na ogled svojim prijateljem in znancem. Policija ga je ovadila, toda Bošković je po svojih zvezah dosegel, da je bilo kazensko postopanje ustavljeno.

Tretja afera se nanaša na tihotapstvo srebra v Avstrijo. Bošković je poslušal iztihatpiti veliko količino srebra, ki ga je nakupil za svojo kovnico. Toda na Dunaju so ga zasačili ter mu zaplenili srebro in avtomobil, Boškovića pa so izpustili, ko je plačal visoko globo.

Vsi aretiranci so bili včeraj izročeni sodišču.

Nevarna epidemija v Kentuckiju

V Harlanu in Cumberlandu v ameriški državi Kentucky se je pojavila epidemija hrbeničnega vnetja. V nekoliko dneh je obolelo že 90 oseb, od katerih je 32 umrlo. Oblasti so prepovedale vsako javno sestajanje ljudi in so zaprle cerkve, šole, kinematografe in gledališča.

Pneu flata

PRODAJALNE

Beograd

Zagreb

Ljubliano

Naša auto in moto pneumatika je brezhibna in sigurna. Delamo na tem da Vam omogočimo dolgo vožnjo za malo denarja. Informacije v vseh, naših prodajalnah.

flata

Najcenejše in
kvalitativno najboljše
hrastove in bukovne

PARKETE

dobavlja in polaga tovarna
REMEC - CO

DUPLICA PRI KAMNIKU
ZELEZNIŠKA IN AVTOPOSTAJA

Oglejte si naše zaloge v tovarni ali v pisarni
Ljubljana, Kersnikova ulica 7, poleg Slamiča

Gospodarstvo

K vprašanju financiranja banovin

V zvezi z odobritvijo banovinskih proračunov je finančni minister že lani ob koncu marca izdal uredbu o banovinskih trošarinah, ki je uvedla takozvane skupne banovinske trošarine, in sicer najprej na riž, kavo, kakao, čaj in kalcijev karbid. Ta uredba določa, da se donos skupnih banovinskih trošarin steka v Državno hipotekarno banko na poseben fond in se nabrani zneski vsaka dva meseca razdelijo na banovine in Beograd po številu prebivalcev na osnovi zadnjega ljudskega štetja. Že lani smo na tem mestu poudarili, da zgolj v načelu ni ugovarjati davčini, ki obremenjuje konsum riža, kave, kakava in čaja, saj je tako davščino deloma z manjšimi davčnimi stopnjami predlagala lani v svojem proračunu baš dravska banovina. Seveda pa so bile te trošarine v proračunu dravske banovine predvidene tako, da se donos trošarine, pobrane v dravski banovini, v celoti steka kot dohodek v banovinsko blaginjo. Sistem, ki ga je lani uvedla uredba po skupnih banovinskih trošarinah, pa je račun za dravsko banovino docela spremenil. Sistem pobiranja skupnih trošarin in razdelitve dohodka na banovine po številu prebivalcev ima namreč za posledico, da znaša donos te davščine v gospodarsko bolj razvitih banovinah mnogo več, nego potem banovine prejmejo iz skupnega fonda. V novem proračunu dravske banovine je kot dohodek od skupnih banovinskih davščin predviden le znesek 25 milijonov Din, do čim se ceni donos teh skupnih banovinskih davščin od konsuma na področju dravske banovine na okrog 6 milijonov Din. Druge manj razvite banovine pa imajo seveda od teh skupnih banovinskih trošarin bistveno večje dohodke, kakor bi jih imele, če bi te trošarine same pobirale na svojem področju. Skratka, sistem skupnih banovinskih trošarin ima za posledico, da gospodarsko bolj razvite banovine prispevajo k izdatkom gospodarsko manj razvitih banovin.

Načelo, da gospodarsko močnejše pokrajine prispevajo za javne izdatke več, nego bi ustrezalo številu prebivalcev, dotične banovine, je gotovo pravilno, kadar gre za skupne državne izdatke. To načelo je v naših državnih finančnih že v taki meri izvedeno, da čujemo ponovno tehtne pomisleke in zahteve po reviziji in cilju dekoncentracije državnih financ, tako da bi se s skupnimi dohodki križi zares le izdatki skupnega značaja, ki se ne dajo deliti po pokrajinah. Zato se nam ne zdi upravičeno prenašati to načelo še na financiranje banovin, kjer je prej veljal princip, da morajo samoupravna telesa najti sredstva za izvrševanje svojih nalog iz davščin, ki jih nosi le prebivalstvo dotičnega samoupravnega telesa. Res je, da manjšo gospodarsko bolj razvite banovine pri enakih davčnih stopnjah relativno večje dohodke, vendar je treba tudi upoštevati, da imajo te banovine znatno mnogo večje naloge in izdatke.

Ta neenakost prihaja še v večji meri od izraza, kadar gre za občinske dohodke, ker je razlika v davčni moči med mestnimi in podeželskimi občinami še mnogo večja. Če bi se n. pr. občinske davščine poenotile in bi stekale v skupni banovinski fond ter bi se potem dohodki razdelili po šte-

vilu prebivalstva v posameznih občinah, potem bi prišli do absurdnega stanja, po katerem bi dobivale mestne občine iz fonda morda le eno desetino onega zneska, ki bi se pobral na področju mestnih občin. Tak sistem bi bil krivičen predvsem zaradi tega, ker so naloge, ki jih imajo vršiti mestne občine, neprimerno večje, nego naloge, ki jih vrše podeželske občine. Krivičnost takega sistema občutimo že praktično pri razdelitvi dohodkov banovinskega bednostnega fonda, kjer dobi n. pr. Ljubljana kot dohodek le neznaten del onega zneska, ki se steka v ta fond iz Ljubljane.

Z novim proračunom za leto 1936/37 se sistem skupnih banovinskih trošarin znatno razširi. Uvajajo se nove skupne banovinske trošarine, in sicer na rezila za brivske aparate, na kavni nadomestek, na octovo kislino in spirtni kis, na vinski kis, na kavstično sodo na amoniakovo sodo, na kristalno sodo in na sodo bikarbono. Finančni zakon pooblašča finančnega ministra, da predvidi pravilnik k temi davščinam. Kakor je podoba, obstoja tendenca, da se sistem skupnih banovinskih trošarin še razširi. Ker pa povzroča razdelitev dohodkov po številu prebivalcev občutna nesorazmerja med zneski, ki ustrezajo obdavčenemu konsumu na področju posameznih banovin in dohodki, ki jih posamezne banovine prejmejo po razdelitvi ključu (številu prebivalstva), bi bilo nujno potrebno, da finančni minister o priliki izdaje pravilnika o teh davščinah revidira razdelilni ključ, tako da bodo pomembne banovine dobivale iz skupnega fonda take dohodke, ki približno ustrezajo obremenitvi konsuma v dotični banovini.

Enaki pomisleki se nam vsiljujejo tudi glede razdelitve novega banovinskega fonda prometnega davka. S tega fonda se bodo poleg običajnih dosedanjih dotacij iz državnega proračuna delile banovinom še posebne dotacije, in sicer tako, da bodo od skupnega zneska 100 milijonov Din na leto dobile vrbaska, primorska, dravska, zetska in moravska banovina 50 milijonov, dravska, savska, dunavska, vardarska, banovina in Beograd pa skupaj 20 milijonov. Teh 20 milijonov pa bo finančno ministrstvo razdelilo po številu prebivalstva. Ker so imele dravska, savska, dunavska in vardarska banovina skupno z Beogradom pri zadnjem ljudskem štetju 8.097.000 prebivalcev, dravska banovina sama pa 1.144.000 prebivalcev, bo dravska banovina dobila samo 14% od vsote 20 milijonov, t. j. 2.800.000 Din. To je razmeroma zelo majhen znesek, če upoštevamo, da znaša delež dravske banovine pri vplačilu prometnega davka okrog 20% in bi dravska banovina morala prav za prav dobiti 20% od skupnega zneska 100 milijonov, t. j. 20 milijonov. V ta stomilijonski fond se bodo namreč stekali povečani dohodki od poslovnega davka, ki se z novim proračunom zviša od 2 na 2,5%, odnosno luk-suznega davka, ki se zviša od 10 na 12%. K povešanju državnih dohodkov poslovnega davka odnosno v fond poslovnega davka dravska banovina mnogo več prispevala, nego bo znašal njen dohodek iz fonda poslovnega davka.

Stanje aktivnih kliringov

Po izkazu Narodne banke od 12. t. m. se je saldo našega kliringa z Nemčijo v poslednjem tednu povečal za 30 milijonov Din na 470 milijonov Din nasproti 440 milijonov pred 1 tednom, 442 milijonov pred 14 dnevi in 461 milijonov pred tremi tedni. To povečanje salda pa je nastalo le zaradi tega, ker je bil pri nemški obračunski blaginji v Berlinu za začasno odnosa vmesnega računa, kjer se knjižijo vplačila, ki na kontu »B« presegajo znesek 5 milijonov mark. Nemčija namreč ne dopušča, da bi na novem kontu »B« njen dolg presegal 5 milijonov. Vsi zneski, ki se vplačajo pri nemški obračunski blaginji se toliko časa knjižijo na začasnem kontu, dokler jih glede na maksimum predpisane salda na kontu »B« ni mogoče prenesti na ta konto. Za vsote na vmesnem kontu naša Narodna banka ne more izdati kliringovskih čekov, dokler niso prenešene na konto »B«. V preteklem tednu sta bila izvršena na ta način prenosa z začasnega kontu na konto »B« 2 milijona mark in se je zaradi tega pri nas obtok kliringovskih čekov trenutno povečal. Vsota kliringovskega salda v višini 470 milijonov Din, ki ga objavlja Narodna banka, pa predstavlja le terjatve na podlagi izdanih kliringovskih avizov, kliringovskih nakaznic in kliringovskih čekov. Tu torej niso upoštevani zneski, vplačani v Nemčijo na vmesni račun. Po starem kliringu (račun »A«) so bila do 13. marca izvršena izplačila našim izvoznikom do avize št. 9744 od 11. julija lanskega leta. Likvidacija kliringa z Italijo nadalje počasi napreduje. Dne 12. t. m. je znašal saldo naših terjatev 160,7 milijona Din (45,1 milijona lir) nasproti 162,5 milijona Din pred enim tednom, 174,5 milijona Din pred 14 dnevi in 170 milijona Din pred tremi tedni.

V kliringu z Bolgarijo znaša naš aktivni saldo 527.000 Din (prejšnji teden 481.000) in je treba čakati na izplačilo 34 dni. V kliringu s Turčijo pa znaša naš aktivni saldo 2 milijona Din nasproti 1,9 milijona Din pred 1 tednom. Na izplačilo pa je treba čakati 86 dni.

Točno plačaj »Jutro« naročnino
Varuj svojcem zavarovalnino

Štamparija je samo državno podjetje in nikako oblastvo, ki bi smelo nasproti privatnim tiskarnam in trgovcem nastopati avtoritativno. Tudi nima pravice kaj dovoljevati ali prepovedovati. Namera Državne štamparije, da bi za tiskanje teh obrazcev dobila monopol, je naperjena proti privatnim tiskarnam in proti knjigarnarjem ter trgovcem s papirjem, ki bi bili s takim monopolom hudo oškodovani.

Gospodarske vesti

— Vsedržavni kongres trgovcev. Centralno predstavništvo zvez trgovskih združenj kraljevine Jugoslavije sklicuje v smislu sklepa od 26. februarja vsedržavni kongres trgovcev, ki bo 16. 17. in 18. maja v Beogradu z naslednjim dnevnim redom: 1.) Poročilo o delovanju centralnega predstavništva; 2.) Socialno zavarovanje trgovcev; 3.) Izenačenje občinskih in banovinskih trošarin; 4.) Načrti predloženih gospodarskih zakonov; 5.) Zadržne prodajalne industrijske prodaje; 6.) Razdolgitev gospodarstvenikov.

— Skupščina Združenja trgovcev v Ljubljani. 55. redna letna skupščina se bo vršila v ponedeljek 30. marca t. l. ob 7. uri zvečer v veliki dvorani Trgovskega doma, Gregorčičeva ul. 27. Dnevni red: 1. Poročilo predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Računski zaključek za leto 1935. 4. Poročilo nadzornega odbora. 5. Proračun za leto 1936. 6. Razprava o »Trgovskem listu«. 7. Samostojni predlogi. 8. Slučajnosti. Če ob 7. uri ne bo navzočih zadostno število članov, se bo sklepalo o predmetih dnevnega reda 1 uro kasneje, to je točno ob 8. uri. Samostojni predlogi se morajo vložiti pri upravi najkasneje tri dni pred skupščino. V smislu čl. 40 pravil sta sklepni račun in proračun vsakemu članu v času od 16. do 30. t. m. na vpogled v pisarni Združenja, da ju lahko pravočasno prouči. Uprava.

HALO!

Japonski porcelan

Ravnokar novo došla velika pošiljka
Direktni uvoz! Zelo nizke cene!

pri tvrdki

A. Pauschin, Ljubljana
WOLFOVA 6.

— Nas indeks cen je pričel popuščati. Kakor znano, se je naš indeks cen v trgovini na debelo od junija lanskega leta, ko je znašal 63,3 točke, dvignil do decembra na 71,6 točke. V januarju je za malenkost popustil na 71,1, v februarju pa je po najnovejših podatkih občutneje nazaj odšel na 70,0, vendar je še vedno višji nego v lanskem februarju, ko je znašal 63,9 točke. V februarju je predvsem nazaj odšel indeks cen živine in živilskih proizvodov, in sicer od 56,7 v januarju na 53,8 v februarju (lani 62,9).

— Konstituiranje zagrebske Obrtne zbornice. V četrtki je bila prva seja novoizvoljenega sveta Obrtne zbornice v Zagrebu, ki je imela na dnevnem redu volitev predsedstva. Pri tajnih volitvah je bil s 36 glasovi (od skupaj oddanih 37) izvoljen za predsednika stari voditelj hrvatskega obrtništva g. Milan Ramušček, za podpredsednika pa sta bila izvoljena g. Ivo Milošević (s 36 glasovi) in inž. Stjepan Černjak (s 34 glasovi).

— Volitve v Trgovinsko, industrijsko in obrtno zbornico v Podgorici je razpisal trgovinski minister za 24. maj. Trgovinski odesk bo imel 24 svetnikov, obrtni 18, industrijski pa 4.

— Ustanovitev mednarodnega velesejma za krzno v Ženevi. V Ženevi deluje že nekaj časa društvo za organizacijo in ustanovitev mednarodnega velesejma za krzno. Prva taka prireditev se ima vršiti že v maju tega leta. Tajništvo »Société d'Organisation de la Bourse internationale des Pelletteries et Fourures«, 14 Place Longemalle, Genève, je rado pripravljeno, dati morebitnim zainteresiranim obvestila glede prodajnih pogojev, lokalnih razmer itd. Načrt za ustanovitev takega velesejma zasluži brez dvoma pažnjo, ker se ravno sedaj menjaajo središča mednarodne trgovine s krznim blagom.

— V trgovinski register sta se vpisali naslednji tvrdki: Ivan Lapajne, »Jadrana«, kemični proizvodi, družba z o. z., Ljubljana—Moste (izdelovanje, nakup in prodaja kemičnih izdelkov; osnovna glavica 240.000 Din; poslovođa Ivan Lapajne, inženjer v Ljubljani); Franc Stangl, trgovina s konji, Maribor, Taborska 8.

— Konkurz je razglašen o imovini Viktora Piliha, trgovca z mešanim blagom v žalcu (upravnik) mase dr. Rihard Pintar, odv. v Celju; prvi zbor upnikov 21. marca ob 9., prijavni rok do 25. aprila ugotovitev narok 2. maja.

— Poravnalno postopanje je uvedeno o imovini Rudolfa Debeljaka, gostilničarja in mesarja v Dolanah p. Sv. Barbara v Halozah (poravnalni upravnik dr. Anton Horvat, odv. v Ptuj); poravnalni narok pri sreskem sodišču v Ptuj 20. aprila ob 10., prijavni rok do 14. aprila)

— Popust za potovanje v Bolgarijo. Z odlokom prometnega ministra je dovoljena 50% na vozniha na državnih železnih pri povratku obiskovalcem sejma v Plovdivu, ki se bo vršil v času od 13. do 26. aprila t. l. Popust velja za odhod od 8. do 25. aprila in za povratek od 13. aprila do 1. maja.

Prav tako je dovoljena 50% na tarifa za vse drazstvene predmete pri povratku.

— Dobave. Prometni oddelek direkcije drž. železnice v Ljubljani sprejema do 20. t. m. ponudbe za dobavo 100 kg konopne vrvice in 250 kg carinske vrvice z žično vlogo. Vzorec je na vpogled pri gornjem oddelku. Direkcija drž. železnice v Subotici sprejema do 21. t. m. ponudbe za dobavo 8100 žebeljev za tračnice. do 23. t. m. glede dobave raznih svedrov in do 24. t. m. ponudbe za dobavo vrebastih podložnih plošč. Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do dne 26. t. m. ponudbe glede dobave raznega okovja za okna in vrata, raznih vil za premož, grabelj in grablje, angleskega kositra, železne in ribarste pločevine. 2.500 m jeklene vrvi, bodeče žice in žičnih spon za telegrafsko žico, električnih vremenskih užitnikov, raznih stenskih in stropnih svetilk, kleja, laka, krede, sidla, sode in mila za pranje, 2. gumiranih platnenih blač in 8 gumastih škornjev. do 27. t. m. glede dobave raznega električnega materiala, železne pločevine v ploščah, razne lepenske in do 10. aprila glede dobave tehtnice za vozove. Komanda pomorskega arzenala v Tivtu sprejema do 29. t. m. ponudbe za dobavo 100 ms linojele. 1830 kg plinskega olja, do 1. aprila za dobavo železnih pocinkanih vodovodnih cevi. 500 kg železne pocinkane pločevine in raznega jekla, do 5. aprila glede dobave platna za brodske motorje in 2 krilnih črpalk. Dne 30. t. m. se vrši v intendanci dravske divizijske oblasti v Ljubljani očetna licitacija za dobavo alkoholnega kvasca, 24. t. m. na glede oddaje dimnikarskih del v ljubljanski garniziji.

Borze

Curih. Beograd 7. Pariz 20.2075. London 15.1375. New York 204.75. Bruselj 51.6750. Milan 24.25. Madrid 41.8750. Amsterdam 208.8250. Berlin 123.15. Dunaj 56.70. Stockholm 78.05. Oslo 76.05. København 67.60. Praha 12.68. Varšava 57.70. Atene 2.90. Bukarešta 2.50.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 14. marca. Začetni tečaj: pšenica: za maj 100, za julij 90.125, za sept. 88.50; koroza: za maj 60,75, za julij 61.125.

+ Winnipeg, 14. marca. Začetni tečaj: pšenica: za maj 86, za julij 86.50.

GOMBAZ

+ Liverpool, 13. marca. Tendence mirna. Zaključni tečaj: za marc 5.98 (5.98), za okt. 5.52 (5.55).

+ New York, 13. marca. Tendence stalne. Zaključni tečaj: za marc 11.33 (11.35), za okt. 10.21 (10.27).

Nekaj o nesrečni Heri

Prejeli smo:

Z ozirom na članek, ki je bil priobčen v našem cenj. listu z dne 7. marca t. l. pod naslovom »Nekaj o nesrečni Heri«, vas prosim, da natisnete in objavite naslednji popravek:

Ni res, da sem bil sicer začetnik, toda da okolnost, da nisem razpolagal z imetjem in prakso, ni zadružnikov motila, da se ne bi me z zaupanjem oklenili, Res pa je, da sem imel že polnih 8 let prakse v stavbi stroki, da sem razpolagal z imetjem, ker sem imel zadostno gotovino založeno v Kmetijski posojilnici in Ljubljani in v premitnem inventarju.

Ni res, da sem imel vodilni vpliv na poslovanje zadruge, temveč res je, da ga nisem imel, ker je zadruge v smislu zadružnih pravil vodilo načelstvo, sestojelo iz 9 članov, in nadzorstvo, sestojelo iz 3 članov.

Ni res, da je bilo, ko je »Herica« leta 1928, zašla v težave, ki bi jih bilo lahko že dolgo prerokovali daljnovidni ljudje in poznavalci človeškega značaja, izplačano mojemu svaku stavbeniku g. Andreju Černetu 386.000 Din, vse do zadnje pare v gotovini, temveč res je, da je bil izplačan stavbeniku Andreju Černetu del njegove terjatve v istem poropu in vrstnem redu kakor ostalim upnikom kot dobaviteljem »Herice« in da takrat nisem imel več nobene funkcije pri »Herici, ker sem že 6. avgusta 1927, odločil svoje mesto kot podpredsednik ter torej tudi nobenega vpliva in ingerence na izplačila stavbeniku Andreju Černetu in res je, da, da sem kot tehnični vodja »Herice« izvrševal le navodila in naročila načelstva točno, vestno in torej brez vsakega pogovaranja stavbenika Andreja Černetu.

Ni res, da se je na obnem zboru »Herice« dne 17. 8. 1928, slišala jasna in ostra obdoba mojega deia, ki da mi je bilo očitano, da sem neupravičeno dvignil 92.011 Din za tehnično nadzorstvo ob času ko je zadruge za to nadzorstvo imela druge tehnike in da sem na vse te obtožbe hladno molčal, temveč res je, da na tem obnem zboru niti navzoč nisem bil. Nadalje je res le, da nisem prejel nikdar niti od obnega zbora, niti s strani načelstva ali nadzorstva zadruge katerikoli rekriminacij radi svojega delovanja kot tehnični vodja »Herice«, in res le, da nisem dvignil 92.011 Din za tehnično nadzorstvo, temveč da sem za svoje 33-mesečno zaposlitev kot tehnični vodja prejel honorar v posameznih zneskih po 500, 1000, 2000, Din v skupnem iznosu Din 49.800, kateri znesek gotovo ne odgovarja plačilu za moje 33-mesečno tehnično delo in nadzorstvo nad gradnjo 42 stavb. Nadalje je res le, da »Herica« ni imela drugih tehnikov za nadzorstvo in res le, da meni ni bilo treba odgovoriti, ker ni bil podan noben vzrok za moj zagovor.

Ni res, da sem ob konkurzu zadruge prijavil ogromno vsoto 235.000 Din kot honorar za tehnična dela in da mi je bila ta zahteva kar najenergičnejše odklonjena in da sem na to molčal, temveč res je, da sem temeljem sklepa zadruge z dne 9. 12. 1926, ki je doležal da velja za nadzorstvo nad izvrševanjem stavbnih del in za tehnično delo »Prinjenjenik za dela civilnih tehnikov, stavbenikov in zidarskih mojstrov, odobren od

Zbornice za trgovino, obrt in industrijo dne 30. aprila 1924., prijavil po tarifi tega pristojbenika v konkurz zadruge svojo terjatve 211.035 Din za svoje 33-mesečno tehnično delo in nadzorstvo nad gradnjo 42 stavb in da sem dobil resnično suksusno izplačanje le delni znesek Din 49.800.

Ni res, da sem se kljub ponovnim pozivom zadružnega odbora trdovratno branil priti na sejo, pač pa je res, da na seje nisem več hodil, ker nisem imel od 6. avgusta 1927. nobenih funkcij več pri »Herici« in nisem več vabilen bil na seje zadružnega odbora oz. zadruge.

Ljubljana, 13. marca 1936.

Miroslav Zupan, stavbenik.

Pri katerih boleznih se je pokazal Planinka čaj Mr. Bahovec zdravilnim? Pri obolenju žolčeca, boleznih jeter in žolča, obolenju in lenivosti črevesja, hemoroidih (zlati žili), debelosti, ledvičnih boleznih, revmatizmu, gihu in išijas, pri glavobolu in migreni, pri ženskih boleznih in težavah za časa menstruacije, težavah v prehodnih letih, pri pospepuju žil (arteriosklerozi) in pri kožnih boleznih.

Da se doseže redno delovanje prebave, da se izločijo in odstranijo strupi iz telesa, se priporoča tudi zdravim osebam, da se na spomlad podvržejo 6—12 tedenskemu zdravljenju s Planinko čajem. Boljše in odprnejše zdravje, sveži izgled, moč in volja za življenje se dosežejo s pomočjo Planinske kure.

Zahtevajte v apotekah izrecno Planinka čaj Bahovec za Din 20.—

Reg. S. 529/36

RADIO

Točne sporede vseh domačih in tujih oddajnih postaj na kratkih, normalnih in dolgih valovih najdemo v ilustrirani tedenski reviji za radio, gledališče, film »Naš vate. Mesečna naročnina Din 12. Zahtevajte brezplačno in brezplačno na ogled en izvod. Uprava: Ljubljana, Knafjeva ulica 5.

Izvešček iz programov

Ponedeljek 16. marca
1. ljubljana 12: Operne predigre na ploščah.— 12.45: Vreme, poročila.— 13: Čas, spored, obvestila.— 13.15: Pesmi o ljubezni in pesnice za ples (plošče).— 14: Vreme, boza.— 18: Zdravniška ura: O obolenju prebavnih organov (dr. B. Magajna).— 18.20: Komorna glasba na ploščah.— 18.40: Kulturna kronika: Slovenski slikar Fr. Kaučič (dr. Fran Stele).— 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila.— 19.30: Nac. ura: Sv. Ciril-ustanovitelj slovenske književnosti (dr. Fran Gnidovec).— 20: Prenoš iz Beograda.— 22: Čas, vreme, poročila, spored.— 22.15: Radio jazz.
Beograd 16: Klavirske skladbe.— 16.30: Orkester.— 20: Prenoš opere iz Nar. gledališča.— Zagreb 12.15: Plošče.— 17.15: Šmarni kvartet.— 17.45: Pesmi za tenor.— 20: Prenoš iz Beograda.— Praha 19.30: Zborovsko petje.— 20: Orkestralni in pevski koncert.— 21.15: Komorna glasba.— Varšava 20: Mešan glasbeni program.— 21: Iz zvočnih filmov.— 22: Simfonični koncert.— 23.05: Ples.— Dunaj 12.10: Plošče.— 13.10: Čajkovski: IV. simfonija.— 16.05: Koncertna akademija.— 17.20: Laha godba na ploščah.— 19.35: Program po napovedi.— 20: Zborovski koncert.— 21: Schubertove cerkvene skladbe.— 22.10: Laha godba orkestra.— 23.10: Nadajevanje koncerta.— 23.45: Dunajske melodije.— Berlin 18: Iz oper in operet.— 19.15: Orgel.— 20.10: Glasbeno potovanje križem sveta.— 22.30: Melodije za lahko noč.— München 18: Zbor in orkester.— 19.15: Plošče.— 20.10: Zabaven program.— 23: Laha godba orkestra.— Stuttgart 18: Koncert orkestra in solistov.— 20.10: Pester večer.— 22.30: Vojaška godba.— 24: Nočni koncert.— Rim: 17.15: Ples.— 20.35: Operni večer.— 22.30: Plesni orkester.

Torek 17. marca
Ljubljana 11: Soliska ura: Koncert trboveljskih skladov pod vodstvom g. A. Sliuga.— 12: Iz čeških logov in gajev (plošče).— 12.45: Vreme, poročila.— 13: Čas, spored, obvestila.— 13.15: Operna glasba Radio orkestra.— 14: Vreme, boza.— 18: Griegove skladbe (Radio orkester).— 18.40: Bažentstvo Nirvane (g. Fr. Terseglav).— 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila.— 19.30: Nac. ura: O muzeju princa Pavla (dr. Milan Kešman).— 20: Prenoš akademije Zveze vojaških dobrovoljcev iz Kezine.— 21.30: Orgelski koncert na ploščah.— 22: Čas, vreme, poročila, spored.— 22.15: Potovanje od zapada proti vzhodu (Radio orkester).

Beograd 16.20: Godalni kvartet.— 18: Jazz.— 19.50: Klavirske skladbe.— 20.30: Narodne pesmi.— 21: Zvočna igra.— 21.40: Plošče.— 22.20: Orkester.— Zagreb 12.10: Plošče.— 17.10: Koncert orkestra.— 20: Prenoš opere.— Praha 19.10: Vojaška godba.— 20.15: Brahmsov koncert v B-duru za klavir in orkester.— 21.15: Operna glasba.— 22.20: Plošče.— Varšava 20.10: Operetni večer.— 23.05: Plesna muzika.— Dunaj 12: Koncert orkestra.— 16.05: Iz zvočnih filmov.— 17.15: Wagnereve klavirske skladbe.— 20: Mešan program.— 22.10: Arje in pesmi.— 23.15: Laha godba orkestra.— Berlin 18: Iz Münchena.— 20.10: Štiriočetne klavirske skladbe.— 20.25: Operni večer.— 22.30: Laha glasba.— München 18: Koncert solistov in orkestra.— 20.10: Večer Verdijove glasbe.— 23: Kakor Berli-

CENE MALIM OGLASOM

Pe 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo ori, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopolni in ženske se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajate znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite Din 3.— v znamkah

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpelati v pisnu obremen s naročilom, ali pa po pošti položnici na čekovni račun, Ljubljana štev. 11.842, sicer se zaračuna na navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičejoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelak »Jutra«, Ljubljana.

Kam pa kam?

Beseda 1 Din, tavek 3 Din, 5 Din Najmanjši znesek 17 Din.

Vsem cenj. gostom posnanim in nepzn. sli. sporočam da sem prevzela gostilno, Poko. paliska ul. 35. Moste. Počlila bom pristna do. lenjska štajerska in dalmatinska vina po niz. ti cenil. Imela bom vsa. ki čas na razpolago mr. zla in topla jedila, za. bavno ballnane in dr. igre. Za obisk se vltud. no prvor. čam — Lav. rič Gabrijela. 6237-18.

Halo vsi v nedeljo v restavrac. Jo Rahne, Moste na koncert kjer se boste zelo dobro zabavali. 6247-18.

Kam pa kam! Danes več v Frankopanski dvor na postno zabavo. 6230-18.

Ako hočeš poci in dobro vince piti, moraš danes v novo gostilnico na Poljske cesti piti, naveden Odeon. 6236-18.

Službo imam dobro moč samostojno, po. šteno, sprejem takoj v trgovino s moko in det. nini pridelki. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Sa. mostojna in zanesljiva ro. dajalca. 5438-1.

Akademsko naobrazbenemu se nudi dobra stalna služ. ba v Zagrebu, ako prekrbi. zobotehniški z večletno prakso, stalno službo v Ljubljani. Ponudbe na po. družnico Jutra v Mariboru pod »S. S. april. 5025-1.

Trgovski pomočnik vojašine prost. izvečen v. manufakturi, galanteriji, špeciari in železnini. spre. ten prodajalec, dobi mese. plačo. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Sa. mostojna in zanesljiva ro. dajalca. 5438-1.

Skadiščnika samostojnega, z večletno prakso, potrebujem. Železn. inarji s malo kavejo ima. je prednost. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Sa. mostojna in zanesljiva ro. dajalca. 5438-1.

Dobro kuharico za vsa hišna dela, išče dru. žina s 1 otrokom. Predsta. viti se štejnika ulica 10 (pri Obrti soli). 6132-1.

Zastopnike za obročno prodajo naših posameznih, brezprilni. kov. itd. iščem. Ponudbe nasloviti na »Person« Ljubljana, pošt. predal 307. 31-1.

Prodajalca kavejo Din 5000, iščem. Plača Din 500 in vsa okra. ba. Nastop takoj. Ponudbe na po. družnico Jutra Maribor pod »Kaveja. 6235-1.

Samostojnega pomočnika kavarja in katalsterja sprejemam. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Pomočnik. 6132-1.

Prekajevalca popolnoma zmožnega vse v to stroko spadajočega delu sprejemam. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Prekajevalca. 6132-1.

4 Th. Rotman: Kapitan Kozostrelec gre v Ameriko

Zgodba ni bila dolga. Takrat jo je nlo odneslo s prevrnjenim čolnom vred na široko morje in tam jo je rešila tihotapska ladja. Malopridneži so ji brž ostrigli lase in jo vtaknili v mor. arsko obleko. Težko je morala delati in prenesti marsikatero žalitev. »Oh, takšna sodrga!« je končala. »Vsa la. dia je polna whiskyja in žganja. Da sem se kdaj udeležila tvojih neumnih pustolovščin!«

93

Perfektno kuharico sprejme hotelsko podjetje. Reflektira se le na samo. stojno provizijo. Most. Oferte na Hotel Sta. ra pošta Kranj. Nastop 1. IV. 1966. 5078-1.

Trgovskega sotruidnika meš. stroke z večletno prakso, perfektnega manu. fakturista in izlobožnega asistenta sprejma P. Ko. ron, preje Šterk, Črnomelj. 6141-1.

Več dobrih šivilj za boljše damske obleke sprejemam. V pošt. pri. doje samo z večletno prak. so. Ponudbe pošliti Celje, pošt. predal 44. 6143-1.

Samostojno modistinjo dobro moč sprejemam tak. koj v dobro mesto. Naslov v vseh posl. Jutra. 6193-1.

Mlinarja voščenega v predelavi vseh blaric, samostojno moč, iščem za vodstvo valjen. ga silina na poljske ceste. odd. Jutra pod »Mlinar. 6145-1.

Perfektno frizerko dobro moč sprejme Fr. Kranjc frizerski salon Celje, Glavni trg 18. 6111-1.

Resno učenko čedne zunanosti iščem za kužnetično-dvorniš. ko asistenco. Mogoč. nost samostojnega po. kliska. Prednost: zmanj. število študentov. Dr. Ferencak Gajeva, 3. 6238-1.

Dobro moč možko ali žensko za trgo. vino z raznovrstnim blagom sprejemam. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Poštenost. 6190-1.

Mlajšo frizerko sprejemam takoj v stalno službo. Zore Franc Trša. ška 26. Glince Ljubljana. 6149-1.

Kuharico ali kuharja za fina dunajsko kuh. injo išče za sezono po. znanil letoviški hotel na Gorenjskem. Obitrste. Ponudbe pod »Sprejem. no« na og. odd. Ju. tra. 6094-1.

Frizerko Večje vodne in navad. ne ondulacije takoj sprejemam v stalno služ. bo. Pridelki in oblačila. z kaptišču. Ponudbe z kaptišču na Gorupce. frizer. Senj, Hrv. Pri. morje. 6088-1.

Služkinja prida in poštena vajena vseh gospodinjst. del, dobi stalno mesto. Nastop takoj. Ponudbe na po. družnico Jutra v Celju pod »Poštena. 6049-1.

Iščemo perfektno slovensko — nemško sonodipletinjo, v pošt. predal samo inteli. gentna, zelo zmožna in zanesljiva moč, z večletno prakso v trgovski pod. staji, ki popolnoma obla. da oba jezika. Nastop nu. jen, Plača dobra. Ponudbe na og. oddelk Jutra pod »Korespondenčija. 624V 3000. 6085-1.

Brivski pomočnik dobro delavec ter nek. dolič dobi mesto. Rakar Prešernova ul. 9. 6254-1.

Vrtinarskega pomočnika zanesljivega in poštenega sprejma takoj Adolf Vatrovec, Ambrožev trg 3. 6271-1.

Zemljodolce - sadjar z ženo in odraslimi otroci se sprejme na ekonomijo pri Trbi. An. formaciji pri Trbi. An. te Ljubno ob Savinji. 6289-1.

Pisarniško moč samostojno takoj sprejemam. Ponudbe pod »Kaveje zmožna« na po. družnico Jutra Ma. ribor. 6327-1.

Gospodična za pisarno z nekoliko prakse, so. lidna in skromna, vaj. ena postrebe narčni. kov se sprejme. Ponud. be z zahtevki na og. odd. Jutra pod »Pisarn. 6319-1.

Strojepisko s 5-10.000 Din gotovine, sprejme v stalno službo. Ponudbe na og. odd. Ju. tra pod »Za. 6310-1.

Hišnika sprejemam v boljše hiše v centru mesta. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Pošten. 6309-1.

Natakarica Dobi 50 par od litra, katere plača sproti bla. go in položji kaveje 300 Din. Predstaviti se oseb. no. Naslov v vseh po. slovalnicah Jutra. 6299-1.

Iščem eno do dve gospodinj. sti, lepi, mladi, ki bi sešli staji s 3-4 sobami, kape. lo, utiti se petja in igra. nja pod pogoj: Din 300 mesečno in vse ostalo. — Ponudbe nujno, s fotogra. fijo na: Mihe. Most, ka. pelica, Boe. Gradšnica. 6300-1.

Kuharica išče službo k ožnikom s apriliom. Cenj ponudbe na og. odd. Jutra pod »Kuharica. 6300-1.

Provizijakega za Ljubljano, sprejme vplačana tridica. Ponudbe na og. odd. Ju. tra pod »Uspešen prodaj. lec moke. 6310-1.

Potnika ki je stalno na potovanju, prevzame se zastopstvo v. brodočelne artikla. Ponud. be na og. odd. Jutra pod »Mala kolekija. 6303-1.

Zastopnike za prodajo dobrodošlih artiklov, iščem po vsej dravski banovini. Ponudbe na: Gospodarsko-pravni pi. sarna, Ljubljana, Selenbu. gova ulica 7/1. 6283-1.

Potnika provizijakega za Ljubljano, sprejme vplačana tridica. Ponudbe na og. odd. Ju. tra pod »Uspešen prodaj. lec moke. 6310-1.

Potnika ki je stalno na potovanju, prevzame se zastopstvo v. brodočelne artikla. Ponud. be na og. odd. Jutra pod »Mala kolekija. 6303-1.

Zastopnike za prodajo dobrodošlih artiklov, iščem po vsej dravski banovini. Ponudbe na: Gospodarsko-pravni pi. sarna, Ljubljana, Selenbu. gova ulica 7/1. 6283-1.

Potnika provizijakega za Ljubljano, sprejme vplačana tridica. Ponudbe na og. odd. Ju. tra pod »Uspešen prodaj. lec moke. 6310-1.

Potnika ki je stalno na potovanju, prevzame se zastopstvo v. brodočelne artikla. Ponud. be na og. odd. Jutra pod »Mala kolekija. 6303-1.

Zastopnike za prodajo dobrodošlih artiklov, iščem po vsej dravski banovini. Ponudbe na: Gospodarsko-pravni pi. sarna, Ljubljana, Selenbu. gova ulica 7/1. 6283-1.

Potnika provizijakega za Ljubljano, sprejme vplačana tridica. Ponudbe na og. odd. Ju. tra pod »Uspešen prodaj. lec moke. 6310-1.

Potnika ki je stalno na potovanju, prevzame se zastopstvo v. brodočelne artikla. Ponud. be na og. odd. Jutra pod »Mala kolekija. 6303-1.

Zastopnike za prodajo dobrodošlih artiklov, iščem po vsej dravski banovini. Ponudbe na: Gospodarsko-pravni pi. sarna, Ljubljana, Selenbu. gova ulica 7/1. 6283-1.

Potnika provizijakega za Ljubljano, sprejme vplačana tridica. Ponudbe na og. odd. Ju. tra pod »Uspešen prodaj. lec moke. 6310-1.

Potnika ki je stalno na potovanju, prevzame se zastopstvo v. brodočelne artikla. Ponud. be na og. odd. Jutra pod »Mala kolekija. 6303-1.

Zastopnike za prodajo dobrodošlih artiklov, iščem po vsej dravski banovini. Ponudbe na: Gospodarsko-pravni pi. sarna, Ljubljana, Selenbu. gova ulica 7/1. 6283-1.

Potnika provizijakega za Ljubljano, sprejme vplačana tridica. Ponudbe na og. odd. Ju. tra pod »Uspešen prodaj. lec moke. 6310-1.

Potnika ki je stalno na potovanju, prevzame se zastopstvo v. brodočelne artikla. Ponud. be na og. odd. Jutra pod »Mala kolekija. 6303-1.

Zastopnike za prodajo dobrodošlih artiklov, iščem po vsej dravski banovini. Ponudbe na: Gospodarsko-pravni pi. sarna, Ljubljana, Selenbu. gova ulica 7/1. 6283-1.

Potnika provizijakega za Ljubljano, sprejme vplačana tridica. Ponudbe na og. odd. Ju. tra pod »Uspešen prodaj. lec moke. 6310-1.

Potnika ki je stalno na potovanju, prevzame se zastopstvo v. brodočelne artikla. Ponud. be na og. odd. Jutra pod »Mala kolekija. 6303-1.

Zastopnike za prodajo dobrodošlih artiklov, iščem po vsej dravski banovini. Ponudbe na: Gospodarsko-pravni pi. sarna, Ljubljana, Selenbu. gova ulica 7/1. 6283-1.

Potnika provizijakega za Ljubljano, sprejme vplačana tridica. Ponudbe na og. odd. Ju. tra pod »Uspešen prodaj. lec moke. 6310-1.

Potnika ki je stalno na potovanju, prevzame se zastopstvo v. brodočelne artikla. Ponud. be na og. odd. Jutra pod »Mala kolekija. 6303-1.

Zastopnike za prodajo dobrodošlih artiklov, iščem po vsej dravski banovini. Ponudbe na: Gospodarsko-pravni pi. sarna, Ljubljana, Selenbu. gova ulica 7/1. 6283-1.

Potnika provizijakega za Ljubljano, sprejme vplačana tridica. Ponudbe na og. odd. Ju. tra pod »Uspešen prodaj. lec moke. 6310-1.

Potnika ki je stalno na potovanju, prevzame se zastopstvo v. brodočelne artikla. Ponud. be na og. odd. Jutra pod »Mala kolekija. 6303-1.

Zastopnike za prodajo dobrodošlih artiklov, iščem po vsej dravski banovini. Ponudbe na: Gospodarsko-pravni pi. sarna, Ljubljana, Selenbu. gova ulica 7/1. 6283-1.

Potnika provizijakega za Ljubljano, sprejme vplačana tridica. Ponudbe na og. odd. Ju. tra pod »Uspešen prodaj. lec moke. 6310-1.

Potnika ki je stalno na potovanju, prevzame se zastopstvo v. brodočelne artikla. Ponud. be na og. odd. Jutra pod »Mala kolekija. 6303-1.

Zastopnike za prodajo dobrodošlih artiklov, iščem po vsej dravski banovini. Ponudbe na: Gospodarsko-pravni pi. sarna, Ljubljana, Selenbu. gova ulica 7/1. 6283-1.

Potnika provizijakega za Ljubljano, sprejme vplačana tridica. Ponudbe na og. odd. Ju. tra pod »Uspešen prodaj. lec moke. 6310-1.

Potnika ki je stalno na potovanju, prevzame se zastopstvo v. brodočelne artikla. Ponud. be na og. odd. Jutra pod »Mala kolekija. 6303-1.

Zastopnike za prodajo dobrodošlih artiklov, iščem po vsej dravski banovini. Ponudbe na: Gospodarsko-pravni pi. sarna, Ljubljana, Selenbu. gova ulica 7/1. 6283-1.

Potnika provizijakega za Ljubljano, sprejme vplačana tridica. Ponudbe na og. odd. Ju. tra pod »Uspešen prodaj. lec moke. 6310-1.

Potnika ki je stalno na potovanju, prevzame se zastopstvo v. brodočelne artikla. Ponud. be na og. odd. Jutra pod »Mala kolekija. 6303-1.

Zastopnike za prodajo dobrodošlih artiklov, iščem po vsej dravski banovini. Ponudbe na: Gospodarsko-pravni pi. sarna, Ljubljana, Selenbu. gova ulica 7/1. 6283-1.

Potnika provizijakega za Ljubljano, sprejme vplačana tridica. Ponudbe na og. odd. Ju. tra pod »Uspešen prodaj. lec moke. 6310-1.

Potnika ki je stalno na potovanju, prevzame se zastopstvo v. brodočelne artikla. Ponud. be na og. odd. Jutra pod »Mala kolekija. 6303-1.

Zastopnike za prodajo dobrodošlih artiklov, iščem po vsej dravski banovini. Ponudbe na: Gospodarsko-pravni pi. sarna, Ljubljana, Selenbu. gova ulica 7/1. 6283-1.

Potnika provizijakega za Ljubljano, sprejme vplačana tridica. Ponudbe na og. odd. Ju. tra pod »Uspešen prodaj. lec moke. 6310-1.

Potnika ki je stalno na potovanju, prevzame se zastopstvo v. brodočelne artikla. Ponud. be na og. odd. Jutra pod »Mala kolekija. 6303-1.

Zastopnike za prodajo dobrodošlih artiklov, iščem po vsej dravski banovini. Ponudbe na: Gospodarsko-pravni pi. sarna, Ljubljana, Selenbu. gova ulica 7/1. 6283-1.

Potnika provizijakega za Ljubljano, sprejme vplačana tridica. Ponudbe na og. odd. Ju. tra pod »Uspešen prodaj. lec moke. 6310-1.

Potnika ki je stalno na potovanju, prevzame se zastopstvo v. brodočelne artikla. Ponud. be na og. odd. Jutra pod »Mala kolekija. 6303-1.

Zastopnike za prodajo dobrodošlih artiklov, iščem po vsej dravski banovini. Ponudbe na: Gospodarsko-pravni pi. sarna, Ljubljana, Selenbu. gova ulica 7/1. 6283-1.

Potnika provizijakega za Ljubljano, sprejme vplačana tridica. Ponudbe na og. odd. Ju. tra pod »Uspešen prodaj. lec moke. 6310-1.

Potnika ki je stalno na potovanju, prevzame se zastopstvo v. brodočelne artikla. Ponud. be na og. odd. Jutra pod »Mala kolekija. 6303-1.

Zastopnike za prodajo dobrodošlih artiklov, iščem po vsej dravski banovini. Ponudbe na: Gospodarsko-pravni pi. sarna, Ljubljana, Selenbu. gova ulica 7/1. 6283-1.

Potnika provizijakega za Ljubljano, sprejme vplačana tridica. Ponudbe na og. odd. Ju. tra pod »Uspešen prodaj. lec moke. 6310-1.

Potnika ki je stalno na potovanju, prevzame se zastopstvo v. brodočelne artikla. Ponud. be na og. odd. Jutra pod »Mala kolekija. 6303-1.

Zastopnike za prodajo dobrodošlih artiklov, iščem po vsej dravski banovini. Ponudbe na: Gospodarsko-pravni pi. sarna, Ljubljana, Selenbu. gova ulica 7/1. 6283-1.

Potnika provizijakega za Ljubljano, sprejme vplačana tridica. Ponudbe na og. odd. Ju. tra pod »Uspešen prodaj. lec moke. 6310-1.

Potnika ki je stalno na potovanju, prevzame se zastopstvo v. brodočelne artikla. Ponud. be na og. odd. Jutra pod »Mala kolekija. 6303-1.

Zastopnike za prodajo dobrodošlih artiklov, iščem po vsej dravski banovini. Ponudbe na: Gospodarsko-pravni pi. sarna, Ljubljana, Selenbu. gova ulica 7/1. 6283-1.

Potnika provizijakega za Ljubljano, sprejme vplačana tridica. Ponudbe na og. odd. Ju. tra pod »Uspešen prodaj. lec moke. 6310-1.

Potnika ki je stalno na potovanju, prevzame se zastopstvo v. brodočelne artikla. Ponud. be na og. odd. Jutra pod »Mala kolekija. 6303-1.

Zastopnike za prodajo dobrodošlih artiklov, iščem po vsej dravski banovini. Ponudbe na: Gospodarsko-pravni pi. sarna, Ljubljana, Selenbu. gova ulica 7/1. 6283-1.

Potnika provizijakega za Ljubljano, sprejme vplačana tridica. Ponudbe na og. odd. Ju. tra pod »Uspešen prodaj. lec moke. 6310-1.

Potnika ki je stalno na potovanju, prevzame se zastopstvo v. brodočelne artikla. Ponud. be na og. odd. Jutra pod »Mala kolekija. 6303-1.

Zastopnike za prodajo dobrodošlih artiklov, iščem po vsej dravski banovini. Ponudbe na: Gospodarsko-pravni pi. sarna, Ljubljana, Selenbu. gova ulica 7/1. 6283-1.

Potnika provizijakega za Ljubljano, sprejme vplačana tridica. Ponudbe na og. odd. Ju. tra pod »Uspešen prodaj. lec moke. 6310-1.

Potnika ki je stalno na potovanju, prevzame se zastopstvo v. brodočelne artikla. Ponud. be na og. odd. Jutra pod »Mala kolekija. 6303-1.

Zastopnike za prodajo dobrodošlih artiklov, iščem po vsej dravski banovini. Ponudbe na: Gospodarsko-pravni pi. sarna, Ljubljana, Selenbu. gova ulica 7/1. 6283-1.

Potnika provizijakega za Ljubljano, sprejme vplačana tridica. Ponudbe na og. odd. Ju. tra pod »Uspešen prodaj. lec moke. 6310-1.

Potnika ki je stalno na potovanju, prevzame se zastopstvo v. brodočelne artikla. Ponud. be na og. odd. Jutra pod »Mala kolekija. 6303-1.

Zastopnike za prodajo dobrodošlih artiklov, iščem po vsej dravski banovini. Ponudbe na: Gospodarsko-pravni pi. sarna, Ljubljana, Selenbu. gova ulica 7/1. 6283-1.

Potnika provizijakega za Ljubljano, sprejme vplačana tridica. Ponudbe na og. odd. Ju. tra pod »Uspešen prodaj. lec moke. 6310-1.

Potnika ki je stalno na potovanju, prevzame se zastopstvo v. brodočelne artikla. Ponud. be na og. odd. Jutra pod »Mala kolekija. 6303-1.

Zastopnike za prodajo dobrodošlih artiklov, iščem po vsej dravski banovini. Ponudbe na: Gospodarsko-pravni pi. sarna, Ljubljana, Selenbu. gova ulica 7/1. 6283-1.

Potnika provizijakega za Ljubljano, sprejme vplačana tridica. Ponudbe na og. odd. Ju. tra pod »Uspešen prodaj. lec moke. 6310-1.

Potnika ki je stalno na potovanju, prevzame se zastopstvo v. brodočelne artikla. Ponud. be na og. odd. Jutra pod »Mala kolekija. 6303-1.

Zastopnike za prodajo dobrodošlih artiklov, iščem po vsej dravski banovini. Ponudbe na: Gospodarsko-pravni pi. sarna, Ljubljana, Selenbu. gova ulica 7/1. 6283-1.

Potnika provizijakega za Ljubljano, sprejme vplačana tridica. Ponudbe na og. odd. Ju. tra pod »Uspešen prodaj. lec moke. 6310-1.

Potnika ki je stalno na potovanju, prevzame se zastopstvo v. brodočelne artikla. Ponud. be na og. odd. Jutra pod »Mala kolekija. 6303-1.

Zastopnike za prodajo dobrodošlih artiklov, iščem po vsej dravski banovini. Ponudbe na: Gospodarsko-pravni pi. sarna, Ljubljana, Selenbu. gova ulica 7/1. 6283-1.

Potnika provizijakega za Ljubljano, sprejme vplačana tridica. Ponudbe na og. odd. Ju. tra pod »Uspešen prodaj. lec moke. 6310-1.

Potnika ki je stalno na potovanju, prevzame se zastopstvo v. brodočelne artikla. Ponud. be na og. odd. Jutra pod »Mala kolekija. 6303-1.

Zastopnike za prodajo dobrodošlih artiklov, iščem po vsej dravski banovini. Ponudbe na: Gospodarsko-pravni pi. sarna, Ljubljana, Selenbu. gova ulica 7/1. 6283-1.

Potnika provizijakega za Ljubljano, sprejme vplačana tridica. Ponudbe na og. odd. Ju. tra pod »Uspešen prodaj. lec moke. 6310-1.

Potnika ki je stalno na potovanju, prevzame se zastopstvo v. brodočelne artikla. Ponud. be na og. odd. Jutra pod »Mala kolekija. 6303-1.

Zastopnike za prodajo dobrodošlih artiklov, iščem po vsej dravski banovini. Ponudbe na: Gospodarsko-pravni pi. sarna, Ljubljana, Selenbu. gova ulica 7/1

IL CVEITE: Zadnja stran

»Sum — samo sum, gospod doktor! So pač okolnosti, ki močno obremenjujejo umorjenčevega nečaka! Sicer pa — ali vam je gospod Justin bližje znan?«

Moravec je hlastno pokimal. »Ta gospod je član istega gledališča kakor neka gospodična, ki je moja bližnja znanka. Po tej in pa zaradi nesrečne pravde njegovega strica sva se kolikor toliko seznanila.«

»In — Remčev vprašujoči pogled se je neizprosno upiral vanj — ali bi ga imeli za zmožnega takega dejanja? — Prosim, povejte mi odkrito!«

Koncipijent je skomignil z rameni. »V srce videti človeka ni lahko, gospod komisar!«

»To pomeni?«

»Morilec se ni Marko Justin ne zdi — a vendar, v življenju vsakega človeka so trenutki, ko izgubi oblast nad svojim ravnanjem! — Morda niti ni bil umor ampak samo uboj — v razburjenju zaradi profesorjeve trmoglavosti?«

»Hm — saj ste prej sami rekli, da se je profesor odrekel pravde za dediščino.«

Moravec je obotavljaje se pokimal. »Da, ali ne marama da ni Marko Justin še ničesar vedel o tem!«

»Hm, — to ni neverjetno!« Remec je pihal iz svoje smotke goste oblake dima. »A kako se to

ujoma s izpovedjo čuvaja, ki je o počitni videl neznanca, odhajajočega iz profesorjeve vile — neznanca, ki bi mogel biti samo tedaj Justin, če bi se bil izvrstno našemil?«

Koncipijent je hotel nekaj oporeči, a v tem ga je zmotilo trkanje na vrata. Na njegov klic je stopil v sobo pisarniški sluga.

»Gospod dr. Solar je pravkar prišel in želi govoriti z vami, je vljudno naznanil.

Dr. Moravec je hitro vstal. »Takoj pridem! — Trenutek, gospoda — se je nato z lahkim priklonom obrnil h gostoma in naglo odšel.

»Slabo kaže za Marka Justina. To je bilo vse, kar je rekel komisar v vsem dolgem času čakanja. Drugače se je popoznoma posvečal smotki.

Dobrišen četrte ure pozneje se je Moravec vrnil s starejšim, obilnim in bradatim gospodom, ki ga je predstavil prišlecema kot dr. Solarja.

»Moj koncipijent mi je že povedal, zakaj sta prišla, gospoda, se je odvetnik takoj živahno oglašil. »Saj je res strašno — ta umor profesorja Dolence! — In toliko bolj čudno je potem to pismo, ki sem ga pravkar našel med svojo pošto — preberite ga, gospod komisar!«

Remec je hitro vzel nekajkrat zloženo pismo odvetniku iz roke in preletel vrstice. Nato ga je podal dr. Potniku, ki ga je takisto pohvalno prebral:

»S tem ste pozvani, ne izplačati profesorju Gregoriju Dolence dediščino od njegovega brata —

»Nič podpisa — je rekel nato komisar po kratkem premolu. »In kakšna čudna slovenščina! Videti je, da je pisec tujec! — Kaj če bi bil to

neznanec, ki je čuvaj govoril o njem —?«

»Toda bi bilo to dokaz popolne nedolžnosti Marka Justina!« je hitro pripomnil dr. Potnik.

Remec je skomignil s širokimi rameni. »Morda da — Nato je vstal. »In zdaj vas ne bova več zadrževala, gospod dr. Solar! Gospod dr. Moravcu sva za njegova izvajanja zelo hvaležna. — Samo še nekaj: kje stanuje ta čas gospodična Marja Labodova?«

Odvetnik jima je dal naslov. Nato sta skupaj zapustila pisarno, med tem ko je dr. Solar potegnil iz žepa neko pismo in ga podal koncipijentu: »Nate — pismo iz Capetowna — od našega avstralskega klijenta. Morda lahko porabite znamenito za svojo zbirko?«

5. POGLAVJE

Marko Justin je hitro zapustil težka hišna vrata za seboj. Nato se je ozrl skozi njihove šipe na Zagrebško cesto, ki je lena in brezljudna ležala v žarki pripeki dopoldanskega solca.

Res, tamle je bil spet, tisti mož v usnjenem sukniču, ki mu je bil že vso pot od njegovega stanovanja za petami. Z rokami v žepih je stal na oni strani ceste in mežikaje ogledoval hišo, kamor je bil Marko pravkar izginil.

Morda je bila res prevara — a Marku se je vendarle zdelo, da spozna v neznancem možu nasledovalca, ki ga je bil snoči na Wilsonovi cesti, ko je stal z Marjo pred kavarno, poprosil za ogenj. Njegov zagoreli obraz z ostrim kljukastim nosom in kosačnimi brki se mu je bil predobro vtisnil v spomin.

Čudna reč!

Marka je še mikalo, da bi stopil na cesto in se od neznanca, naj mu pojasni svoje čudno ravnanje, a nedolocen občutek mu ni dal izvršiti tega namena. Zasukal se je na petah in zdirjal po izbojenih lesenih stopnicah, tako naglo, da je preskakoval kar po dve na mah.

Seje v tretjem nadstropju se je ustavil in potrkal na desna vrata. Ni mu bilo treba dolgo čakati. Odprla mu je zdelana, zelo preprosto običajna ženska.

»Dobro jutro dan, gospa Motovilčeva — je hitro pozdravil. »Upam, da je gospodična Labodova doma?«

»Pol ure še ni, kar je vstala, gospod Justin, se je dobrodušno nasmejnila žena in ga spustila na temni, vijugasti hodnik, kjer so se na skrajnem koncu prav tisti mah odprla vrata. Marja Labodova je stopila na prag in vprašujoče pogledala bratranca.

»Ti, Marko? — Moj Bog, kaj pa že hočeš na vse zgodaj?«

»Nujno moram govoriti s teboj!« je razburjeno rekel in stopil kar mimo nje v sobo.

Soba je bila neprijazen, tesen prostor, ki ga je razsvetljevalo samo ozko okno na ulico. Le stanovaški spretnost mu je dajala nekoliko prijetnejše lice. Akvarelni načrti brez okvarej so viseli po stenah, ki se je njih grda slikarja skrivala pod pisanimi rutami. Vsakovrstni umetnostni predmeti so stali okrog, z roko poslikane keramike in modne maženosti, ki deloma še niso bile dovršene.

Dopisi

Vrsta beseda 1 Din; dve besedi 2 Din; tri besedi 3 Din; dvanajst besedi 10 Din; najmanjši znesek 20 Din.

Gospodična

35 let stara, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

»Na razpotju«

35 let stara, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

Ženitve

Vrsta beseda 1 Din; dve besedi 2 Din; tri besedi 3 Din; dvanajst besedi 10 Din; najmanjši znesek 20 Din.

Gospodična

35 let stara, zelo lepa, pisarica, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

Državna uradnica

35 let stara, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

Polmeščanka

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

Ločenka

35 let stara, zelo lepa, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

Šivilja

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

Resnega znanja

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

Vpokojenka

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

ABOZA

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

Službo dobi tkalski mojster

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

ABOZA

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

prinaša za

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

velikonočne

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

praznike

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

največjo

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

izbiro

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

PRODAJALNE:

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

Vdova

35 let stara, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

Akademsko

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

Poročim damo

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

Posesniška hči

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

Tovarnar

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

Vojaški narednik

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

Uradnik

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

Šivilja

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

Resnega znanja

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

Vpokojenka

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

ABOZA

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

Službo dobi tkalski mojster

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

ABOZA

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

prinaša za

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

velikonočne

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

praznike

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

največjo

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

izbiro

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

PRODAJALNE:

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

NA-NA

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

Akademsko

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

Poročim damo

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

Posesniška hči

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

Tovarnar

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

Vojaški narednik

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

Uradnik

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

Šivilja

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

Resnega znanja

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

Vpokojenka

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

ABOZA

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

Službo dobi tkalski mojster

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

ABOZA

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

prinaša za

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

velikonočne

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

praznike

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

največjo

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

izbiro

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

PRODAJALNE:

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

Sprejememo potnika

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

Avtoličilci!

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

Dobava materijala in izvedba del.

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

Razpis službe.

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

MESTO URADNIKA.

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

ZAHVALA

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

AVRELIJE KLEMENČIČ

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

ZAHVALA

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

JANKA TAVČARJA

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

INDUSTRIJCA.

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

ZAHVALA

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

RODBINA KLEMENČICEVA.

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

ZAHVALA

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

JANKA TAVČARJA

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

INDUSTRIJCA.

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

ZAHVALA

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

RODBINA KLEMENČICEVA.

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

ZAHVALA

35 let stara, prijatelje znanstvenosti, z urodnikom, izrednim ali profesorjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 304.

RODBINA KLEMENČICEVA.

Tiskanje srečk in načrtov državne razredne loterije.

Državna razredna loterija razpisuje na osnovi zakona o državnem računovodstvu ofertalno licitacijo na dan 15. aprila tega leta v svoji hiši Vasina ulica št. 20, ob 11. uri predpoldne za izdelavo 3.700.000 komadov srečk, 16.000 velikih, 10.000 srednjih na kartonu in 600.000 malih načrtov za 33. in 34. kolo srečk.

Oferti, taksirani z 100.— Din se sprejemajo do omenj. dne do 11. dopoldne.

Kavcija se položi na dan 15. aprila 1936. leta pri blagajni Državne razredne loterije najdalje do 10. dopoldne in to:

150.000 Din v gotovini in 150.000 Din v državnih vrednostnih papirjih po čl. 88 zakona o državnem računovodstvu.

Pogoji se zamorejo ogledati vsak delovni dan od 8. — 1

Tkanine brez usedline lepše barve

Izredna pena brez mila!

Čudo je TEXILA, to odkritje brez mila, ki vstvarja peno brez usedline! Nič več ni neizpraljene usedline, ki temni žive barve! Nič več ni milnega luga, ki izgrizuje tkanine! Nič več ni potrebna vroča voda, izpiranje in ožemanje, ki zožuje volnene tkanine! Skoro neverjetno je, s kakšno lahkoto odstranjuje milno usedlino iz vlaken, kako hitro spet poživi od mila potemnele barve svile! Tisoči žen trde, da je za fine tkanine boljši od mila.

Za pranje vseh vrst tkanin iz fine svile, volne, bombaža, lana, umetne svile in celaneza.

TEXIL je trgovsko ime hrvatskega, ki ga stavlja v promet tvrdka Cosmochemia, Zagreb.

Čudite se delu, ki ga opravi ta pena brez mila.

HERSAN ČAJ

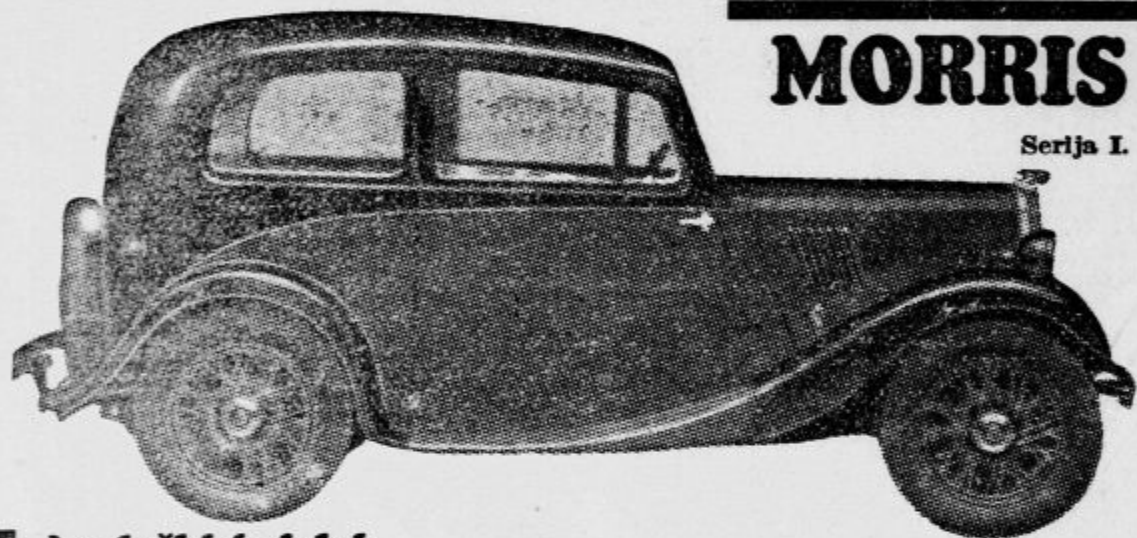
ZDRAVJE

s pomočjo zdravih svojstev raznih zelišč se dobi, ako se uživa

„HERSAN ČAJ“ mešanica posebnih zdravih zelišč po sestavi zdravnika R. W. Pearsons, zdravnika šefa v Bengaliji (angleška Indija). Po večletnih izkušnjah je neovrgljivo dokazana velika vrednost

„HERSAN ČAJA“ in to z nedvomnim uspehom pri obolenjih zaradi poapnenja žil, pritiska krvi, pri ženskih boleznih, pri menstruaciji (menjanju mesečnega perila), migreni, revmatizmu, obolenju obisti, jeter, motnjah v želodcu, zastrupljenju, zapeki, protinu (giht), črevesnih boleznih, hemoroidih, zgagi in pri čezmernem odebelenju. »HERSAN ČAJ« se dobiva v vseh lekarnah. Poučno knjižico in vzorec Vam pošlje zastoj:

»RADIOSAN« Zagreb, Dukićanova 1
Reg. S. št. 14001 z dne 6. VI. 1934.

MORRIS

Serijs I.

Angleški izdelek

Motor : 4 cld — 918 cc m (23 HP) — brzina 100 km na uro

PORABA BENCINA : 7 litrov na 100 km

Hidravlične zavore na vsa 4 kolesa, 4 peresa, 4 amortizerji

Jeklena karoserija, sigurnostna stekla, superbalon pneumatika

Vsi modeli na zalogi — Cene od 38.000 Din naprej

Generalno zastopstvo:

VIKTOR BOHINEC,

LJUBLJANA, TYRŠEVA CESTA 12
(dvorišče)

SEMENSKI OVES

dobeloznati ječmenovec švedskega izvora, zajamčeno kaljiv, nudi najceneje, dokler je kaj zaloge, tvrdka

A. VOLK — LJUBLJANA
RESLJEVA CESTA 24.

Najslajša in najboljša

krepljena pijača je

BERMET — VINO,

črna iz Fruške gore,

Sremski Karlovci — Gostilničarji nudite to specialiteto svojim gostom. V oddelkih od 50 l naprej ga razpošilja: B. Marinkov, Sremski Karlovci, Fruška gora.

Damske pomladne plašče

kostume in komplete nudi najceneje

F. I. GORIČAR

LJUBLJANA — SV. PETRA CESTA 29

Ako ne morete izbrati iz zaloge, izgotovimo točno po naročilu v najkrajšem času. — Na zalogi velika izbira modnega blaga za plašče in kostume, na pr. cloque, fresko, gabardin, tweed in drugi najnovejši volneni artikli od 24.— Din naprej.

ORIGINALNA FRANCOSKA

ECLAIR VERMOREL

je najboljša pršilnica na svetu. Dela za pršilnico po najnižjih cenah. Glavno zastopstvo BARZEL, d. d., Subotica. Zahtevajte cenik. Dobiva se povsod.

↓

PREJE TRG SVOBODE,
SEDAJ VETRINJSKA ULICA 30.

Že 67 let

kupujete Vaša semena kakor: travna, deteljna, zelenjadna in cvetlična, neprekosljive kakovosti in zanesljive kaljivosti in staroznani

trgovini semen

M. Berdajs — Maribor

Tel. 23-51 interur. Cenik na razpolago

Motocikles — Ing. Rud. Lotz

največja trgovina motornih koles v dravski banovini. Velika izbira novih in rabljenih motornih koles, opreme, pribora, nadomestnih delov, pneumatike, olja, bencina

Maribor, Frančiškanska 13
od 1. aprila dalje Državna cesta 2.

Kleparska delavnica
ANTON FUCHS

GOSPOSVETSKA 16, »PRI LEVU«

TELEFON 38-12

je za kleparska dela še vedno najcenejša in najsolidnejša

NIZKE CENE

dvokoles, otroških-igračnih-invalidskih vozilov, prevoznih triciklov, šivalnih strojev. Cenik franko

»TRIBUNA« F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4
Podružnica Maribor, Aleksandrova cesta št. 26

Ali veste

zakaj smo Skoti tako zdrave, trde in grčave nature? Zato, ker uživamo dan za dnem ovsen kruh. Saj že iz zdravniških knjig veste, da ima oves v sebi snovi, ki pospešujejo prebavo, krepijo mišice in jačijo kosti. Zakaj bi se tudi mi ne držali tako zdrave prehrane? Zdaj imamo nov domači izdelek, »ETA« ovsene kosmiče. Polskusite enkrat z »ETA« ovsenimi kosmiči! V vsaki boljši trgovini dobite »ETA« ovsene kosmiče in navodila.

Izdružuje jih

TOVARNA HRANIL »ETA« KAMNIK.

V naše hiše
za naš denar

Le naše res domače praške

ADRIA

Vrtno
solnčnike

IZDELUJE

BELA FLETTMANN, ZAGREB
Masarykova 9.

Zahtevajte brezplačni ilustrirani cenik! Prevzema tudi prevleke.

GLASBILA
Schneider
priznana
so od
umetnikov

kot NAJPOPOLNEJŠA in cenejša
KRALJEVNI DVORNI DOBAVITELJ
NAJVEČJA DOMAČA RAZPOŠILJALNA TVRDKA

F. SCHNEIDER
IZDELAVANJE GLASBIL IN GLASBENIH PRILEKIN
ZAGREB, Nikolićeva ul. 10/c

Violine... od Din 71- nazgor
Kitare... 148.-
Mandoline... 98.-
Harmonike... 75.-

Havajske kitare, kromatične, harmonike, trube, saksofoni in t.d. najceneje.

BREZPLAČNI POUČNI
ZAHTEVAJTE CENIK

Za pomlad

Vel. 30 - 33 Din 39.-
Vel. 34 - 38 Din 45.-

Vel. 27 - 30 Din 59.-
Vel. 31 - 33 Din 69.-

Vel. 30 - 33 Din 69.-
Vel. 34 - 38 Din 79.-

2967-44800

1627-64748

1637-44742

1337-64779

Plata

V BEOGRADU

je bil blizu železniške in parobrodne postaje in ministrstev

otvorjen v januarju 1936
hotel restavrant „Bristol“

Karadjordjeva ul. 50, telefoni 26-703 in 26-704.

Elegantni apartmaji, sobe s kopalnico, hladna in topla tekoča voda v vseh sobah, telefoni, centralna kurjava, lift.

Prvovrstna domača in francoska kuhinja, izbrane pijače. Cene zelo zmerne in sprejemljive. Sobe počeni od Din 30.—

Ob vsaki priliki —
se spomnite

da so „Jutrovi“ „Mali ogled“ v Sloveniji najuspešnejša, najcenejša in najhitrejša posredovalnica za službo vseh vrst, ne glede na nakup vseh stvari, za nepremičnine, lokala, podjetja, kapital, šolnine in za vse drugo

ZASTOPNIKA

s provizijo za tovarniško skladišče v Zagrebu (Stofovi in žamet) za rajon Slovenija ter eventualno savska banovina, dobro vpeljane sprejemne za takoj. Ponudbe z navedbo referenc pod številko 42856 na Publicitas d. d., Zagreb, Ilica 9.